

У НОМЕР:

Володимир
ЛИТВИН:

«Верховна Рада не
буде працювати
під ультиматуми»

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на брифінгу заявив, що підтримуватиме всі пропозиції від депутатських фракцій щодо розблокування роботи парламенту за однієї умови: щоб Верховна Рада працювала. «Не буде відкриватися Верховна Рада під момент — чи то затвердження закону про фінансування підготовки до Євро-2012, чи то для прийняття рішення про зміни до закону про вибори Президента України», — сказав він.

► СТОР. 2

«Нафтогаз»
розрахувався
с «Газпромом»
за червень

НАК «Нафтогаз України» повністю розрахувалася з ВАТ «Газпром» за поставлений у червні цього року російський газ. «Питання закрите... За 1,1 млрд. кубометрів газу заплачено в повному обсязі», — сказав журналістам начальник управління у зв'язках із громадськістю «Нафтогазу України» Валентин Землянський. При цьому Землянський не уточнив суму платежу за спожитий у червні природний газ. У «Газпромі» підтвердили, що боргів немає.

За контрактом від 19 січня «Нафтогаз України» зобов'язаний щомісяця надсилати «Газпромові» платежі за газ — не пізніше 7 числа місяця, наступного за поставками. При першому ж неплатежі контракт між компаніями передбачає перехід на авансову систему розрахунків.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ
НА 16-Й СТОР.

Дай Боже нашому теляті...

Наша читачка Варвара Євдокимівна Шкавро, що мешкає в селі Кулажинці Гребінківського району на Полтавщині, отримала незвичайний подарунок від газети — тримісячну теличку. Радісну новину Варварі Євдокимівні приніс сільський голова. Від нього вона дізналася, що стала переможницею розіграшу призів серед передплатників газети «Голос України». Сама Варвара Євдокимівна пропустила публікацію зі щасливою новиною, бо відкладала читання преси через справи — такий уже літній день у селі, що всю зиму годують, повідомляє наш власний кореспондент у Полтавській області Лариса КОБА.

Фото автора.

«Голос України» допоміг читачам

Як повідомляла наша газета, з початку року відкрито гарячу лінію «Голосу України» в Донецьку. І ось деякі підсумки роботи з вашими зверненнями, шановні читачі.

Учителька з Донецька Васирина Крамаренко, яка мешкає на вулиці Собінова, звернулася зі скаргою на те, що їй відрізали без попередження від електрики. Господарка погасила борг з електроенергії, однак підключати споживача знову енергетики не поспішали. До того ж мати нашої читачки перебувала у вкрай тяжкому стані. Ми звернулися до керівництва ВАТ «Донецькобленерго» з проханням вирішити проблему. Заступник директора Олена Костюк із розумінням поставилася до ситуації, протягом години родина отримала світло.

► СТОР. 13

СЕРЕДА, 8 ЛИПНЯ 2009 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

№ 124 (4624)

Трибуну заблоковано опозицією.

Компромісу щодо соціальних стандартів не знайдено

фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 7 ЛИПНЯ

Ще з дев'ятої ранку фракція Партії регіонів знову заблокувала трибуну та забарикадувала вхід до президії Верховної Ради стільцями. Вона вимагала спочатку розглянути соціальні за-

конопроекти про зростання мінімальної зарплати та прожиткового мінімуму. В сесійній залі було розвішано плакати, які відображають позицію регіоналів: «Партія регіонів захистить соціальні гарантії людей», а в уря-

довій ложі — «Міністри почекають, спочатку допоможіть людям». Тоді як коаліція наполягла на розгляді змін до Конституції про скасування депутатської недоторканності. О 10-й годині пленарне засідання не розпочалося.

► СТОР. 2

ПОДІЇ

Вантажоперевезення падають

Вантажні перевезення за січень—травень нинішнього року порівняно з аналогічним періодом минулого впали на 33,3% — до 261,3 млн. тонн. Такі дані обнародував Держкомстат.

Вантажооборот зменшився на 36,6% і склав 137035,6 млн. т/км. Перевезення вантажів залізничним транспортом упали на 33,2% — до 67,8 млн. т, автомобільним — на 30% (до 48,8 млн. т), водним — на 62,5% (до 2,9 млн. т), трубопровідним — на 31,6% (до 61,1 млн. т), авіаційним — на 25,1% (до 0,03 млн. т).

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ
НА 17-Й СТОР.

Стануть безробітними

1487 працівників одного з найбільших підприємств Рівненщини — ВАТ «Рівнеазот» — 26 червня отримали попередження про скорочення. У міському центрі зайнятості пояснили: у зв'язку зі змінами в організації виробництва. Генераль-

ний же директор «Рівнеазоту», депутат Рівненської обласної ради Михайло Заблуда сказав, що до таких заходів змушені вдатися через те, що підприємство нині простоє, оскільки ліміти газу для нього за високими цінами просто не по кишені. Безробітними якраз передодні нового навчального року стануть інженерно-технічні працівники, будівельники, бухгалтери, хіміки-апаратники. У міському центрі зайнятості вже зараз розмірковують, як прилаштувати таку кількість безробітних, щоб не допустити соціальної напруги, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.

КОРОТКО

□ Після реконструкції відкрито Левандівський міст у Львові.

□ На кошти дипломатичної місії США у Львові відреставровано збірку сакральних шедеврів «Студіону».

□ Відбулося засідання українсько-польської комісії з питань пунктів пропуску та прикордонної інфраструктури.

(За повідомленнями Укрінформу).

Трибуну заблоковано опозицією. Компромісу щодо соціальних стандартів не знайдено

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 7 липня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

З дев'ятої ранку в кабінеті Голови Верховної Ради під головуванням Володимира Литвина тривало засідання робочої групи з підготовки проекту змін до держбюджету в частині зростання соціальних стандартів. Співголова робочої групи Олег Ляшко (фракція БЮТ) на брифінгу повідомив, що згідно з листом, який надав главі парламенту ще один співголова робочої групи, Микола Азаров від Партії регіонів, додаткова потреба коштів держбюджету на виконання норм закону про збільшення мінімальної зарплати, пенсії та прожиткового мінімуму в разі його ухвалення становить 15 мільярдів 600 мільйонів гривень. Регіонали пропонують ці кошти взяти з перевищення дохідної частини (3 мільярди гривень), нерозподілених залишків коштів стабілізаційного фонду (4,8 мільярда) і решта — кошти з другого траншу кредиту МВФ. Тоді як, за інформацією Міністерства фінансів, потреба на зростання зарплат і пенсій становить 48 мільярдів гривень. Окрім того, зауважив О. Ляшко, Мінфін вказує на нереальність джерел, названих М. Азаровим, які він пропонує спрямувати на підвищення соціальних стандартів. «Єдина можливість виконати нор-

ми цього закону — це додаткова емісія (як того і вимагав, до речі, на зустрічі пан Азаров), котру має провести Національний банк України, — сказав Олег Ляшко. — Але ж проведення емісії, коли одночасно вкинути в економіку 48 мільярдів, — це інфляція. Це дестабілізує країну, і це справді зuboжіння людей».

Голова Верховної Ради і члени робочої групи, за словами О. Ляшка, запропонували компромісний варіант: розпочати роботу парламенту з виступів двох співголів робочої групи, до четверга продовжити діяльність робочої групи, а в четвер, 9 липня, незалежно від результатів поставити на голосування у другому читанні законопроект Михайла Папівца — про внесення змін до Закону «Про Державний бюджет України на 2009 рік» (щодо розмірів прожиткового мінімуму та розміру мінімальної заробітної плати) та в першому читанні законопроект Олега Зарубінського — про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати в 2010 році.

Однак представники Партії регіонів не погодилися на такий компроміс і продовжили блокування Верховної Ради. «Це дає привід думати, що насправді мотивація, з якою Партія регіонів блокує роботу парламенту, є надуманою, їх насправді цікавить не цей

закон, а бездіяльність Верховної Ради, щоб вона не працювала, — вважає Олег Ляшко. — З якою метою — треба спитати в ініціаторів цього проекту».

Водночас БЮТ вирішив ініціювати позачергове засідання парламенту 16 липня. Про це повідомив після засідання фракції голова Комітету з питань правової політики Сергій Міщенко. «Очевидно, сьогодні парламент працювати не буде, — заявив він. — І тому ми вже обговорювали можливість того, щоб зібрати позачергове засідання Верховної Ради 16 липня. Якщо і це не вийде, то таке засідання в будь-якому разі буде або 20-го, або 22 липня. Тобто літніх канікул однозначно Партії регіонів не бачити, ми примусимо їх працювати».

Після засідання робочої групи, за словами депутата Катерини Ващук (Блок Литвина), в кабінеті глави парламенту лідери фракцій зібралися на погоджувальну раду.

Заступник голови фракції Партії регіонів Борис Колесніков заявив, що регіонали й надалі блокуватимуть трибуну парламенту, доки не будуть виконані їхні кадрові та соціальні вимоги. «Наші вимоги складаються з двох блоків. Один — соціальний, другий — адміністративних призначень. Якщо наші вимоги не будуть виконані, парламент не працюватиме», — наголосив народний депутат. Разом із тим він запевнив, що Партія регіонів дасть закрити сесію.

Олег Зарубинський, Сергій Павленко, Ігор Головченко.

Усі раунди погоджувальної ради завершилися безрезультатно: регіонали вимагали не лише поставити на голосування їхній законопроект про підвищення мінімальної зарплати та пенсії, а й результативного голосування. Нестор Шуфріч заявив, що в іншому разі Партія регіонів дозволить главі парламенту Володимир Литвину лише закрити сесію. Лідери фракцій домовилися лише до того, що до четверга працюватиме робоча група з опрацювання змін до держбюджету в частині підвищення соціальних стандартів.

Юліана ШЕВЧУК.

У НОМЕР

Луценко не оскаржуватиме інформацію, що був у стані алкогольного сп'яніння

Міністр внутрішніх справ Юрій Луценко відмовляється давати згоду на оприлюднення матеріалів розслідування німецькою стороною інциденту з його участю в аеропорту Франкфурта. Такий висновок можна зробити з його відповіді депутатам на засіданні тимчасової слідчої комісії Верховної Ради щодо розслідування обставин цього інциденту, яке відбулося вчора. На засіданні ТСК також був присутній син Юрія Луценка.

Протягом засідання члени комісії кілька разів ставили міністру відповідне запитання і просили дати такий дозвіл для того, щоб упродовж розслідування користуватися інформацією від іншої сторони, а не лише свідченнями міністра. Натомість Луценко попросив депутатів «не перетворювати суд над усіма в судовий процес над діями прокурора землі Гессен».

«У вас на руках відповідь прокуратури землі Гессен, де написано про відмову у провадженні кримінальної справи. Я вважаю, що саме цим фактом має користуватися українська громадськість, — наголосив він. — Крім того, наскільки я знаю, з юридичної точки зору не можуть бути допущені до обговорення матеріали, які не були предметом дослідження ні в суді, ні навіть на стадії досудового слідства».

Водночас Юрій Луценко заявив, що не має наміру оскаржувати в суді інформацію газети «Більд» про те, що під час інциденту він був у стані алкогольного сп'яніння, бо, за німецьким законодавством, «будь-яка кількість вжитого алкоголю трактується як наявність алкоголю». «Оскільки я і члени делегації, за винятком мого сина, випили по кюлю пива, я таких позовів не подавав», — зазначив Луценко.

Володимир ЛИТВИН: «Верховна Рада не буде працювати під ультиматумами»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Або Верховна Рада буде працювати так, як їй належить, або вона не буде працювати взагалі. Я максимально намагаюся знайти компроміс і порозуміння, пропонував ряд варіантів, щоб парламент міг працювати. Але я так зрозумів, що сьогодні не можуть погодити це питання на самому «верху» ті, хто блокує трибуну, і так вони шукають інші приводи».

Глава парламенту зауважив, що вирішив сам зібрати робочу групу з опрацювання змін до держбюджету в частині зростання соціальних стандартів, оскільки досі робоча група працювала непродуктивно. То один раз скликав робочу групу один співголова, потім інший, говорили-балакали, а серйозної роботи не було. В. Литвин запропонував робочій групі залучити до дискусії фахівців Міністерства соціальної політики та праці, Мінфіну та Мінекономіки і напрацювати механізми. А якщо до четверга не буде напрацьовано пропозиції, винести на розгляд парламенту проект закону, запропонований представниками Партії регіонів у первісному вигляді, і щоб Верховна Рада визначилася щодо прийняття цього закону.

Разом із тим глава парламенту запропонував розглянути проект закону в авторстві Олега Зарубінського щодо встановлення прожиткового мінімуму і зарплати на наступний рік. Окрім того, В. Литвин нагадав, що до 2003 року Верховна Рада мала право приймати рішення і вносити зміни щодо встановлення прожиткового мінімуму і мінімальної зарплати, включаючи всі категорії громадян. Однак у липні 2003 року та в грудні 2006 року за поданням уряду було внесено зміни до закону про оплату праці та до Бюджетного кодексу, які обмежили повноваження Верховної Ради. І визначати рі-

вень прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати стало виключно прерогативою Кабінету Міністрів. До того ж, ці нормативи встановлюються на весь бюджетний рік. «Тому сьогодні як фарисейство виглядає заперекла боротьба за те, щоб ошасливити людей», — зауважив В. Литвин.

По-друге, підкреслив глава парламенту, необхідно чітко визначити, за рахунок чого можна підвищити зарплати та пенсії, що це спричинить в Україні, враховуючи те, що сьогодні 80% економіки перебуває в приватних руках, скорочуються робочі місця, людей переводять у неоплачувані відпустки та на скорочений робочий день. «Зрозуміло, це спричинить величезний стрибок інфляції, і замість того щоб сьогодні стримати інфляцію й забезпечити своєчасну виплату зарплат, матимемо некеровані процеси», — вважає В. Литвин. До того ж, відзначив глава парламенту, перед цим треба внести зміни до закону про оплату праці та до Бюджетного кодексу, які зараз забороняють Верховній Раді змінювати розміри прожиткового мінімуму та мінімальних зарплат і пенсій.

Відповідаючи на запитання журналістів, чи буде він закривати сесію парламенту, якщо його роботу так і не буде розблоковано, Володимир Литвин заявив: «Я не буду закривати сесію, вже збираються підписи для проведення позачергового засідання. А може, зараз ще провести інавгурацію нового Президента? Я за знаходження компромісів, щоб були реальні розрахунки. Якщо не можемо підвищити з 1 липня, давайте з 1 серпня, давайте підрахуємо, яка є сума коштів, і під цю суму будемо шукати рішення».

Серед пропозицій глави парламенту, звідки взяти кошти, — обмежити максимальні пенсії, що дасть додатково шість мільярдів гривень, монополію у сфері ви-

робництва алкоголю. «Це намагання вручити талон на галоші, а галош немає, як колись раніше бувало — талони давали, а отоварити їх було неможливо, — сказав В. Литвин. — А постановка питання — ви проголосуйте, а ми висунемо черговий ультиматум, прийняти в остаточній редакції закон про вибори Президента України, а потім буд е ще один ультиматум... Не буде працювати Верховна Рада під ультиматумами. Або вона не буде взагалі працювати, або нехай собі знайдуть іншого провідника. Досить. Критичну межу перейдено».

Голова Верховної Ради також повідомив, що вже зареєстрував проект змін до закону про вибори Президента України про скорочення виборчої кампанії зі 120 до 90 днів і висловив переконання, що Президент підпише цей закон у разі його прийняття. Таке рішення, на думку В. Литвина, дозволить без гарячки підготувати до остаточного ухвалення проект закону про вибори Президента. Бо якщо президентська виборча кампанія стартує 19 жовтня, у Верховної Ради буде можливість у вересні ще спокійно, не під палкі гасла і заклики прийняти «більшменш цивілізований» закон про президентські вибори.

Водночас шанси на те, що парламент запропацює цього тижня, Голова Верховної Ради оцінив як проблематичні. «Я готовий на будь-яку політичну дискусію, з будь-якими політичними вождями, але вони бояться і не хочуть публічної дискусії, — наголосив В. Литвин. — Депутатів тримають у кріпках». Саме тому він запропонував провести таємне голосування щодо нинішньої ситуації у Верховній Раді й готовності йти на дострокові парламентські вибори. І спронував, що понад 400 депутатів висловлять за те, щоб парламент працював.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Австрійські інвестиції допоможуть вітчизняним виробникам

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Федеральним Президентом Австрійської Республіки Гайнцем Фішером.

Володимир Литвин поінформував гостя про політичну ситуацію в країні, наголосивши водночас на важливості ролі парламенту під час президентських переговорів. Сторони обговорили також подальший розвиток українсько-австрійських відносин, у тому числі й на міжпарламентському рівні, та євроатлантичну інтеграцію нашої держави.

Того ж дня в Києві відбулася зустріч Президента України Віктора

Юшенка та Федерального Президента Австрії Гайнца Фішера. Після неї розпочалася зустріч глав держав у форматі «віч-на-віч». На початку розмови, повідомляє прес-служба глави держави, Віктор Ющенко подякував австрійському колезі за візит в Україну і високо оцінив зусилля Г. Фішера, які той докладає в напрямку зміцнення двосторонніх відносин наших держав. «Наші взаємини розвиваються відмінно», — сказав Віктор Ющенко. «Звичайно, ми сподіваємося на вашу велику підтримку в євроінтеграційних процесах України та в ряді інших питань, які стосуються нашого спіль-

ного європейського дому», -зазначив глава української держави.

Потому під головуванням В. Юшенка та Г. Фішера відбулися українсько-австрійські переговори в розширеному колі. Їх головною темою стали питання двосторонньої економічної співпраці, залучення інвестицій та енергетична безпека. Відкриваючи засідання, Віктор Ющенко відзначив непогану нормативну базу, яка сьогодні дає змогу українському та австрійському бізнесові «мати хороші підвалини» для розвитку торговельно-економічних відносин, зокрема в інвестиційній сфері.

Водночас проблемним моментом Президент назвав брак у підприємницьких кіл взаємної інформації та висловив сподівання, що нинішній українсько-австрійський діловий форум сприятиме подоланню цієї проблеми. «Для активізації наших торговельно-економічних та ділових відносин дуже важливо тримати тісний діалог на високому рівні і демонструвати це діловим колам», — переконаний Віктор Ющенко.

Сьогодні ж у рамках візиту Федерального Президента Австрії відвідає Львів, де проведе низку зустрічей із громадськістю.

Треба консолідувати націю

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Словацької Республіки в Україні Паволом Гамжіком, який нещодавно приступив до своїх обов'язків.

Під час цієї зустрічі сторони обговорили подальший розвиток українсько-словацьких відносин.

У ході розмови було приділено увагу політиці європейської та євроатлантичної інтеграції України та важливості використання досвіду Словацької Республіки в досягненні євроінтеграційних цілей.

Зокрема, П. Гамжік нагадав, що Посольство Словацької Республіки в Україні виконує функції Контактного посольства НАТО, та висловив зацікавленість у співробітництві України і Словацької Республіки. Торкаючись питання визначеності вибору геополітичного розвитку України, Голова Верховної Ради України заявив, що «розбіжностей у європейському виборі немає, але немає і напруженої роботи».

На його переконання, «співробітничати зі структурами НАТО потрібно, але не говорити про пункт призначення як такий, бо це приводить до розколу країни у той час, коли потрібно консолідувати народ, консолідувати націю, консолідувати країну». Він вважає, що необхідно підходити з прагматичних позицій, «показуючи людям плюси від співпраці з НАТО». Як приклад В. Литвин навів необхідність виконання зобов'язань з боку членів Альянсу щодо надання допомоги Україні в утилізації ракетного палива.

Посол також заявив, що у період фінансово-економічної кризи його країна шукає нові сфери взаємодії та зробить все можливе, аби ситуація із постачанням газу до євро-

пейських країн, яка склалась у минулому році, не повторилась. За його словами, «необхідно підписати договір між обома країнами про взаємну підтримку і охорону інвестицій».

Зі свого боку, Голова Верховної Ради пояснив, що ситуація з енергопостачанням склалась таким чином «через відсутність прозорості у цій сфері та політизацію питання, яке таким же гострим залишається і зараз». На його переконання, «необхідно залишити лише прагматичний підхід: визнати, що є Росія, яка є постачальником газу, є Україна як транзитер газу, і є європейська спільнота, яка його споживає». «Необхідно, щоб домінував здоровий глузд при всіх спокусах», — наголосив він.

За словами В. Литвина, у той час, коли країна вступила в активну фазу президентських виборів, посилюється роль парламенту, який має утримати ситуацію під контролем. «Бо якщо парламент зійде зі шляху здорового глузду, то це боляче вдарить по всій країні», — зазначив він.

В. Литвин висловився за необхідність активізувати співпрацю між Україною та Словацькою Республікою на рівні міжпарламентських структур, по лінії комітетів як у питаннях зовнішньої політики, питаннях євроінтеграції, так і у питаннях безпеки. «Міжпарламентське співробітництво необхідно підняти на самий високий рівень, потрібна системність в роботі», — підкреслив він.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Окреслюючи ситуацію, яка склалась навколо внесення змін до Конституції, Голова Верховної Ради України заявив, що «до виборів Президента це виключено». На його думку, необхідно «визначити спочатку дорожню карту, котра б склала для світу уявлення, як буде розвиватись країна». Для цього необхідно, «щоб і Президент, і більшість у парламенті, і опозиція, і уряд склали план невідкладних дій».

На його переконання, «потрібно визначити спочатку, в якому стані перебуває країна, з'ясувати реальний стан речей, потім вирішити питання з кадрами, які потрібні для розв'язання поставлених завдань, а потім — визначити, яке потрібно

законодавче забезпечення, в тому числі і Конституція». «Така послідовність дій дозволить людям навіть найбільш радикальні новації сприймати більш спокійно», — сказав він.

Ахіллесовою п'ятою країни Голова Верховної Ради назвав «революційну зневагу до закону». В. Литвин наголосив, що «Українська Конституція не вмонтована в систему влади — вона не виконується». Це, на його думку, пояснюється відсутністю правової культури у суспільстві, тому немає впевненості у тому, що інша Конституція буде виконуватись. Волночас він не виключає, що «після президентських виборів політикум повернеться до розгляду змін до Основного Закону».

Зміни до закону про вибори Президента: не спотворювати результати волевиявлення громадян

Таку думку висловив Перший заступник Голови Верховної Ради України **Олександр ЛАВРИНОВИЧ** (на знімку) під час роботи «круглого столу» на тему: «За про-

зорі та чесні президентські вибори без брудних технологій та фальсифікацій», організованому парламентом фракцією Партії регіонів.

«Зміни до закону (про вибори Президента. — Ред.) запропоновані для того, щоб ми змогли забезпечити такою нормативною базою виборчу кампанію, яка дозволить їх провести ефективно і максимально унеможливить спот-

ворення волі наших виборців», — наголосив О. Лавринович.

Він висловив здивування тим, що після результативного першого читання законопроекту в парламенті, критиці було піддано саме ті норми, які не були новими, а вже давно використовуються на практиці. «Ті закиди, які робились після першого читання законопроекту, робились переважно щодо двох позицій: формування виборчих комісій і порядку оскарження рішень цих комісій. Хоч як дивно, ці положення вже є чинними в Україні. Вони не є новими і вже використовувалися у попередніх виборчих кампаніях», — зауважив перший заступник глави парламенту.

При цьому він підкреслив, що головна мета запропонованих змін до чинного закону про вибори глави держави полягає в тому, щоб той, хто програв вибори, не намагався назвати їх сфальсифікованими. «Головне, щоб не виникла та ситуація, яку ми вже переживали п'ять років тому, коли хтось з пошукачів президентської посади намагатиметься назвати вибори сфальсифікованими, якщо його не

обирають Президентом України», — сказав політик.

О. Лавринович повідомив учасників заходу про те, що критичні зауваження та раціональні пропозиції за результатами роботи «круглого столу» будуть направлені на розгляд до профільного комітету задля підготовки тексту законопроекту до другого читання.

Підбиваючи підсумки роботи «круглого столу», Перший заступник Голови Верховної Ради зауважив, що «ця дискусія показала, що критика переважно більшістю ті норми закону, які не є новими, а є чинними дуже давно в Україні».

Як відомо, 1 липня Верховна Рада 367 голосами «за» ухвалила в першому читанні проект закону про внесення змін стосовно деяких законодавчих актів щодо виборів Президента України. Народні депутати підтримали пропозицію стосовно підготовки цього законопроекту до другого читання за скороченою процедурою протягом семи днів.

Прес-служба Першого заступника Голови Верховної Ради України.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Олег Ляшко вручає державні акти.
Фото Василя АМЕЛЬЧЕНКА.

Олег Ляшко допоміг мешканцям Озер'ян

Шість років чекали жителі села Озер'яни Варвинського району, щоб приватизувати свої присадибні земельні ділянки та одержати державні акти на право власності на них. Незважаючи на заплачені гроші за виготовлення технічної документації, увесь цей час чули від директора чернігівського приватного підприємства «Руслана» Петра Орлова різні обіцянки. То, мовляв, пішли в армію хлопці, які мали виконувати роботу, то вийшли з ладу комп'ютери, то щось інше. Всього в «Руслані» замовили виготовлення технічної документації більш як сто осіб. З них документи за цей час одержали лише половина.

— Куди тільки не звертався я та потерпілі від такого горесервісу озер'янчани, — розповів озер'янський сільський голова Микола Демиденко. — В обласну прокуратуру, в обласне управління земельних ресурсів, і врешті-решт вирішили попросити допомоги у народного депутата від БЮТ Олега Ляшка. Тільки тоді справа зрушила з мертвої точки. Він уважно вислухав і

постарався, щоби злободенна для нас проблема була вирішена.

Днями Олег Ляшко побував у Озер'ях, де під час зустрічі в сільському Будинку культури доповів про наслідки розгляду колективного звернення та вручив 49 державних актів на право власності на земельні ділянки. Ще 23 особи одержать їх протягом тижня — двоє.

Коли «економія» недоречна

Кабінет Міністрів України виділив 35 мільйонів гривень на роботи, пов'язані з консервацією шахти №9 державного підприємства «Солотвинський солерудник».

Про те, що Солотвино перетворюється на «гарячу точку», не пов'язану з військовими діями, було відомо ще торік. Науковці Академії гірничих наук України б'ють на сполох: відсутність фінансування з держбюджету, припинення робіт з підтримки екологічної рівноваги призведуть до техногенно-екологічної катастрофи на прилеглий до Євросоюзу території в долині транскордонної річки Тиси. Втрати можуть бути чималі: затоплення єдиної й останньої на заході України соляної шахти, ліквідація алергологічних лікарень, подальший розвиток соляного карсту з руйнуванням житлових будинків, промислових споруд і комунікацій, банкрутство численних рекреаційних закладів на базі солених озер, втрата понад 100 робочих місць у солекопальні, в лікарнях і рекреаційних закладах. Загалом потенційні збитки для держави можуть сягнути сотень мільйонів доларів.

Нагадаємо, що в лютому минулого року міністр агрополітики Юрій Мельник, перебуваючи на Закарпатті з робочим візитом, заявив: для стабілізації роботи державного підприємства «Солотвинський солерудник» потрібно 85,5 мільйона гривень. Це було торік. Сьогодні цієї суми вже недостатньо: для попередження негативних наслідків, на думку науковців, необхідно вкласти у солекопальні протягом двох років 100 мільйонів гривень. Зволікати із фінансуванням неприпустимо. Адже йдеться не лише про тенденції «грошової прогресії», а й про безпеку мешканців, які живуть по сусідству з рудником.

Докладніше про «клубок солотвинських проблем» читайте в одному з наступних номерів «Голосу України».

Люди́ла КОХАНЕЦЬ,
Іван ГУДЗОВАТИЙ.

До того ж народний депутат знайшов спонсорів, які погодились доплатити за селян 15 тисяч гривень, котрих не вистачало, щоб повністю завершити роботу з виготовлення документації.

Олег Ляшко вважає злочином таке ставлення приватного підприємства до людей і сказав, що звернеться до Держкомзему, щоби позбавити ліцензії ПП «Руслана», та до прокуратури, щоб порушити кримінальну справу. Таких випадків з цим підприємством, за словами народного депутата, налічується десятки по Чернігівській області.

Народний депутат України, перебуваючи у Варвинському районі, також цікавився станом виконання соціально-економічних проектів, пенсійним забезпеченням. Він прийняв до розгляду чимало нових скарг, які пообіцяв оперативно розглянути.

Сергій БЕБИК.

Варвинський район
Чернігівської області.

Олег Ляшко вважає злочином таке ставлення приватного підприємства до людей

ПОДРОБИЦІ

Стипендії для майбутніх лікарів людських душ
Змінюється час, змінюються герої. Колись діти мріяли стати космонавтами, нині професією XXI століття вважають психолога. Популярність цієї професії не знижується от уже більш як десять років. Так каже кандидат психологічних наук, викладач факультету психології Київського національного університету ім. Т. Шевченка Світлана Васківська.

Раніше після закінчення психологічного факультету у випускників була лише одна перспектива — викладати психологію. Сьогодні випускники можуть розраховувати на численні вакансії, де вони можуть на практиці застосовувати усі здобуті знання.

Цього року факультет КНУ ім. Т. Шевченка випустив понад 60 спеціалістів-психологів. «Країні потрібні психологи, — каже народний депутат України, голова всеукраїнської організації «Жінки Батьківщини»

Раїса Сорочинська-Кириленко (на знімку). — Як лікар, можу сказати: здоров'я людини напряму залежить від її психічного стану. Спеціальність психолога на сьогодні особливо актуальна, адже психолог — це та людина, яка може стати підтримкою нашим громадянам, переконати в тому, що все буде добре, що людина досягне своєї мети, переживе певні негаразди. В умовах фінансово-економічної кризи і приватні, і державні структури будуть зацікавлені у роботі психологів. Адже ці спеціалісти можуть вплинути на настрій людей і змінити їх ставлення до тієї чи іншої проблеми. А це дуже важливо для розбудови нашого суспільства».

Задля підтримки майбутніх «лікарів людських душ» всеукраїнська організація «Жінки Батьківщини» цього року започаткувала спеціальні стипендіальні відзнаки найкращим студентам факультету психології КНУ ім. Т. Шевченка у розмірі тисяча гривень (п'ятьом студентам).

«Сьогодні ця сума — це економічна підтримка, але найбільша підтримка в цьому навчальному році, безумовно, полягає у збільшенні студентам стипендій, яке запровадив уряд Юлії Тимошенко, — каже Р. Сорочинська-Кириленко. — «Жінки Батьківщини» обіцяють і надалі підтримувати найталановитіших студентів факультету і сподіваються, що кількість психологів-стипендіатів зростатиме».

У промові перед студентською аудиторією Раїса Миколаївна процитувала Прем'єр-міністра Юлію Тимошенко, яка охарактеризувала українське студентство так: «Студенти — це золото нації, яке потрібно пестити і оберігати». «З таким золотим запасом нашої держави не страшно жодні кризи», — дала від себе народний депутат України.

Квітку папороті знайшли в Немиринцях

У цьому допоміг народний депутат Павло Жебрівський

У Немиринцях Ружинського району Житомирщини відбувся перший всеукраїнський фольклорний фестиваль «Купальські роси». Його організатором є народний депутат Павло Жебрівський. На запитання, чому цей захід відбувався саме в цьому селі, відповідь проста: Немиринці — мала батьківщина Павла Івановича. А ще тут є мальовниче озеро з великим похилим берегом — чудовий амфітеатр для глядачів.

У конкурсній програмі зголосилися виступити колективи з восьми областей. Окрім того, для участі в святковому вечірньому концерті прибули гості ще й з інших регіонів.

До речі, своєрідну репетицію в Немиринцях провели ще торік. Тоді на Івана Купала тут відбувся обласний фестиваль. На запитання, чому виник задум перетворити цей захід на загальноукраїнський, Павло Жебрівський відповів так:

— Хотілося, щоб люди, які прийдуть сюди, могли побачити, як святкують Івана Купала в інших регіонах. Як іронізує житомирський мистецтвознавець Анатолій Шевчук, сьогодні нерідко відбувається «колгоспно-клубне» святкування. Виходить голова райдержадміністрації або сільський голова, каже кілька слів, потім музика пограє, вип'ють по чарці і танцюють до упалу, а на закінчення — салют. Бачимо своє завдання в тому, щоб відновити автентичне свято. Нація, яка не знає своєї історії і культури, є перекотиполем. Заглиблення до своїх коренів важливе тому, що в українців виробився комплекс меншовартості. А свято Івана Купала — це якраз один з елементів тисячолітньої історії.

Нагадаємо, зовсім недавно наша газета розповідала про загальноукраїнський фестиваль «Зорецвіт» у Мар'янівці Баранівського району, на якому шукали співочі таланти серед школярів. Тепер ще один масштабний захід. Звичайно, це вимагає коштів.

— Насправді грошей на проведення самого фестивалю потрібно не так багато. Їх значно більше було вкладено в село, його благоустрій. На те, щоб розворушити людей, знадобилося кілька років. На початку 2006 року на заклик узяти участь в акції «Добробут власними руками» відгукнулося тільки п'ятеро мешканців Немиринців. Наступного разу було трохи більше. А цього разу вже більше 200. Ми ставили завдання не зробити щось за них, а щоб вони робили самі. То-

му допомогли матеріалами, обладнанням. А люди працювали безкоштовно. І село стало невпізнаним. Крім учасників фестивалю до Немиринців приїхали і кандидати на посади сільських та міських голів від партії «Українська платформа», яку я очолюю, щоб подивитися, як наші міста і села приводити до європейського вигляду, про який ми так багато говоримо. Якщо немає душі, духовності, то у виробничих справах успіху не досягти. І навпаки. Якщо вкладати гроші тільки в культуру, а не створювати робочих місць, толку теж не буде. В Немиринцях діють сільгосппідприємство, фармацевтична фабрика. Цього року вже три сім'ї з Житомира й Бердичева повернулися в село. Є газ, вода, дороги, є де працювати й відпочивати. Думаю, що Немиринці не менш цікаве місце для проживання, ніж Житомир чи Київ. Мені не подобається, що Україну перетворюють на Латинську Америку, коли є кілька мегаполісів, а далі пустка. Так не повинно бути...

Святкове дійство на березі озера вирувало з ранку до пізньої ночі. Найскладніше було членам журі на чолі з кандидатом мистецтвознавства Житомирського інституту

культури і мистецтв Петром Даценком. Учасники конкурсу привезли такі цікаві й різнопланові програми, що визначати переможців було вкрай складно. Співачки з Хмельниччини чарували своїм голосом. Колективи з Івано-Франківщини зуміли чудово передати не тільки атмосферу цього краю, а й сьогоднішню найболючішу проблему — вимушене заробітчанство. Самодіяльні артисти з Рівненщини продемонстрували, що навіть у межах однієї області є свої особливості, тому окремо представили поліський та волинський етнічні регіони цього краю. Театр національного костюма «Натхнення» з Кіровоградщини вразив красою одягу. А господарі, колективи Житомирщини, переконали, що любов до творчості тут прищеплюють з дитячого віку. Тож не так важливо, кому яке місце дісталося. «Ми різні, але ми рідні» — такий лозунг висів біля намету журі. Тож фестиваль завершився ланцюгом єднання.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.
На знімку: Павло Жебрівський вітає учасників фестивалю.

Фото автора.

Купальські вогні над Дністром

Купальські обряди відтворили учасники обласного фольклорно-обрядового фестивалю «Купальські вогні», що відбувся поблизу села Губин на Тернопільщині. Тут здавна яскраво відзначали свято Івана Купала, але лише цього року воно набуло статусу обласного. Мета фестивалю — відновлення прадавніх українських традицій та збереження безцінних надбань української культури.

Всього у ньому взяли участь понад 7 тисяч чоловік не лише з Тернопільщини, а й з Івано-Франківської, Чернівецької, Хмельницької, Рівненської областей та з Італії. Усім бажаючим роздавали вінки, які сплели дівчата з навколишніх сіл, можна було придбати вироби народного вжитку, під керівництвом досвідчених майстрів виплести ляльку-мотанку, яка є домашнім оберегом.

До ранку палало традиційне багаття, дівчата пускали по Дністру вінки, найбільш відважні шукали у навколишніх лісах квітку папороті, лунали стародавні та сучасні пісні. Згадала молодість 80-річна мешканка хутора Стрипа Ганна Пилип'юк. Вона розповідала присутнім, як святкували колись, співала давніх пісень. Разом з усіма забавлялися народні депутати Ярослав Джоджик та Іван Стойко. Свято у чарівній місцині, обрамленій Дністровським каньйоном, що є одним з семи чудес України, вдалося на славу. Воно, без сумніву, стане ще однією туристичною цікавинкою Тернопільщини.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.
На фото: сучасні мавки з фотоапаратами.

Фото Юрія ЗАРУЦЬКОГО.

Коли для чиновника закон не писаний

Майже три сотні незаконних рішень протягом останнього часу було прийнято сесіями. Як повідомили в обласній прокуратурі, здебільшого вони стосувалися встановлення премій, надання земельних ділянок, дозволів на зайняття підприємницькою діяльністю, затвердження тарифів на житлово-комунальні послуги.

Так, сесії окремих сільських та селищних рад Красилівщини винесли 17 незаконних рішень, в яких надано дозволу підприємцям на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами. Після прокурорської перевірки ці рішення скасовано, оскільки право видавати ліцензії на торгівлю такими товарами має виключно відповідні регіональні податкове управління. А Старокостянтинівською прокуратурою опротестовано рішення міськради, якими незаконно знято з квартир статус службових з метою їх подальшо-

го продажу. Завдяки втручання прокуратури три квартири повернуто в комунальну власність.

У роботі службових осіб органів місцевого самоврядування прокурори виявили чимало фактів корупційних діянь. Це й надання недостовірних даних для отримання соціальних виплат, недекларування доходів, сприяння у зайнятті підприємницькою діяльністю. За останніх півтора року прокурорами області стосовно службовців місцевих рад складено майже півсотні протоколів про скоєння корупційних правопорушень, за їх су-

довим розглядом усіх винних осіб оштрафовано. Крім того, перед сесіями рад прокурори ініціювали звільнення корупціонерів із займаних посад.

Прокурори кількох районів неодноразово вносили протести і на незаконні розпорядження голів райдержадміністрацій про надання земельних ділянок. Скажімо, скасовано розпорядження голови Ізяславської РДА, яким в обхід закону та без проекту відведення земельної ділянки товариству з обмеженою відповідальністю надано в оренду 420 гектарів земель державної власності. А адміністративним судом задоволено позов прокурора Кам'янець-Подільського району та визнано недійсним розпорядження голови райдержадміністрації, яким перевезення пільговиків на приміських автобусних маршрутах мало б здійснюватися лише в понеділок та середу.

Нерідко порушниками закону стають і посадовці органів влади та місцевого самоврядування. Стосовно таких було порушено сорок кримінальних справ, більшість яких направлено до суду. Судом розглянута кримінальна справа стосовно сільського голови з Вінківського району. Він разом із головою райагробуду підписав неправдиві акти приймання робіт з капітального ремонту сільського будинку культури та дитсадка. Через це вартість робіт зросла майже на 30 тисяч гривень.

Усього ж за розглядом документів, внесених на скасування незаконних рішень органів влади, до відповідальності притягнуто близько тисячі посадових осіб.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про призначення позачергових виборів депутатів Морської сільської ради та Морського сільського голови (Морська сільська рада Судацької міської ради Автономної Республіки Крим)

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частин першої та четвертої статті 78 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частини третьої статті 14, частин другої та шостої статті 15, статей 82, 83 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» Верховна Рада України **постановляє:**

1. Призначити позачергові вибори депутатів Морської сільської ради та Морського сільського голови (Морська сільська рада Судацької міської ради Автономної Республіки Крим) на неділю 20 вересня 2009 року.

2. Центральний виборчий комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів депутатів Морської сільської ради та Морського сільського голови.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень вжити невідкладних заходів щодо забезпечення фінансування позачергових виборів депутатів Морської сільської ради та Морського сільського голови за рахунок коштів цільової субвенції з Державного бюджету України.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 25 червня 2009 року.

№ 1596-VI.

Про створення робочої групи з підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» (щодо розмірів прожиткового мінімуму та розміру мінімальної заробітної плати)

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Створити робочу групу з підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» (щодо розмірів прожиткового мінімуму та розміру мінімальної заробітної плати) (реєстр. № 4557), поданого народним депутатом України Папієвим М. М., у складі:

народних депутатів України - членів Комітету Верховної Ради України з питань бюджету:

Александровської
Алли Олександрівни
Борисова
Валерія Дмитровича

Ляшка
Олега Валерійовича
Пеклушенка
Олександра Миколайовича
Шпака
Василя Федоровича
уповноважених представників Кабінету Міністрів України:
Данилишина
Богдана Михайловича
Денісової
Людмили Леонтіївни

- фракція Комуністичної партії України,
- фракція Блоку «НАША УКРАЇНА - НАРОДНА САМООБОРОНА»,
- фракція «Блок Юлії Тимошенко»,
- фракція Партії регіонів,
- фракція «Блок Литвина»;

- Міністра економіки України,
- Міністра праці та соціальної політики України,

Зарудного
Олексія Борисовича
Матвійчука
Володимира
Макаровича
Мяковського
Анатолія Івановича

- Голови правління Пенсійного фонду України,
- заступника Міністра фінансів України,
- заступника Міністра фінансів України;
уповноважених представників депутатських фракцій у Верховній Раді України (по одному представнику - за пропозиціями голів депутатських фракцій) - Азарова Миколу Яновича (фракція Партії регіонів).

2. Співголовами робочої групи призначити народних депутатів України Азарова Миколу Яновича, Ляшка Олега Валерійовича та Міністра економіки України Данилишина Богдана Михайловича.

3. Комітету Верховної Ради України з питань бюджету на підставі пропозицій робочої групи з підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» (щодо розмірів прожиткового мінімуму та розміру мінімальної заробітної плати) доопрацювати зазначений законопроект та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 1 липня 2009 року.

№ 1607-VI.

Розчаровуються у колишніх кумирах і шукають нових

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Минуло три місяці після виборів до Тернопільської обласної ради, які наробили стільки галасу не лише в Україні, а й за її межами. Протистояння між основними політичними гравцями — «Нашою Україною» і БЮТ — з місцевого рівня перекинулося на найвищий державний. Постанови, суди, інформаційна війна, сутички під стінами видавничого комбінату, де друкувалися бюлетені, непевність майже до останнього дня, відбудуться вибори чи ні... Вони все-таки відбулися. Навіть не так важливо, з яким результатом, як те, що народ довів: із ним не можна поводитися, як із бидлом. Щоправда, й до сьогодні окремі політичні сили не можуть змиритися з поразкою, про що свідчить створення у парламенті чергової тимчасової слідчої комісії. Але потяг рушив...

Дитячі ігри у пісочниці

Та й Конституційний Суд розставив усі крапки над «і». Повноваження депутатів новообраної ради триватимуть повноцінні п'ять років, а не рік, як очікувалося. Тож мешканці області зможуть сповна насолодитися своїм вибором. Як і відповідальністю за нього.

Тернопільські вибори — яскравий доказ того, як легко можна розтринькати політичний капітал. Ще зовсім недавно у бютівців, точніше у їхнього лідера, був найвищий рейтинг в області, але, м'яко кажучи, негідні дії представників цієї політичної сили на місцях звели його нанівець. В обласній раді — вперте ігнорування рішень судів, у Тернопільській міській — махінації із землею та комунальним майном, у районних — хабарництво... Що цікаво, як тільки рейтинг БЮТу почав котитися донизу, чимало колишніх його активістів опинилися у перших рядах новостворених політичних сил. Зрештою, змінювати партійні уподобання частіше, ніж рукавички, у наших традицях.

Звичайно, списувати з політичного рахунку біло-сердечну силу зарано, але тернопільські вибори стали для неї лакмусовим папірцем. Навряд чи можна назвати далекоглядним рішення партійного керівництва не брати участі у роботі обласної ради. Хоч би там як було, але вісім відсотків голосів виборців — це також результат. Електорат хоч і звузився разів у п'ять, однак він є, то чи слід було ігнорувати вибір людей? Це щось схоже на дитячі ігри у пісочниці: не даси мені ту машинку, що сподобалася, ображуся і біду. Але політика — це постійна боротьба з перемінним успіхом. Програвати також треба вміти.

Упав рейтинг «Нашої України», УНП. Частково його, особливо УНП, яка грає на правому електоральному полі, підбрало Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Воно лідирувало на позачергових виборах (понад 30 відсотків голосів). Перемога «свободівців» свідчить про радикалізацію поглядів виборців. Це своєрідний протест проти того, що діється нині в Україні. Зрештою, ми не єдині у цьому. Як показали останні вибори до Євро-

парламенту, погляди європейців також поправляшали. Однак, заради справедливості слід сказати, що складові перемоги «Свободи» на Тернопільщині не лише у протестних настроях виборців. Представники цієї праворадикальної сили багато й наполегливо працювали: віча, мітинги, виступи у ЗМІ, наочна агітація... На відміну від партій, які вважали себе політичними «ки-тами» і думали, що голоси виборців самі припливуть.

Декому досі важко повірити у перемогу «Єдиного центру» — 14 відсотків голосів. Справді, соціологічні дослідження напередодні показували низький рейтинг цієї політичної сили. Але тут відбувся зворотний, порівняно з БЮТ, ефект. Якщо авторитет БЮТ головним чином тримається на його лідерці, то негатив Віктора Балоги (кажуть, багато в чому приписаний йому), під орудою якого створювався «Єдиний центр», міг швидше відштовхнути виборця, ніж притягнути його. Але команда нової політичної сили на рівні області була сформована грамотно. Очолив її голова облдержадміністрації Юрій Чижмарь. Один з наймолодших в Україні керівників регіонів за два неповні роки зумів здобути значний авторитет. Якщо зважати, як нині народ ставився до влади, то Юрій Чижмарь швидше приємний виняток, ніж закономірність. Йому вірять — повірили і його команді. Тим більше, що у ній такі відомі в області аграрії, як Герой України Олег Крижовачук, Антон Білик, Йосип Гасюк. Їхній електорат — люди, які працюють в очолюваних ними господарствах і отримують гідну зарплату, селяни, котрі довірили їм свої паї, їхні родичі та знайомі. Феномен «Єдиного центру» підтверджує: на місцевих виборах все-таки вживавшийся авторитет людей, що входять до партійних списків, ніж ім'я лідера політичної сили.

Закріпилися цього разу в обласній раді і представники Блоку Володимира Литвина. Їх хоч і найменше, але вони також представлені авторитетними в області людьми. Поміркованість цієї політичної сили відіграє роль миротворця у новому протистоянні в обласній раді.

Нині на Тернопільщині зареєстровано 117 політичних партій і понад 300 — громадських організацій. Якби реалізувати лише частину тих намірів, які вони декларують, ми жили б не так безнадійно. Натомість маємо те, що маємо. Як свідчить аналіз передвиборних програм політичних сил, що увійшли до облради попереднього скликання, вони виконані аж на ... відсоток.

Жодної сесії — без стусанів

А протистояння проходить по осі «Свобода» — Партія регіонів. Дехто досі не може змиритися з тим, що прихильники Віктора Януковича здобули значний, як на західний регіон, відсоток голосів — 10. Але такий результат — також своєрідний протест проти дій нинішньої влади. Регіонали одразу заявили про свою опозиційність до більшості в обласній раді, хоч офіційно вона не оформлена. Жодна сесія не обходиться без сутичок між депутатами, які представляють «Свободу» і Партію регіонів. Причому від засідання до засідання вони стають жорстокішими: супротивники дають волю не лише рукам, а й ногам. Виборці мають змогу все це спостерігати на телеекрані: сесії транслюються у прямому ефірі на місцевому телебаченні. А ще телеекран — нагода попіаритися, якої не пропускають депутати. Це забирає продуктивний час і затягує пленарні засідання мало не за північ, тривають вони впродовж двох і навіть трьох днів. Щоправда, й питань виносять більше сотні. Обласна рада нагадує віз, який хоч і рипить, але просувається вперед.

Як і в раді попереднього скликання, протистояння між депутатами не має ідеологічного спрямування. Якщо раніше ліві сили були представлені кількома соціалістами, то тепер на лівому фланзі взагалі порожньо. На думку заступника голови обласного осередку Партії регіонів, депутата обласної ради Петра Гоча, ситуація в плані розкладу сил практично не змінилася: «Є одна сила, що має блокуючий пакет. Її не вистачає голосів для самостійного прийняття рішень,

проте вона може заблокувати будь-який проект. Помінялася лише назва цієї політичної сили. Тепер це не БЮТ, а «Свобода». Невдоволення регіоналів викликає передусім кадрова політика нового керівництва облради, яке намагається працевлаштувати в апараті представників своєї політичної сили. Водночас голова фракції ВО «Свобода» Олег Сиротюк, оцінюючи роботу обласної ради за сто днів, вважає її дуже плідною. Незважаючи на деструктивізм, який, на його думку, вносить фракція Партії регіонів. Депутатська фракція «Єдиний центр», у свою чергу, виступила із заявою у ЗМІ, в якій засуджує розв'язання питань силовими методами. Якщо депутати минулого скликання обмінювалися словесними звинуваченнями і судовими позовами, то нинішні — духопеликами. Піде так далі, годі чекати конструктивної роботи.

Чи зможуть депутати «перезавантажитися»?

— Людям були до вподоби гасла, з якими йшли на вибори нові політичні сили, зокрема, представники ВО «Свобода», — каже виконувач обов'язків голови обласного осередку Комітету виборців України Павло ЛЕВКІВ. — Але довіра може впасти, якщо вони обмежуватимуться лише вшануванням воїнів УПА та дивізії «Галичина».

До слова, на останній сесії депутати ухвалили рішення про вшанування та соціальний захист воїнів ОУН—УПА на території Тернопільської області, яким за рахунок обласного бюджету встановлюються надбавки до пенсій у розмірі 100 відсотків та 50-ти відсоткова пільга для сплати житлово-комунальних послуг. Водночас голова облради Олексій Кайда ініціює відновлення роботи Тернопільського аеропорту. Якщо він запрацює, то це буде один з реальних кроків, яких чекають від своїх обранців мешканці області. Зуміють депутати «перезавантажитися» на економіку і соціальні питання, а голова облради — дистанціюватися від політичної сили, яка привела його до влади, і усвідомити, що він представляє усю область, а не лише симпатиків

«Свободи», — то матимуть підтримку. Зацикляться на політиці — буде те, що з попередниками.

Хоч Тернопільщина завжди була політично активною, але втoma від політики відчувається і тут. За даними соціологів, катастрофічно падають рейтинги провідних у краї політичних сил і їхніх лідерів: БЮТу, «Нашої України», УНП... Люди розчаровуються у вчорашніх кумирах і шукають... нових. Принаймні, судячи з тих же опитувань, нині у фаворі — Арсеній Яценюк. Якби вибори відбулися сьогодні, він набрав би 70 відсотків голосів. Головний аргумент: «Яценюк молодий». Глибшим аналізом ніхто не переймається. Та й інформації для того, щоб аналізувати, обмаль. У місцевих ЗМІ — оплачені політиками матеріали, з яких важко зрозуміти, хто є хто. А якщо врахувати, які потужні політтехнології працюють на нових «месій», то електорату не позаздриш. Та й піти йому на «канікули» цього літа, схоже, не дасть. Лише протягом одного тижня в області побували Арсеній Яценюк, Анатолій Грищенко, Валентина Семенюк-Самсоненко, В'ячеслав Кириленко... Окрім останнього, усі заявили про свої амбітні плани брати участь у президентських перегонах. Між тим, аудиторії, які вони збирають, доволі скромні. Не зрівняти за велелюддям, яке вітало їхніх попередників. Можливо, все ще попереду?

Дещо сколихнули поствиборне електоральне затишшя наміри парламентських фракцій БЮТ і Партії регіонів об'єднатися і внести кардинальні зміни до Конституції. Різно засудили їх на спеціально зібраному засіданні сесії депутати обласної ради, у пресі з'явилися заяви різних політичних сил. Депутат Тернопільської міської ради Іван Білик, поет-песняр Олександр Смик і політичний експерт Ярослав Чорнозуб започаткували громадянський почин, спрямований на створення, як вони кажуть, «дійсно народної Конституції». Ініціатори сподіваються, що їхнє починання може перерости у Всеукраїнське. Щоправда, на запитання про механізм, автори відбуваються загальними фразами.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Обласна рада нагадує віз, який хоч і рипить, але просувається вперед

Як не опуститися на дно

У Комітеті Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією пройшли слухання на тему «Антикорупційні аспекти: забезпечення прозорості в публічному секторі». Народні обранці та запрошені фахівці галузі говорили про необхідні законодавчі зміни, які допоможуть нашій країні вирішити низку проблем.

Кожна держава заохочує невідкупність, чесність і відповідальність посадовців

На території Європи законодавче закріплення принципу прозорості в публічному секторі має більш як двохсотрічну історію, зауважив у своєму виступі голова комітету **Ігор КАЛЕТНИК**. Історичний досвід свідчить, що ефективне функціонування держави можливе виключно в умовах належної реалізації принципу прозорості у публічному секторі. Його впровадження сприяє досягненню соціальної стабільності, підвищенню темпів соціально-економічного розвитку країни, забезпеченню прав і свобод громадян.

Суть принципу прозорості в публічному секторі полягає в можливості громад контролювати діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Його завдання — забезпечити зворотний зв'язок суспільства з владою. Крім того, це один із стримуючих факторів, що має запобігати виникненню та поширенню такого негативного явища, як корупція.

Рівень корупції в нашій країні залишається. Одних лише протоколів про цей злочин в 2007 році направлено до суду майже шість тисяч, у 2008-му — майже сім. Торік правоохоронними органами направлено до суду близько двох тисяч кримінальних справ. І це лише крапля в морі. Незважаючи на позитивну динаміку показників боротьби з корупційними проявами, напевно, чий її можна назвати достатньою. І ситуація в цілому, на жаль, не поліпшується.

Заради об'єктивності слід зауважити: питання боротьби з корупцією і її запобігання є проблемою не лише України, а й інших країн, у тому числі економічно розвинених з високим рівнем демократії.

У жовтні 2006 року Верховна Рада ратифікувала Конвенцію ООН проти корупції та Кримінальну конвенцію боротьби з корупцією. Однак ці дуже важливі міжнародно-правові акти, незважаючи на їх ратифікацію, досі не набрали чинності, оскільки задля цього необхідно імплементувати їх положення в національне законодавство. Саме на це і спрямовано активну законотворчу діяльність Комітету Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Ним уже підготовлені до другого читання проекти антикорупційних законів — про заходи запобігання та протидії корупції, про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення.

Суперечність між службовими повноваженнями та приватними інтересами ускладнює процес публічної служби

На слуханнях обговорювали законопроект, який зачіпає правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів, а також документи про конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців і про заходи державного фінансового контролю публічної служби. Вони є наступною сходинкою в напрямку вдосконалення антикорупційного законодавства. Коло питань, що ними регулюються, відповідає положенням статей 7 і 8 Конвенції ООН проти корупції, ор-

ганічно продовжує положення закону про засади запобігання та протидії корупції, входить до кола нормативно-правових актів так званого великого антикорупційного пакета.

Конвенція проти корупції передбачає, що для боротьби з цим явищем кожна держава-учасниця заохочує невідкупність, чесність і відповідальність своїх державних посадовців осіб згідно з основоположними принципами своєї правової системи. Зокрема, кожна держава-учасниця прагне застосувати в рамках своїх інституціональних і правових систем стандарти поведінки для правильного, добросовісного і належного виконання державних функцій.

Мета проектів законів щодо професійної етики та запобігання конфлікту інтересів у діяльності публічних службовців — усунути причини та умови, що призводять до корупції і злочинів у сфері службової діяльності. Конфлікт інтересів становить реальні або такі, що видаються реальними, суперечності між приватними інтересами особи та її службовими повноваженнями, наявність яких може вплинути на об'єктивність та неупередженість прийняття рішення, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих особі службових повноважень. Водночас законодавчі важелі щодо уникнення ситуацій, коли робота посадовця залежить від зв'язків у тій чи іншій політичній партії, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів не передбачені.

Реалізація особистих інтересів публічними службовцями всупереч інтересам держави порушує загальноприйнятні моральні норми і призводить до корупції. Саме суперечність між службовими повноваженнями та приватними інтересами посадовця є тим рифом, що ускладнює процес публічної служби, викликає у громадськості зневажливе ставлення до публічного сектору загалом і має розглядатися належним чином, передусім не заради кримінального покарання, а з метою відокремлення кар'єри посадовців від політики. Тому й необхідно закріпити етичні засади діяльності державних службовців на законодавчому рівні.

Ухвалення такого закону сприятиме підвищенню прозорості та загального контролю за діяльністю публічних службовців, дасть змогу збільшити рівень довіри з боку громадян до владних інститутів, надасть можливість мінімізувати корупційні ризики та підвищити ефективність виконання функцій держави і місцевого самоврядування.

Необхідність прийняття закону про заходи державного фінансового контролю публічної служби обумовлюється тим, що основою вчинення корупційних діянь та значної кількості злочинів у сфері службової діяльності є корисливі мотиви. У цьому контексті найбільш ефективним заходом, здатним забезпечити зниження рівня корупції в державному секторі, є запровадження ефективної системи державного фінансового контролю за декларуванням доходів, майнового стану та видатків осіб, уповноважених на виконання функцій держави, та їхніх близьких родичів. Позаслужбова діяльність, активи, істотні подарунки, матеріальні і нематеріальні вигоди посадовців мають бути обов'язково задекларованими, оприлюдненими, а в разі необхідності — перевірені. При цьому вимагає додаткового вивчення та унормування питання, пов'язане з подальшою трудовою діяльністю посадовців у приватному секторі.

Головною особливістю законопроекту є те, що він спрямований не лише на виявлення фактів незаконного збагачення публічних службовців, а й на виявлення фінансових конфліктів інтересів. Система виявлення та запобігання конфлікту інтересів вже довела своє право на життя у сфері боротьби з корупцією провідних правових систем світу. Ухвалення документа сприятиме підвищенню рівня прозорості та контролю громадськості за діяльністю дер-

жавних і муніципальних органів. Вчасне виявлення фінансових конфліктів інтересів, запобігання їм дасть можливість мінімізувати корупційні ризики, підвищити ефективність протидії ухиленню від сплати податків.

Незважаючи на прогресивність і актуальність згадуваних законопроектів, у суспільстві вони сприймаються досить неоднозначно. Варто пам'ятати, що значущість порушених проблем вимагає виваженого та обґрунтованого підходу до їх вирішення. Ж.-Ж. Руссо відзначав, що створення системи законів — справа велика і складна, яка вимагає відповідних знань і прониливості. Саме тому виникла необхідність провести слухання, з'ясувати думку провідних науковців і практиків, народних депутатів, міжнародних експертів та представників громадськості з порушених питань, визначити найбільш оптимальні підходи до їх вирішення.

Україна має дотримуватися міжнародних стандартів

Пан Аке ПЕТЕРСОН, представник

Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України на тему: «Антикорупційні аспекти»

Учасники слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією на тему: «Антикорупційні аспекти забезпечення прозорості у публічному секторі», які проведено 3 червня 2009 року, **відзначають:**

Основні положення проектів законів України про конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців (реєстр. №4420), про правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів (реєстр. №4420-1) і про заходи державного фінансового контролю публічної служби (реєстр. №4472) відповідають суті Двадцяти керівних принципів боротьби з корупцією, які визначено Резолюцією 97 (24) Комітету міністрів Ради Європи від 6 листопада 1997 року, положенням статей 7 і 8 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції та статей 10—12 доопрацьованого для розгляду Верховною Радою України у другому читанні проекту Закону України про заходи запобігання та протидії корупції (реєстр. №0876).

Учасники слухань **рекомендують:**

1. Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією у процесі ро-

Генерального секретаря Ради Європи з координації програм співробітництва в Україні високо оцінив роботу комітету. Співпрацю із ним він назвав «дуже плідною, продуктивною і такою,

що надає впевненості». Рада Європи спільно з корпорацією «Виклики тисячоліття» (MCC), окрім вищезгаданих законопроектів, також наголошує на важливості й інших документів. Приміром, таких, як етичний кодекс та розкриття фінансового і майнового стану. На думку Аке Петерсона, чи не найважливіше питання — реформа публічної адміністрації. Це важливо для зменшення корупційних ризиків у публічній адміністрації, забезпечення антикорупційного відсіву.

Україна має дотримуватися міжнародних, європейських стандартів. Аке Петерсон нагадав про 25 рекомендацій ГРЕКО, скерованих на встановлення законодавчих рамок і практики, що враховує передовий світовий та європейський досвід. Він поінформував, що проект протидії корупції в Україні (UPAC) вже організував декілька заходів та «круглих столів», які дали можливість налагодити плідну дискусію, що підкреслила потребу запровадження етичних стандартів, регулювання питання конфлікту інтересів та ефективної системи оприлюднення стану фінансових доходів і активів. Від імені президента ГРЕКО, Аке Петерсон сказав, що зусилля українських державних органів високо цінуються. А слухання

назвав «ще одним важливим кроком, що наближує нас до потрібного результату».

Боротьба з корупцією надзвичайно важлива для України та її подальшого економічного та демократичного розвитку, зазначила у своєму виступі Дженіна Ярузельська, директор регіональної місії агентства Сполучених Штатів Америки з міжнародного розвитку в Україні, Білорусі та Молдові. Успішна реалізація антикорупційної реформи не лише забезпечить нашій країні інвестиції, а й на перспективу дасть змогу розвивати капітал, зростати.

Уряд США працює в партнерстві з урядом України для розв'язання проблеми поширення корупції вже протягом двох з половиною років через міжнародну корпорацію «Виклики тисячоліття» і через Порогову програму. Увагу зосереджено на тій частині Кабміну, що протистоїть викликам корупції в цій низкій галузях, аби дати можливість засобам масової інформації та громадянському суспільству відстежувати та розкривати корупційні прояви, щоб можна було правильно оптимізувати,

боти над підготовкою і попереднім розглядом проектів законів України про конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців (реєстр. №4420), про правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів (реєстр. №4420-1) і про заходи державного фінансового контролю публічної служби (реєстр. №4472) (далі — законопроекти):

1) відповідно до положень частини четвертої статті 93 Регламенту Верховної Ради України запропонувати Кабінету Міністрів України, компетентним органам державної влади і об'єднанням громадян висловити власні позиції щодо законопроектів;

2) провести поглиблений аналіз: а) визначених у законопроектах понять термінів, які застосовуються у проекті закону України про заходи запобігання та протидії корупції (реєстр. №0876);

б) щодо співвідношення і меж розмежування системи декларування, передбачуваного заходами державного фінансового контролю, та системи податкового декларування;

3) підготувати на підставі спеціально проведених розрахунків фінансово-

врегулювати ділове життя, вступ до вищих навчальних закладів.

До здобутків, на думку **Дженіни ЯРУЗЕЛЬСЬКИ**, можна зарахувати істотний поступ у розвитку громадянського суспільства та появу кампаній, що лобіюють і агітують за відповідні зміни. До плюсів вона також зарахувала автоматизацію діяльності шести судів із значним підвищенням прозорості та ефективності їхньої роботи, а також те, що півмільйона українських випускників складають стандартні іспити, що дають об'єктивні підстави для вступу до вищих навчальних закладів, забезпечуючи доступність освіти.

Ці, та не менш важливі інші, заходи дають можливість боротися з корупцією в державному секторі і поліпшувати цю боротьбу впродовж кількох останніх років. Водночас поки що в Україні немає деталізованої законодавчої бази. Ухвалення законодавчих актів, що розглядаються комітетом сьогодні, дасть змогу реагувати на корупційні вияви, посилювати законність, створювати міцнішу базу для стійкого розвитку та успішної діяльності відповідних структур і підвищення довіри громадськості.

За даними директора регіональної місії, дві третини українців у лютому цього року вважали, що корупція — це поширене явище, 58 відсотків респондентів упевнені: заходи, які вживаються з цього приводу, неефективні. Отже, постає потреба певного реагування,

корупційної ями

запровадження норм професійної етики та фінансового декларування. Відповідне законодавство — це наріжний камінь ефективної антикорупційної стратегії не лише в Україні, а й у всьому світі. Проекти законодавчих актів, що розглядаються комітетом, — плід багатомісячної праці не лише державних службовців. Це не просто внесок багатьох політичних сил, вони відображають передовий міжнародний досвід у боротьбі з корупцією в урядових органах. Якщо ці законопроекти ухвалити, то українські громадяни й міжнародна спільнота дізнаються, що Україна вживає важливих конкретних заходів, щоб налагодити кампанію з профілактики корупції та ефективної боротьби з нею.

Задля результативної боротьби слід об'єднуватися

Учасники комітетських слухань розглянули окремо кожен із трьох зазначених законопроектів. Документ про конфлікт інтересів у діяльності публіч-

окремими фрагментами, то варто ті корисні речі, які є в законопроектах, уже ухвалених у першому читанні, об'єднати з тими, які пропонуємо ми, бо ідеологія, за великим рахунком, десь перегадується», — підкреслив Юрій Мірошніченко. Він поінформував, що комітет працював на ґрунті, який до того був напрацьований експертами з врахуванням досвідом міжнародної спільноти і особливостями України. Деякі проблеми, зі слів парламентарія, об'єктивно існують. Як от наприклад, що стосується суб'єктності: може юридична особа бути суб'єктом відповідальності за корупцію чи не може? Тут є об'єктивні розбіжності, бо доведеться змінювати ідеологію правової системи. Це серйозні дискусії. «Наша позиція ґрунтується на тому, щоб не протиставляти, скажімо, Голодержслужбу і парламент, не протиставляти одну фракцію іншій, опозицію і коаліцію. Сьогодні ми готові до конструктивної співпраці», — наголосив Юрій Мірошніченко.

Водночас він закликав колег бути обережними у правових ініціативах, щоб не перетворити законодавство на

з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією забезпечення прозорості у публічному секторі»

економічні обґрунтування законопроектів;

4) врахувати положення експертних висновків Головного науково-експертного управління Верховної Ради України щодо законопроектів;

5) при опрацюванні проектів законів України про конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців (реєстр. №4420) і про правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів (реєстр. №4420-1) врахувати положення частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України.

2. При опрацюванні проектів законів України про конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців (реєстр. №4420), про правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів (реєстр. №4420-1) і про заходи державного фінансового контролю публічної служби (реєстр. №4472) всебічно вивчити і врахувати висловлені учасниками цих слухань пропозиції і зауваження.

Цю роботу провести:

1) за участю суб'єктів права законодавчої ініціативи — авторів законопроектів та фахівців міжнародних антико-

рупційних проектів, що реалізуються в Україні: Третій компонент Порогової програми Корпорації «Виклики тисячоліття» щодо зниження рівня корупції, «Підтримка належного урядування: проект протидії корупції в Україні» (УРАС) і «Розвиток спеціалізованих служб з боротьби проти корупції в Україні» Мережі боротьби проти корупції для країн Східної Європи і Центральної Азії Організації економічного співробітництва і розвитку;

2) з урахувань визначених заходів щодо підготовки до проведення в Україні другого раунду моніторингу в рамках Стамбульського плану дій по боротьбі з корупцією Мережі боротьби проти корупції для країн Східної Європи і Центральної Азії Організації економічного співробітництва.

3. Матеріали слухань у комітеті розмістити на офіційному веб-сайті Верховної Ради України в глобальній інформаційній мережі Інтернет і у газеті «Голос України».

Стенограму слухань у комітеті та ці рекомендації оформити окремим виданням і надіслати народним депутатам України та заінтересованим органам, установам і організаціям.

них службовців представив член Комітету з питань правової політики **Юрій Мірошніченко**. Він зауважив, що законопроект готувався спільно з Голодержслужбою.

Багато років поспіль деякі очевидні речі просто не вдавалося довести до розуміння і в правоохоронних органах, і навіть у Верховній Раді, наголосив парламентарій. Нині є очевидний прогрес. Складається коло спеціалістів, фахівців, правників, правозахисників у всіх фракціях, які можуть сформувати позиції політичних сил і ухвалити реальне, діюче, ефективне законодавство.

Абсолютно корупція ще не подолана ніде. Навіть у США говорять про боротьбу із цим явищем. Але там йдеться про окремі факти. Цю тенденцію і масштаб не можна порівняти з тим, що є у нас. У нас це системне явище, до якого спонукає багато в чому і, можливо, недосконалість нашого законодавства.

Юрій Мірошніченко поінформував, що в законопроекті, який він представляє, йдеться передусім про конфлікт інтересів, про ефективні засоби відстеження, контролю тощо. Він закликав свого колегу Сергія Власенка не змагатися за авторство, а піти на те, щоби зробити один спільний законопроект і внести його до сесійної зали. Це унеможливить голосування за партійною ознакою, яке може призвести до того, що не ухвалить жодного документа.

«Якщо поставити за мету комплексно вирішити проблему корупції, а не

додатковий інструмент вибіркової розправи над тими, хто не подобається окремим правоохоронним органам, і в політичній, і в конкурентній боротьбі. Так, слід враховувати, що рівень правової культури українського суспільства і, скажімо, країн Західної Європи або Сполучених Штатів різний. Тож деякі речі, які там приймаються на рівні корпоративних кодексів честі або поведінки, у нас мають бути дуже ретельно розроблені й внесені в законодавство.

Ми перебуваємо в ситуації, коли говорити замало, відзначив у своїй промові **Сергій ВЛАСЕНКО**. Тож на часі не

косметичний крок, який трішки змінить систему, а крок, здатний відновити довіру людей до державного службовця. Це можна зробити, лише довівши, що державна або, так звана, публічна служба звільнилася від корупції, або її рівень значно знижено порівняно з нинішнім.

Політик поінформував, що лише за останній рік, відповідно до досліджень «Трансперенсі інтернешнл», Україна за рівнем корупції впала на 17 позицій порівняно з попереднім роком. Тобто в 2008 році ми були на 117-му місці зі 180 країн світу, а сьогодні — на 134-му, поряд з Нікарагуа, Пакистаном і Коморськими островами.

Щоб запровадити ефективний механізм боротьби з корупцією, група народних депутатів розробила і внесла два законопроекти, які Сергій Власенко презентував на слуханнях.

Він зазначив, що законопроект про

правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів не називав би кодексом професійної етики публічного службовця, бо той мав би глибше регламентувати поведінку публічного службовця. Документ є дороговказом, який визначає можливості, вказує якісь поведінки, лише називає принципи, якими має керуватися публічний службовець під час здійснення публічної служби.

Лише два з цих принципів більш глибоко розглянуті у законопроекті — принцип конфлікту інтересів та принцип отримання неправомірної вигоди. На думку авторів законопроекту, саме завдяки цим ганебним явищам здібшого і процвітає в нас корупція. Норми, передбачені вказаним законопроектом, запроваджують механізми протидії насамперед цим явищам.

Парламентарій констатував: цю позицію поділяють і автори попереднього законопроекту. Відтак пропозиція Юрія Мірошніченка про об'єднання зусиль і створення єдиного законопроекту може виявитися цілком прийнятною. У своєму виступі народний депутат висловив задоволення з того, що Кабінет Міністрів поділяє позицію авторів законопроекту і готовий розглянути питання про створення Антикорупційного бюро. «Неважливо, як цей орган називатиметься, важливо, якими функціями він буде наділений. Якщо він буде наділений функціями уповноваженого органу, як це передбачено в нашому законопроекті, то це вітається авторами законопроекту», — підкреслив Сергій Власенко.

Зі слів парламентарія, із колегами він не погоджується лише в частині об'єднання в одному проекті принципів етичної поведінки публічних службовців та проблематики, пов'язаної з декларуванням і фінансовим контролем публічної служби. Ці два питання мають бути розведені в різних законопроектах, оскільки саме фінансовий контроль публічної служби є одним із елементів, який освячує корупцію.

Законотворець висловив шире переконання в тому, що корупція квітне лише в тіні, коли суспільство про неї щось чує, але не має про це достеменної інформації. Тож одне із завдань цих законопроектів — витягти проблему на громадське обговорення, щоб суспільство мало реальний вплив на процеси контролю за проходженням публічної служби.

«Справді, є певні складнощі, пов'язані з прийняттям цих законів, — зауважив Сергій Власенко. — Передовсім вони зумовлені тим, що законопроектами, які я презентую і який презентував пан Мірошніченко, запроваджується новий термінологічний апарат, який не зовсім, можливо, сприймається нашими законотворами. Проте, на мою думку, термінологічний апарат написаний досить чітко, він відображає ідеологічні погляди авторів законопроектів на терміни, які ми використовуємо. Саме тому замість терміна «державна служба» використано більш широкий термін «публічна служба», що охоплює практично всіх посадовців, які так чи інакше мають стосунок до держави в широкому сенсі цього слова».

Репресивні засоби нерезультативні

Зі слів пана **Драго КОСИ**, президента Групи держав проти корупції (ГРЕКО), голови комісії із запобігання корупції Республіки

Словенія, нині стільки говорить про корупцію тому, що впроваджує багато років правоохоронні органи й судова система боролися з нею винятково репресивними засобами. Однак таких заходів недостатньо з огляду на умови, які породжують корупцію.

Насамперед корупцію треба попереджувати там, де вона найбільше може виникати, — у владі, де «виробляється» політика. Тож різноманітні заходи почалися саме з державного управління. У 2003 році прийнято Конвенцію ООН проти корупції. Вона була відкрита для підписання, і Україна її

ратифікувала. Конвенція має главу про правила фінансового декларування та про створення інституцій, які втілюватимуть ці правила на практиці, а також стосовно кодексу етики публічних службовців. Від країн вимагається розгляд можливості запровадження більш ефективного контролю фінансових активів осіб, які виконують функції держави. Ці заходи мають бути втілені не лише в Україні, а й у багатьох країнах. Отже, ми кажемо і про репресивні заходи, тому що наслідки корупції необхідно ліквідувати, і злочинці мають потрапити за ґрати.

Слід відзначити, що недавно в Україні значно збільшено санкції за корупцію. Однак важливо мати не тільки ефективну правоохоронну систему, а й необхідні запобіжні заходи для подолання корупції. Враховуючи, що існують різноманітні можливості підходів, ще в 2007 році ГРЕКО видала 25 рекомендацій для України. «Чотири роки тому ми перевіряли, як ці рекомендації втілюються, — поінформував Драго Коса. — З 25 рекомендацій майже всі запроваджено, частково або повністю. Серед них, зокрема, значить важливість реформування державного управління. Ви маєте перетворити цю систему на таку, що служить громадянам і суспільству. Ми також рекомендували підвищити прозорість шляхом розширення доступу громадськості до цих рекомендацій».

Законопроекти про правила професійної етики та про правила державного фінансового контролю публічної служби Драго Коса назвав «найбільш досконалими з тих, які доводилося бачити у своєму житті, навіть якщо говорити про країни з давно усталеною демократією». У них ідеться про корисні й ефективні системи, які мають забезпечити етичну поведінку всіх публічних службовців, а також належне регулювання системи декларування доходів та активів.

Слухання завершено, а робота триває

Під час комітетських слухань також виступили урядовий уповноважений з питань антикорупційної політики **Юрій СУХОВ**, декан Школи права Фордгемського університету пан Вільям Тренор (США), начальник Головного управління державної служби Тимофій Мотренко, голова Вищої ради юстиції Лідія Ізовітова, народні депутати та представники громадських організацій.

Підсумовуючи роботу комітетських слухань, учасники дійшли висновку, що основні положення проектів законів про конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців (№4420), про правила професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів (№4420-1) і про заходи державного фінансового контролю публічної служби (№4472) відповідають суті двадцяти керівних принципів боротьби з корупцією, які визначено резолюцією 97(24) Комітету міністрів Ради Європи від 6 листопада 1997 року, положенням статей 7 і 8 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції та статей 10—12 доопрацьованого для розгляду Верховною Радою у другому читанні проекту закону про засади запобігання та протидії корупції (№0876).

Так, Комітету Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією рекомендовано запропонувати Кабінету Міністрів, компетентним органам державної влади і об'єднанням громадян висловити власні позиції до законопроектів. Також слід провести поглиблений аналіз визначених у трьох законопроектах понять термінів, які застосовуються у проекті закону про засади запобігання та протидії корупції і щодо співвідношення і меж розмежування системи декларування, передбачуваного заходами державного фінансового контролю та системи податкового декларування. Комітет також має підготувати на підставі спеціально проведених розрахунків фінансово-економічні обґрунтування законопроектів і врахувати положення висновків Головного науково-експертного управління Верховної Ради.

Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення соціального захисту осіб, які у неповнолітньому віці були призвані чи добровільно вступили до лав Радянської Армії і Військово-Морського Флоту під час військових призовів 1941-1945 років

Верховна Рада України **постановляє**:
1. Пункт 8 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425; 2003 р., № 30, ст. 245; 2006 р., № 4, ст. 52) викласти в такій редакції:
«8) осіб, які брали безпосередню участь у бойових діях під час Великої Вітчизняної війни та війни з Японією, та осіб, які у неповнолітньому віці були призвані чи добровільно вступили до лав Радянської Армії і Військово-Морського Флоту під час військових призовів 1941-1945 років і стали інвалідами внаслідок загального захворювання або захворювання, отриманого під час проходження військової служби чи служби в органах внутрішніх справ, державної безпеки, інших військових формуваннях».
2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.
3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців із дня опублікування цього Закону привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
3 червня 2009 року.
№ 1439-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ідентифікацію та реєстрацію тварин

Цей Закон визначає організаційні і правові засади ідентифікації та реєстрації тварин з метою одержання оперативної та надійної інформації про поголів'я тварин щодо статі, віку, породи та їх місцезнаходження для поліпшення управління і прогнозування ринків продукції тваринництва та контролю за епізоотичною ситуацією в Україні.

Стаття 1. Визначення термінів
У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

- 1) господарство - будь-яке місце на території України, де перебувають, розводяться та утримуються тварини, проводиться їх продаж, забій, утилізація і штучне осіменіння, організовуються виставки тварин;
- 2) Єдиний державний реєстр тварин - електронна база даних про ідентифікованих тварин, їх власників, господарства, переміщення, забій, утилізацію, загибель, падіж таких тварин;
- 3) ідентифікаційні документи - документи встановленого зразка, що видаються на тварину (паспорт великої рогатої худоби і ветеринарна картка до такого паспорта, паспорт коня, реєстраційне свідоцтво свиней, реєстраційне свідоцтво овець/кіз);
- 4) ідентифікаційний номер - індивідуальний номер, що присвоюється тварині та не змінюється протягом її життя. Ідентифікаційний номер є унікальним у межах одного виду тварин;
- 5) ідентифікація - процес ототожнення тварини шляхом присвоєння їй ідентифікаційного номера з використанням візуальних, електронних та змішаних засобів залежно від виду тварини з подальшим внесенням ідентифікаційного номера до Єдиного державного реєстру тварин;
- 6) переміщення - процес, результатом якого є зміна господарства, в якому перебуває тварина, або зміна її власника;
- 7) реєстрація - внесення до Єдиного державного реєстру тварин даних про ідентифіковану тварину, її власника, господарство, переміщення, забій, утилізацію, загибель, падіж.

Стаття 2. Правове регулювання питань ідентифікації та реєстрації тварин

Правове регулювання питань ідентифікації та реєстрації тварин здійснюється відповідно до Конституції України, Закону України «Про ветеринарну медицину», цього Закону та інших нормативно-правових актів у цій сфері.

Стаття 3. Сфера застосування Закону
Дія цього Закону поширюється на юридичних і фізичних осіб, що займаються розведенням та утриманням тварин, проводять їх продаж, забій, утилізацію, надають послуги зі штучного осіменіння та організовують виставки тварин.

Дія цього Закону не поширюється на фізичних осіб, які займаються розведенням тварин та їх утриманням для власного споживання продуктів харчування тваринного походження.

Стаття 4. Об'єкти ідентифікації та реєстрації тварин

Об'єктом ідентифікації та реєстрації є сільськогосподарські тварини - велика рогата худоба, коні, свині, вівці, кози.

Стаття 5. Порядок ідентифікації та реєстрації тварин

Для ідентифікації та реєстрації тварин:

1) юридичні та фізичні особи, що провадять діяльність з розведення та утримання тварин, зобов'язані:

подавати для реєстрації дані про ідентифікованих тварин, господарства їх розведення та утримання, переміщення, забій, утилізацію, загибель, падіж тварин;

самостійно ідентифікувати тварин та вести їх облік;

здійснювати переміщення з ідентифікаційними документами, проводити забій, утилізацію лише ідентифікованих та зареєстрованих тварин;

2) юридичні та фізичні особи, що провадять діяльність із забою та утилізації тварин, зобов'язані: подавати для реєстрації дані про забій, утилізацію тварин, господарства, що здійснюють такий забій та утилізацію;

вести облік забитих, утилізованих тварин; проводити забій, утилізацію лише ідентифікованих та зареєстрованих тварин;

3) юридичні та фізичні особи, що провадять діяльність з продажу тварин, надання послуг зі штучного осіменіння та організовують виставки тварин, зобов'язані:

подавати для реєстрації дані про господарства, що займаються продажем тварин, наданням послуг зі штучного осіменіння та організацією виставок тварин;

вести облік тварин; здійснювати продаж, проводити виставки і штучне осіменіння лише ідентифікованих та зареєстрованих тварин.

Ідентифікація та реєстрація тварин, оформлення і видача ідентифікаційних документів здійснюються в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики.

Стаття 6. Органи, що здійснюють державне управління у сфері ідентифікації та реєстрації тварин
Державне управління у сфері ідентифікації та реєстрації тварин здійснюють Кабінет Міністрів України і центральний орган виконавчої влади з питань аграрної політики в межах повноважень, визначених цим Законом.

Стаття 7. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері ідентифікації та реєстрації тварин

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері ідентифікації та реєстрації тварин належать: встановлення порядку надання споживачам продуктів тваринного походження повної та достовірної інформації про походження зазначеного продукту, у тому числі про його безпеку, шляхом запровадження маркування продуктів тваринного походження;

організація виконання загальнодержавних заходів щодо запровадження ідентифікації та реєстрації тварин;

забезпечення фінансування системи ідентифікації та реєстрації тварин; вирішення інших питань у сфері ідентифікації та реєстрації тварин відповідно до закону.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики у сфері ідентифікації та реєстрації тварин

До повноважень центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики належать:

здійснення фінансування робіт з ідентифікації та реєстрації тварин;

установлення порядку ідентифікації та реєстрації тварин, порядку оформлення і видачі ідентифікаційних документів;

визначення складу інформації, що подається для внесення до Єдиного державного реєстру тварин;

встановлення порядку ведення Єдиного державного реєстру тварин та користування його даними; вирішення інших питань у сфері ідентифікації та реєстрації тварин відповідно до закону.

Стаття 9. Органи контролю і нагляду за діяльністю у сфері ідентифікації та реєстрації тварин

Державний нагляд і контроль за дотриманням вимог щодо ідентифікації тварин здійснюють у межах своїх повноважень орган державного управління, що здійснює функції адміністрації ветеринарної медицини України, Міністерство внутрішніх справ України, спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері охорони здоров'я, центральний орган виконавчої влади з питань аграрної політики та їх органи на місцях.

Державний нагляд і контроль за дотриманням вимог щодо реєстрації тварин здійснює центральний орган виконавчої влади з питань аграрної політики.

Стаття 10. Державна підтримка робіт з ідентифікації та реєстрації тварин

Державна підтримка робіт з ідентифікації та реєстрації тварин надається для закупівлі бирок, бланків паспортів великої рогатої худоби, ветеринарних карток до таких паспортів, реєстраційних карток великої рогатої худоби та господарств, рахунків-фактур, реєстраційних карток переміщення тварин, замовлень на проведення ідентифікації та реєстрації тварин, файлів для збереження паспортів великої рогатої худоби та ветеринарних карток до таких паспортів, проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо важливості ідентифікації та реєстрації тварин (видання і розповсюдження друкованої продукції, інформування через засоби масової інформації) та внесення даних до

Єдиного державного реєстру тварин через Інтернет.

Порядок використання коштів, що спрямовуються з державного бюджету на проведення робіт з ідентифікації та реєстрації тварин, встановлює Кабінет Міністрів України.

Кошти для державної підтримки робіт з ідентифікації та реєстрації тварин передбачаються у Державному бюджеті України.

Стаття 11. Відповідальність за порушення законодавства у сфері ідентифікації та реєстрації тварин

Порушення законодавства у сфері ідентифікації та реєстрації тварин тягне за собою цивільну, адміністративну, дисциплінарну або кримінальну відповідальність згідно із законом.

Відповідальність несуть особи, винні у:

невиконанні розпоряджень уповноважених органів та осіб про усунення фактів порушень у сфері ідентифікації та реєстрації тварин;

створенні перешкод уповноваженій особі у здійсненні контролю і нагляду за дотриманням вимог цього Закону щодо ідентифікації та реєстрації тварин.

Стаття 12. Міжнародне співробітництво у сфері ідентифікації та реєстрації тварин

Міжнародне співробітництво у сфері ідентифікації та реєстрації тварин здійснюється шляхом:

укладення відповідних міжнародних договорів України;

гармонізації нормативних документів, стандартів, норм і правил з питань ідентифікації та реєстрації тварин з відповідними міжнародними нормативними документами, стандартами, нормами і правилами, які визначають вимоги щодо ідентифікації та реєстрації тварин;

обміну інформацією про заходи, що вживаються для здійснення ідентифікації та реєстрації тварин.

Стаття 13. Прикінцеві положення
Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.
Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
4 червня 2009 року.
№ 1445-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статей 21 та 33 Закону України «Про охорону праці»

Верховна Рада України **постановляє**:
І. Внести до Закону України «Про охорону праці» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 2, ст. 10; 2007 р., № 34, ст. 444) такі зміни:

1. Частину третю статті 21 замінити п'ятьма частинами такого змісту:

«Роботодавець повинен одержати дозвіл на початок виконання робіт підвищеної небезпеки та початок експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (далі — дозвіл). Центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці та його територіальні органи видають дозволи на безоплатній основі, на підставі висновків за результатами експертизи, проведеної експертно-технічними центрами, науково-дослідними інститутами, дослідними, випробувальними лабораторіями та іншими підрозділами (групами) технічної підтримки, що функціонують у складі органів державного нагляду за охороною праці відповідно до завдань інспекційної служби або створюються і діють як незалежні експертні організації. Переліки видів робіт, машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки, початок проведення або експлуатація (застосування) яких потребує отримання дозволу, а також граничні розміри тарифів на проведення експертизи незалежними експертними організаціями, результати якої є підставою для видачі дозволів, визначає Кабінет Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці протягом 10 робочих днів з дня надходження заяви на одержання дозволу та необхідних документів приймає рішення про видачу дозволу або про відмову в його видачі із зазначенням підстав, визначених цією статтею.

Центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці приймає рішення про відмову у видачі дозволу в разі:

неподання роботодавцем необхідних документів та (або) їх оформлення з порушенням встановлених вимог;

подання недостовірних відомостей або висновку за результатами експертизи, який затверджено чи складено більш як за рік до дня подання заяви;

встановлення згідно з висновком за результатами експертизи невідповідності об'єкта експертизи вимогам законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці.

Дозвіл може бути анульовано наказом органу, який його видав (про що роботодавець повідомляється у письмовій формі), у разі:

подання роботодавцем або уповноваженою ним особою заяви про анулювання дозволу;

припинення діяльності роботодавця;

виявлення у поданих роботодавцем документах недостовірних відомостей щодо виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатації (застосування) устаткування підвищеної небезпеки, на які видано дозвіл;

видачі посадовими особами центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною

праці або його територіального органу припису про повторне порушення вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатації (застосування) устаткування підвищеної небезпеки, на які видано дозвіл;

виникнення аварії, вибуху, пожежі, нещасного випадку, якщо в акті розслідування такої події зазначено, що однією з її причин є недодержання вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатації (застосування) устаткування підвищеної небезпеки, на які видано дозвіл;

створення перешкод під час проведення посадовими особами центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці або його територіального органу перевірок додержання вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатації (застосування) устаткування підвищеної небезпеки, на які видано дозвіл.

Центральний орган виконавчої влади з нагляду за охороною праці оприлюднює інформацію про всі види та анульовані дозволи у засобах масової інформації».

У зв'язку з цим частини четверту - восьму вважати відповідно частинами восьмою - дванадцятою.

2. Частину четверту статті 33 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«видає дозволи на початок виконання робіт підвищеної небезпеки та початок експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим.

3. У тексті Закону слова «спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади» у всіх відмінках замінити словами «центральный орган виконавчої влади» у відповідному відмінку.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
4 червня 2009 року.
№ 1454-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження автоматизованої системи документообігу в адміністративних судах

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) доповнити статтею 376¹ такого змісту:

«Стаття 376¹. Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду

1. Умисне внесення неправдивих відомостей чи несвочасне внесення відомостей до автоматизованої системи документообігу суду, несанкціоновані дії з інформацією, що міститься в автоматизованій системі документообігу суду, чи інше втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду, вчинене службовою особою, яка має право доступу до цієї системи, або іншою особою шляхом несанкціонованого доступу до автоматизованої системи документообігу суду,

— караються штрафом від шестисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб,

— караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до шести років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від двох до трьох років».

2. У Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446):

1) доповнити статтею 15¹ такого змісту:

«Стаття 15¹. Автоматизована система документообігу суду

1. В адміністративних судах функціонує автоматизована система документообігу суду, що забезпечує:

1) об'єктивний та неупереджений розподіл справ між суддями з додержанням принципів черговості та однакової кількості справ для кожного судді;

2) надання фізичним та юридичним особам інформації про стан розгляду справ щодо них;

3) централізоване зберігання текстів судових рішень та інших процесуальних документів;

4) підготовку статистичних даних;

5) реєстрацію вхідної та вихідної кореспонденції та етапів її руху;

6) розподіл справ між суддями;

7) видачу судових рішень та виконавчих листів на підставі наявних у системі даних щодо судового рішення та реєстрації заяви особи, на користь якої воно ухвалено;

8) передачу справ до електронного архіву.

2. Позовні заяви, скарги, подання та інші передбачені законом процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, в порядку їх надходження підлягають обов'язковій реєстрації в автоматизованій системі документообігу суду, яка здійснюється працівниками апарату відповідного суду в день надходження документів. До автоматизованої системи документообігу суду в обов'язковому порядку вносяться: дата надходження документа, інформація про предмет спору та сторони у справі, прізвище працівника апарату суду, який здійснив реєстрацію, інформація про рух судових документів, дані про суддю, який розглядав справу, та інші дані, передбачені Положенням про автоматизовану систему документообігу суду.

3. Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідних документів за принципом вірогідності, який враховує кількість справ, що перебувають на розгляді у суддів, заборону брати участь у перегляді рішень для судді, який брав участь у ухваленні судового рішення, про перегляд якого ставиться питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відрядженні та закінчення терміну повноважень. Після визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи внесення змін до реєстраційних даних щодо цієї справи, а також видалення цих даних з автоматизованої системи документообігу суду не допускається, крім випадків, встановлених законом. Голова суду несе персональну відповідальність за забезпечення дотримання у судах порядку розподілу судових справ між суддями, передбаченого цією статтею.

4. Доступ до автоматизованої системи документообігу суду надається суддям та працівникам апарату відповідного суду згідно з їхніми функціональними обов'язками.

5. Несанкціоноване втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду має наслідком відповідальність, встановлену законом.

6. Порядок функціонування автоматизованої системи документообігу суду, у тому числі видачі судових рішень та виконавчих листів, передачі справ до електронного архіву, зберігання текстів судових рішень та інших процесуальних документів, надання інформації фізичним та юридичним особам, підготовки статистичних даних, визначається Положенням про автоматизовану систему документообігу суду, що затверджується Державною судовою адміністрацією України»;

2) статтю 23 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Суддя для розгляду конкретної справи визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу»;

3) у статті 24:

частину другу доповнити реченням такого змісту: «У разі подання клопотання про колегіальний розгляд справи або відповідної ініціативи судді склад колегії суддів визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу»;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Персональний склад колегії суддів для розгляду конкретної справи визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу»;

4) у статті 26: частину першу доповнити словами «крім випадків, встановлених законом»;

перше речення частини другої доповнити словами «який визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу»;

5) частину першу статті 27 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) у разі порушення порядку визначення судді для розгляду справи, встановленого частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу»;

6) частини першу і другу статті 32 доповнити словами «який визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу»;

7) частину першу статті 189 викласти в такій редакції:

«1. Адміністративна справа реєструється у день її надходження до адміністративного суду апеляційної інстанції в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу»;

8) частину першу статті 214 викласти в такій редакції:

«1. Касаційна скарга реєструється у день її надходження до адміністративного суду касаційної інстанції в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу»;

9) перше речення частини першої статті 250 викласти в такій редакції:

«1. Заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, що надійшла до адміністративного суду, передається судді адміністративного суду, який визначається в порядку, встановленому частиною третьою статті 15¹ цього Кодексу».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.

2. Державній судовій адміністрації України до набрання чинності цим Законом:

забезпечити суди матеріально-технічними ресурсами, необхідними для запровадження та функціонування системи автоматичного розподілу судових справ між суддями відповідно до цього Закону;

затвердити Положення про автоматизовану систему документообігу суду.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
5 червня 2009 року.
№ 1475-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань забезпечення житлом громадян

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Житловому кодексі Української РСР (Відомості Верховної Ради УРСР, 1983 р., додаток до № 28, ст. 573):

1) статтю 1 після слів «надається в міру здійснення програми будівництва благоустроєних жител» доповнити словами «наданням громадянам за їх бажанням грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення для категорій громадян, визначених законом»;

2) частину першу статті 9 після слів «житлового фонду» доповнити словами «або на одержання за їх бажанням грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення для категорій громадян, визначених законом»;

3) частину другу статті 40 після пункту 1 доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

«1¹) одноразового одержання за їх бажанням від органів державної влади або органів місцевого самоврядування грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення у встановленому порядку»;

4) доповнити статтею 48¹ такого змісту:

«Стаття 48¹. Порядок та розмір надання громадянам грошової компенсації за належні їм для отримання жилі приміщення

Порядок та розмір надання громадянам грошової компенсації за належні їм для отримання жилі приміщення визначаються Кабінетом Міністрів України».

2. У статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2004 р., № 45, ст. 503):

у пункті 1:

абзац перший після слів «жилими приміщеннями» доповнити словами «або за їх бажанням грошовою компенсацією за належне їм для отримання жиле приміщення»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«Військовослужбовцям, які мають вислугу на військовій службі 20 років і більше, та членам їх сімей надаються жилі приміщення для постійного проживання або за їх бажанням грошова компенсація за належне їм для отримання жиле приміщення. Такі жилі приміщення або грошова компенсація надаються їм один раз протягом усього часу проходження військової служби за умови, що ними не було використано право на безоплатну приватизацію житла»;

абзац перший пункту 9 після слів «одержання житла за державного житлового фонду» доповнити словами «або за їх бажанням грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення».

3. Підпункт 4.3.1 пункту 4.3 статті 4 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 37, ст. 308; 2004 р., № 52, ст. 564; 2005 р., №№ 17-19, ст. 267; із змінами, внесеними законами України від 15 січня 2009 року № 879-VI, від 5 березня 2009 року № 1070-VI та від 14 квітня 2009 року № 1254-VI) доповнити підпунктом «є» такого змісту:

«є) сума грошової компенсації, що виплачується військовослужбовцям за належне їм для отримання жиле приміщення».

II. Прикінцеві положення

Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.

Кабінету Міністрів України:

протягом двох місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

щороку під час розроблення проекту Закону України про Державний бюджет України передбачати кошти, необхідні для реалізації цього Закону.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
11 червня 2009 року.
№ 1510-VI.

На Львівщині госпіталізовано
16 дітей із санаторію «Конвалія»
(Укрінформ)

Міністр України у справах сім'ї, молоді та спорту Юрій ПАВЛЕНКО звернувся з листом до керівників Ради міністрів Криму, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій з вимогою посилити контроль за безпечним перебуванням дітей на оздоровленні та відпочинку (Укрінформ)

У НОМЕР

Президент закликав
піти у відставку
керівників УМВС
і прокуратури
Кіровоградської
області

Про це Віктор Ющенко заявив вчора на розширеній колегії Генеральної прокуратури, передає РБК — Україна. За його словами, керівник місцевої міліції не впорався зі своїми службовими обов'язками, не зміг захистити життя людини. Це ж саме стосується і прокурора області. «Мені б не хотілося, щоб міністр внутрішніх справ Юрій Луценко дискутував про те, звільняти чи не звільняти керівника кіровоградської міліції. Це справа офіцерської честі», — сказав В. Ющенко.

Глава держави також заявив, що правоохоронні органи виявили свою некомпетентність, дозволивши колишньому депутату від БЮТ Віктору Лозинському залишити межі країни.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Випусникам —
банківський рахунок

Такий подарунок зробили випусникам Вовковинецької школи-інтернату для дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування податківці області. Кожен випусник разом із атестатом отримав банківську картку, на якій — дві тисячі гривень. Така благодійна акція податківців проходить вже вдруге. Всього за час шефства над цим навчальним закладом вони надали різної матеріальної та фінансової допомоги більш як на 400 тисяч гривень.

Ірина КОЗАК.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Сільський автобус
возитиме малих
до школи,
а старшокласників —
на практику

До кінця канікул школярів Рогізнянської школи Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині чекатиме чудовий сюрприз — автобус, придбаний на кошти обласного бюджету. Він потрібен не лише для підвозу учнів із навколишніх сіл, а й для 18 старшокласників, яким треба потрапити щодня в місто. Рогізнянська школа-ліцей із будівельним напрямом налагодила контакт із будівельним коледжем у райцентрі, хоч дорога до нього неблизька. Батьки зацікавлені, щоб діти разом з атестатом отримали й робітниче свідоцтво, тому самі подбали про постійний підвіз дітей у місто. Новий шкільний автобус працюватиме на два «фронта» — доставляючи дітей і на уроки, й на практику. Юні будівельники Рогізни на radoшax вже власноруч відремонтували дві класні кімнати, щоб продемонструвати: не марно їздять до міського коледжу.

Віра ШПИЛЬОВА.

Трагедія у Марганці викрила
повну бездіяльність місцевої міліції

Трагедія у Марганці на Дніпропетровщині, де, розбороняючи учасників бійки, загинув 22-річний сержант міліції, винесла на поверхню чимало інших проблем, які негативно позначаються на житті мешканців міста. Про них розповів на прес-конференції начальник ГУ МВС України в області Анатолій Науменко. Після зустрічі з журналістами він виїхав у Марганець, щоб провести прийом громадян і вислухати їхні претензії.

Але про більшість проблем міста Анатолій Науменко знав наперед. З'ясувалося, що в співробітників міліції були відомості про торгівлю наркотиками, зґвалтування, заяви про це, які чомусь не реєстрували місцеві правоохоронці. Чому обласна міліція не реагувала на ці проблеми — питання поки що відкрите.

Водночас це, як запевнив начальник міліції області, не має жодного стосунку до міжнаціональних відносин між вірменами та українцями. Хоч саме міжнаціональний конфлікт дехто намагається виставити головною причиною і всіх місцевих негараздів, і тієї трагедії, що сталася. Розгорілася вона, як стверджує Анатолій Науменко, винятково на побутовому ґрунті. В обох компаніях, які відпочивали в кафе на березі водосховища, були вірмени. Більше того, вірменин, якого звинувачують у вбивстві сержанта патрульної служби

Сергія Бондаренка, завдав тілесні ушкодження своєму співвітчизнику, який був «по інший бік барикад». Перший перебуває зараз у лікарні слідчого ізолятора, другий — у міській лікарні.

Як з'ясували слідчі, розпочалося все, здавалося б, із дрібниці: два чоловіки з різних компаній (той самий вірменин, від рук якого загинув міліціонер, і місцевий житель, раніше тричі судимий) посперечалися, хто з них більше разів підніме козацьку гармату (дві такі гармати стоять на березі водосховища). Очевидно, під час підрахунків вони не дійшли згоди і посварилися. Сергій Бондаренко, який відпочивав в одній із компаній, взявся їх розбороняти і дістав смертельного удару ножем, після чого уже «стінка пішла на стінку». З почуття помсти учасники бійки понівечили ще й п'ять автомобілів, які належали гро-

мадянам України вірменської національності.

Внаслідок цього порушено три кримінальні справи. Перша — за фактом убивства (підозрюваного заарештовано). Друга — за фактом хуліганських дій в кафе. Третя — за фактом хуліганських дій біля лікарні, де наступного дня спалахнув конфлікт між родичами і близькими потерпілих, і навіть прогрімали постріли. Наразі слідчі встановлюють особи всіх учасників конфлікту і з'ясовують міру провини кожного з них.

Анатолій Науменко запевняє, що у місті зосереджено достат-

ньо сил і засобів, щоб тримати ситуацію під контролем.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

На одну дитину припадає
10 сантиметрів туалетного паперу
і чверть огірка в день

Голова Одеської обласної державної адміністрації Микола Сердюк змінив маршрут своєї поїздки у віддалений район і зробив незаплановану зупинку в дитячому центрі відпочинку «Молода гвардія», розташованому на березі Чорного моря. Сьогодні в дитячій оздоровниці відпочиває 500 дітей-сиріт практично з усіх областей України. Серед відпочивальників — 20 дітей-інвалідів, неспроможних самостійно пересуватися.

Главу регіону приголомшила побачена картина: в туалетах не працюють зливні бачки, не функціонують душові кабінки — а надворі 30-градусна спека. Меблі в приміщеннях старі. На одну дитину, як заявило керівництво «Молодої гвардії», згідно з нормами припадає 10 сантиметрів туалетного паперу.

Про асортимент харчування дітей і говорити не доводиться: на столах нема ані фруктів, ані солодощів, ані морозива. А все за тими ж нормами, на одну дитину припадає чверть огірка, або, в середньому, три сантиметри.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Священик утопився,
рятуючи двічі засудженого
чоловіка

Не вагаючись ні хвилини, кинувся рятувати потопяючого священик Валерій із села Вовчинець Козятинського району на Вінниччині. За повідомленням пресслужби управління МНС у області, пригода сталася на сільському озері, де спекотного дня відпочивало немало людей. Був серед них і 46-річний чоловік з компанією. За словами дільничного інспектора міліції, чоловік уже двічі відбував покарання у місцях позбавлення волі. Святий отець знав про це, однак усвідомлював, що не можна залишати людину в біді. На жаль, священик і потопяючого не врятував, і сам загинув. Служителю сільського храму отцю Валерію було 26 років.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ФОТОФАКТ

Більш як 30 рецептів голубців куштували на фестивалі «Толтотткапостофестиваль-2009», що відбувся в закарпатському селі Чет-фолво.

Фото
Сергія ГУДАКА
(Укрінформ).

Люди вимагають зароблене

Колектив збагачувальної фабрики «Янівська» у Красному Лучі вимагає від власника підприємства погасити борги у заробітній платі. Перша активна дія — піший хід у центр Красного Луча, для того щоб влада міста звернула увагу на тяжке становище колективу. Максимальні виплати, що їх одержували робітники підприємства, становили всього 515 гривень на місяць, тоді як мінімальний розмір заробітної плати в Україні з початку року — 625 гривень.

За словами начальника Луганського відділення Національної служби посередництва і примирення Ганни Мосіної, трудовий колективний спір на закритому акціонерному товаристві «Янівське» зареєстровано, але роботу з залагодження конфлікту ще не почато, оскільки представницький орган фабрики існує не в повному складі. Як тільки колектив обере нових представників для колективного спору й належним чином оформить свої вимоги, цивілізований вихід із ситуації буде знайдено. За словами Ганни Мосіної, така ситуація характерна для цілої низки підприємств регіону.

Вл. інф.

Подвійне новосілля

Рятувальники МНС Криму відсвяткували новосілля відразу у двох містах: співробітники отримали 32 квартири в новій п'ятиповерхівці у Феодосії та нову пожежну частину в місті Саки.

Родини рятувальників отримали ключі й спеціальні подарунки. А Сакському підрозділу МНС на честь новосілля адміністрація районної передали ключі від нової пожежної машини й водолазний костюм. «На завершення довбуду для ветеранів, рядових і офіцерів МНС із держбюджету було виділено близько п'яти мільйонів гривень, до кінця року плануємо добудувати ще одну п'ятиповерхівку у Феодосії», — зазначив директор Департаменту капітального будівництва й забезпечення житлом МНС України Сергій Данилюк.

Віктор ХОМЕНКО.

«Голос України» допоміг читачам

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Учениця школи № 80 обласного центру Оксана Івано-ва та її мати Надія Тимофіївна звернулися до газети з проханням посприяти в обстеженні в дитячій клінічній лікарні № 1 у певний час, оскільки дівчина — випускниця та іншої нагоди для лікування не матиме. Головний лікар закладу Костянтин Ерліхман пішов назустріч: дівчина пройшла обстеження і профілактичне лікування. Батьки Оксани висловлюють щиру подяку керівникові лікарні та редакції газети «Голос України».

Пенсіонер із Краматорська Дмитро Чаплигін поскаржився на те, що в поштовому відділенні йому відмовили у передплаті газети на друге півріччя, хоча термін передплати було продовжено. Наш читач вказав на інформацію в «Голосі України», але не зміг переконати поштових працівників. Після звернення редакції до обласної дирекції УППЗ «Укрпошта» проблему було вирішено, пенсіонер зміг передплатити улюблену газету.

На прямій лінії чергувала
Ірина ОЛЬШАНСЬКА.

Телефон гарячої лінії «Голосу України» в Донецьку: (062) 300-37-95. Дзвінки приймаються кожної другої та четвертої середи місяця з 11-ї до 14-ї години. Якщо ви не маєте можливості зателефонувати, пишіть на адресу громадської приймальні газети: вулиця Первомайська, 9/2, Донецьк, 83086.

Порадували мільйонами

Державне підприємство «Свердловантрацит» першим серед держпідприємств Мінвуглепрому видало нагора 3 млн. тонн вугілля з початку року. Це майже 25% усього палива, видобутого шахтарями Луганської області, і 15% — Мінвуглепрому. Перший мільйон тонн антрацити з початку року видобули гірники шахти «Червоний партизан», наближається до мільйонного рубежу й колектив «Должанської-Капітальної». Також з перевиконанням річної програми працюють трудові колективи шахт «Центросоюз», «Харківська», ім. Свердлов.

Алла АНТИПОВА.

Діти малюють «морську службу». І виграють призи

Українські військові моряки традиційно на честь свого професійного свята проводять конкурс дитячого малюнка на тему «Як я захищати-му морські рубежі Вітчизни». Так само традиційно в організації і проведенні конкурсу, наданні подарунків для переможців беруть участь представники громадських рухів і підприємці Севастополя. Цього року спонсорами нагородження дев'ятох переможців конкурсу майбутніх захисників морських кордонів нашої країни виступили севастопольські активісти ініціативи Арсенія Яценюка «Фронт змін» і ТД «Санта Віта».

Фото Миколи МАГДИЧА.

На знімку: координатор ініціативи Арсенія Яценюка «Фронт змін» у Севастополі Іван Комелов (крайній ліворуч) і генеральний директор ТД «Санта Віта» Анатолій Вус (другий ліворуч) нагороджують переможців конкурсу.

Севастополь.

Країні не вистачає мерчендайзерів, або Як влітку заробляють студенти

Для українських студентів сесія вже позаду. Тепер більшість із них намагаються знайти роботу на літо. На жаль, вислів «робота для студентів» асоціюється з малооплачуваними посадами роздавальників оголошень, менеджерів із залучення клієнтів, офіціантів, кур'єрів, вуличних продавців і людей-«бутербродів» (це ті, хто носить на собі щити з рекламою). Їхня середня місячна заробітна плата становить 800-1000 грн.

Наскільки складно влаштуватися студенту на пристойну роботу, кореспондент «Голосу України» вирішив перевірити, зателефонувавши до однієї з фірм, яка

пропонувала вакансії кур'єрів і продавців-консультантів. В оголошенні зазначалося, що зарплата кур'єрів коливається від 3500 до 7000 гривень (!) .

Під час співбесіди з'ясувалося, що вакансії кур'єра вже немає. Проте запропонували роботу продавцем-консультантом. Працювати треба було у неблагополучному і віддаленому районі Києва. «Тобі треба знайти людей, вмовити їх придбати косметичну продукцію не кращої якості, частина грошей від продажу — твоя зарплата», — чесно роз'яснив майбутні обов'язки працівник фірми. Звичайно, продавати косметику хлопцю на

окраїні столиці — не найкращий спосіб провести літні канікули. Однак молодь часто береться за будь-яку роботу, аби тільки платили, адже гроші потрібні усім. Серед опитаних кореспондентом «Голосу України» студентів більшість все-таки хотіли б знайти роботу на літо, хоча й розуміють, що жодної користі від такої праці (окрім мізерної грошової винагороди) немає.

Олена К.: «Як такого вибору немає. Нічого пристойного знайти неможливо, окрім промоутера, але скільки ж років так можна працювати?».

Юрій Ф.: «На молодших курсах, коли твої одногрупники під-

робляють, ти часом відчуваєш свою меншовартість. Це ж бо так престижно — працювати! Лише потім усвідомлюєш, що розвозити містом газети за копійки — марна трата часу, який можна було провести з більшою користю».

Світлана Ш.: «Зараз я навчаюся на 4-му курсі, та постійної роботи не маю. Так би мовити, перебуваю в активному пошуку, бо робота мені життєво необхідна. Я виходжу заміж, а самі розумієте — молода сім'я...»

Виходить, сьогодні робота для студента — то низькооплачувана, нецікава й некваліфікована праця. Костянтин ГОНЧАРОВ.

Живцем у землю. І без проблем...

ТЕМА

Одне з останніх кримінальних повідомлень агенції «Інтерфакс-Україна»: затримано чоловіків, підозрюваних у вбивстві головного бухгалтера Управління державної охорони 30-річного Олександра Василичина — за начебто неповернений борг у 250 тис. грн.

За даними Шевченківського РУВС, батько з двома синами спочатку катували Олександра, а потім вивезли в ліс і живого закопали. З одним із підозрюваних покійний навчався у Військовому інституті університету імені Т. Шевченка, і вони навіть дружили. Проти затриманих порушено кримінальну справу за навмисне вбивство.

Утім, повідомлення, у супереч очевидній дикості самого факту, не стало найголовнішою новиною у випусках ЗМІ, які в цей день висвітлювали перебіг передовсім політичних подій. Ніхто не вжахнувся, чи звикаємо до розгулу бандитизму в країні? На початку цього коментаря я написала: «Одне з останніх кримінальних повідомлень...» А вже за годину на сайтах електронних ЗМІ з'явилася ще одне: «У Запоріжжі місцевий житель на вулиці розстріляв двох чоловіків».

Переглянула інформацію на кримінальну тему лише впродовж двох останніх місяців: неповнолітній киянин убив 39-річного чоловіка; 27-річний донецчанин позбавив життя рідного батька й бабусю; на Полтавщині співмешканець 27-річної жінки убив і її, і двох власних дітей-немовлят... Жертвами злочинців чи не найчастіше стають пенсіо-

нери, оскільки в умовах безробіття вони мають хоч і невеликий, але постійний дохід — пенсії. До того ж вони відкладають гроші на похорон, і зловмисники про це знають. Як і те, що навряд чи їх шукатимуть, оскільки в Україні на 5—6 сіл лише один дільничний міліціонер.

У нас «популярні» вбивства підприємців, які перейшли дорогу конкурентам, а також тих, хто їм заважає. Із 59-річним київським екологом Олексієм Гончаровим двоє невідомих злочинців розправилися у дворі будинку, де він мешкав. За те, що покійний боровся проти незаконної забудови та видобутку піску в природоохоронній зоні «Жуків острів». Йому неодноразово погрожували, про що він заявляв у правоохоронні органи, вимагаючи втрутитися у знищення заповідника. Але хто б на те зважав...

Тим часом заступник голови РНБО Степан Гавриш заявив: «Рівень злочинності в Україні сягнув критичної точки: у першому кварталі, зокрема, кількість лише замовлених убивств порівняно з таким само періодом минулого року, зросла в два рази, а бандитських нападів — у 2,6 разу. Насправді, на його думку, ситуація ще гірша, ніж свідчить статистика, адже не всі злочини реєструються. Натомість глава МВД Юрій Луценко заперечує інформацію РНБО. Мовляв, через економічну кризу злочинів хоч і стало більше, але ненабагато: кількість розбійних нападів зросла на 15%, а грабежів на — на 8%.

Один з колег сказав мені: «Злочинність існує не лише в Україні. Он у США та Німеччині розстріляли учнів прямо на уроках». Так, зловмисники — не виняток і в інших країнах, як і несповна розуму люди, які, буває, скоюють злочини. Але такі — швидше виняток, ніж правило. Треба ще пошукати

країну, де б у такий спосіб позбавили життя людину, як це зробили у Києві з екологом Гончаровим. Або як у Дніпропетровську, де кілька 19-річних хлопців через нудьгу вбили два десятки невинних людей. Утім, хіба тільки ці: в Україні з'явилася нова порода убивць — забалувані батьками негідники...

Але все-таки: чому стає можливо — закопати живцем за 250 тис. грн. боргу чи вбити сокирою за 1 тис. грн. пенсії? Через відсутність моральних принципів, страху перед невідворотністю покарання і його наслідками? Чи через почуття безкарності? Кримінологи називають причиною хвилі розбоїв і пограбувань усе це, разом узятє. А ще — відносно пощадливі терміни ув'язнень і щорічні амністії. І найголовніше — декриміналізацію дрібних злочинів проти майна. Причому, за крадіжку майна, вартість якого не перевищує 907 грн. 50 коп. у нас передбачена адміністративна відповідальність — штраф. Кримінологи вважають, що закон про це породив не лише армію злодіїв, а й безкарність, що тягне за собою серйозніші злочини...

Нині на вулиці наших міст уже небезпечно вийти не лише в пізній час, а й удень. Політики намагаються усе списати на економічну кризу та безробіття. Утім, глава нашої міліції Юрій Луценко заявляє, що їй «удалося справитися з небезпечною радикальною погіршення ситуації, яку прогнозували скептики». Тим часом в Україні почастишали вибухи на вулицях, у яких гинуть люди, розбій, убивства на замовлення. Чи, може, міліція цього не помітила?

Валентина ПИСАНЬКА.

Moody's спокійний за «Хрещатик»

Міжнародне рейтингове агентство Moody's поновило кредитний висновок стосовно рейтингу фінансової стабільності КБ «Хрещатик» (Київ) на рівні «Е+», що відповідає базовій кредитній оцінці «В2».

Простіше кажучи, міжнародних експертів цілком задовольняє розгалужена клієнтська мережа і рівень ліквідності цієї фінансової установи. А оприлюднені нещодавно більш низькі рейтинги за депозитами в іноземній та національній валютах з негативним прогнозом цілком логічні з огляду на те, що вони не можуть перевищувати суверенний рейтинг України. Міжнародні експерти підкреслюють при цьому, що КБ «Хрещатик» лишається важливим партнером столичної влади за багатьма проектами і програмами, попри те, що вона не має контрольного пакета акцій цієї фінансової установи.

Як повідомили у прес-центрі КБ «Хрещатик», така оцінка свідчить не лише про високу довіру вкладників до банку, а й про правильну обрану стратегію розвитку регіональної мережі, а також про ефективну оптимізацію на період фінансової кризи.

Нагадаємо, КБ «Хрещатик», за версією газети «Дело», є одним із 20 найбільш надійних банків країни, а за даними рейтингового агентства «Кредит-рейтинг», входить до 15 найбільш безпечних для грошових вкладень фінансових установ. Голова правління Дмитро Гриджук у червні посів шосте місце у галузевому рейтингу «ТОП-100. Кращі топ-менеджери України».

Сергій ВЛАД.

Інфляція у червні — 1,1 відсотка

Держкомстат констатував прискорення інфляції проти травня (0,5 відсотка) і квітня (0,9 відсотка). З початку року споживчі ціни зросли на 8,6 відсотка.

Найістотніше, як ми й очікували, подорожчали послуги: житлово-комунальні (на 4,1 відсотка), транспортні (на 3,0 відсотка). Тоді як послуги, пов'язані з охороною здоров'я, подешевшали в середньому на 0,1 відсотка.

Ще істотніше зросли квартирна платня (12,3 відсотка), пальне та мастильні матеріали (8,2 відсотка).

Ціни на продукти харчування і безалкогольні напої зросли на 0,1 відсотка — передовсім під тиском подорожчання картоплі (7,6 відсотка) і цукру (3,4 відсотка). І, звісно, алкоголь та тютюнові вироби стали рекордсменами червеного подорожчання — 9,5 відсотка. За даними статистики, подешевшали проти травня тільки молоко і яйця.

Як на мене, зростання індексу споживчих цін відбулося через низку різнопланових чинників — збільшення акцизів, кількості готівки на руках населення і вимушену монетарну нестриманість Держказначейства, стрибок промислових цін (на 1,4 відсотка після зниження їх у травні на 0,7) і наявні інфляційні очікування, які зумовлює високий масштаб цін у річному вимірі. Проти червня минулого року, за підрахунками Держкомстату, інфляція становить 15 відсотків. А це, погодьтеся, унеможливило подешевшання головного товару в країні — грошей.

Олег ЛІСОВСЬКИЙ.

СВІТ КОРОТКО

► США

Світ попрощався з Майклом Джексоном

Короля поп-музики, одного з найуспішніших музикантів в історії, вчора поховали на знаменитому голлівудському цвинтарі «Форест Лаун» — поруч з іншими знаменитостями, котрі прославили Америку. На церемонії поховання Джексона були присутні лише близькі родичі та друзі покійного. Через дві години після похорону у спортивно-розважальному комплексі «Степлс» у Лос-Анджелесі відбулася церемонія, присвячена пам'яті зірки. Попрощатися з Майклом прийшло більш як 17,5 тисячі осіб.

► БОЛІВІЯ

Накрили фабрику, що виготовляла до 35 тонн кокаїну на рік

Найбільшу з досі виявлених наркофабрик у Болівії захоплено правоохоронними органами у департаменті Санта-Крус на кордоні з Бразилією. «Ця фабрика ввійде в аннали боротьби з наркомафією як найбільша і найкраще обладнана з виявлених у країнах, — повідомив керівник підрозділу болівійської поліції у боротьбі з наркотиками полковник Оскар Ніна. — На ній можна було виготовляти до 35 тонн кокаїну на рік, або більш як 100 кг на день».

► ЯПОНІЯ

Токіо — найдорожче місто планети

Японська столиця Токіо цього року відсунула Москву з першого рядка списку найдорожчих міст світу для проживання іноземців. Друге місце дісталось теж японському місту — Осаці, а столиця Росії виявилася третьою. Оцінка вартості проживання здійснюється за 200 критеріями (оренда житла, транспорт, харчування, одяг, розваги).

Сіньцзян у крові

Кількість жертв масових заворушень у місті Урумчі, адміністративному центрі Сіньцзян Уйгурського автономного району, що розташований у Північно-Західному Китаї, досягла до вівторка 156 осіб. Не виключено, що число загиблих збільшуватиметься, оскільки в лікарнях перебувають сотні людей у тяжкому стані. Це мирні жителі, а також співробітники поліції. Кількість поранених перевищує 1080 осіб. Правопорушники підпалили понад 260 машин, у тому числі 190 автобусів, а також поліцейські автомобілі, 203 магазини і 14 житлових будинків.

Влада КНР винесла уроки з торішніх подій у Тибеті і намагається максимально оперативно й об'єктивно інформувати ЗМІ, у тому числі західні, про те, що відбувається. (Політика замовчування навесні минулого року прислужилася не найкращим чином). Інформагентства і телеканали транслюють кадри палаючих будинків, оповитих димом вулиць, закривавлених людей із проламаними черепами. За свідченням очевидців, нападники були озброєні ножами, палицями, камінням.

Нагадаємо, що масові заворушення почалися ввечері у неділю. Влада стверджує, що змогла стабілізувати ситуацію, однак насправді напруження висить у повітрі. Правоохоронні органи уже затримали 1434 осіб, яких підозрюють в організації масової бойні, однак ще 90, що їх оголошено в розшук, продовжують залишатися на волі. Запро-

Обама поснідав у Путіна в російському стилі, а з Медведевим підписав угоду про скорочення ядерних арсеналів

Учора після короткої протокольної бесіди в Камінному залі, де зазвичай російський прем'єр Володимир Путін зустрічається з високоповажними закордонними гостями, він підвів американського гостя до вікна і вказав на терасу, де було приготовано чаювання із самоваром. «Ми підготували сніданок у російському стилі», — пояснив американському президентові російський прем'єр.

Для цього самовар поставили на стилик, застелений вовняною шаллю із російськими візерунками. Роздмухував самовар традиційним способом — чоботом — чоловік, одягнений у російський національний костюм. Журналісти чекали, чи не продемонструє Путін особисто своє вміння роздмухувати самовар, однак президент США та прем'єр РФ пройшли до накритого столу, тільки дочекавшись, коли преса залишить «протокольний» зал.

А перший день візиту президента США Барака Обами у Москві завершився підписанням низки угод, серед яких — угода про скорочення ядерних арсеналів обох країн.

Очікується, що через сім років після вступу в дію цієї угоди (а вона замінить попередню — «Старт-1», термін дії якої минає в грудні) кожна зі сторін буде мати від 1500 до 1675 ядерних боеголовок на 500—1100 носіях, **передає Bi-Bi-Ci**.

Польські суднобудівні заводи «реанімуватиме» Катар

Днями фонд державного майна Польщі представив нового власника суднобудівних заводів у Гдині і Щецині. Ним став найпотужніший катарський інвестиційний фонд QInvest, 25% якого контролює найбільший у світі мусульманський банк «Катар Ісламік бенк». «Голос України» інформував, що суднобудівні підприємства зупинилися наприкінці травня.

Катарського інвестора представлятиме у Польщі нова фірма «Польські судноверфі», яку очолює інженер-кораблебудівник за освітою, колишній офі-

Окремо Росія також погодилася надати Сполученим Штатам повітряний простір для транспортування американських військ і озброєнь в Афганістан. Тож американці зможуть уникнути набагато небезпечнішого повітряного маршруту над територією Пакистану.

Буде створено спільну комісію зі співробітництва в енергетичній сфері, боротьбі з тероризмом і наркопреміщенням. Військове співробітництво, припинене після російсько-грузинського конфлікту минулого року, також буде відновлено.

Однак питання побудови у Східній Європі протиракетного щита так і не було вирішено. Президенти Медведев і Обама просто констатували, що буде створено центр обміну даними, а також спільно досліджувати-

цер ВМФ Голландії та керівник однієї з голландських судноверфей Ян Руурд де Джонге. Катарці найняли такого досвідченого керівника не випадково. Адже новий власник, хоча спеціальний закон не зобов'язував його зберегти спеціалізацію підприємств, планує відновити випуск суден.

У Щецині, де на робочі місця зможуть повернутися 3000 колишніх працівників, випускатимуть спеціалізовані судна типу «офшор» та кораблі для збройних сил. У Гдині планується будувати по 3-4 спеціальні судна на рік для

Фото СІНЬХВА (Укрінформ).

муться загрози від запуску балістичних ракет.

Обама на прес-конференції заявив, що Росія і США — лідери в ядерній сфері й готові піти на подальше скорочення ядерних арсеналів, **повідомляє УНІАН**.

За його словами, Росія і США мають однакове розуміння ризиків поширення ядерної

транспортування скрапленого газу, для чого на завод буде прийнято до 2000 колишніх його працівників.

Завод у Гдині має шанс стати важливим елементом забезпечення енергетичної безпеки країни. Адже будованими на підприємстві танкерами у майбутньому можуть транспортувати до Польщі скраплений газ із Катару. Днями польський «нафтогаз» («Польське нафтовидобування та газопостачання») підписав угоду про поставки впродовж 20 років по 1,5 мільярда кубічних метрів такого газу на рік. Перший танкер з катарським газом має пришвартуватись у польському газопорту в Свіноуйсці 2014 року.

Іван КОЗЛОВСКИЙ.
Варшава.

ної ради Китаю восьмого скликання (вишого дорадчого органу країни). Однак підприємниця, як запевняють офіційні китайські джерела, почала ухилятися від сплати податків, заборгувала банкам і приватним особам, унаслідок чого в серпні 1999 року її було заарештовано. Рік потому її також звинуватили в злочині, що «загрожує національній безпеці», засудивши

За заручника вимагали чверть мільйона

Телефонний дзвінок із Харкова підняв на ноги співробітників одеського УБОЗу. Громадянка Китаю повідомила, що в Одесі пропав її співвітчизник. Міліціонери з'ясували, що справді о третій годині ночі біля одного з супермаркетів було викрадено чоловіка, схожого на китайця. Одеському УБОЗові стало також відомо, що синові заручника, який проживає в Китаї, дзвонили з України і вимагали за викраденого батька 250 тисяч доларів.

У результаті оперативно-розшукових заходів фахівці УБОЗу затримали членів міжнародного злочинного угруповання, що складалося з громадян України, Молдови і Китаю. Заручника знайшли в одному з приватних будинків на околиці Одеси. Його визволено, а злочинна група дає свідчення.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Знов у полоні в піратів

Нігерійські бойовики захопили в заручники екіпаж танкера-хімовоза «Січем піс». Серед захоплених є один українець. Як повідомляє «Морський бюлетень», танкер «Січем піс» було атаковано бойовиками Руху за визволення дельти Нігеру 5 липня, судно перебувало за 18 миль від узбережжя Нігерії.

Бойовики піднялися на судно, узяли в заручники шістьох чоловік і разом з ними залишили танкер. Екіпаж, що залишився на судні, відвів його на відстань 100 миль від узбережжя, де, мабуть, і дрейфують нині.

до восьми років позбавлення волі за незаконне передавання інформації і розвідувальну діяльність на закордонні організації. У березні 2005 року її було звільнено під поруку, Кадір виїхала нібито на лікування до США. Там вона почала зустрічатися з діячами терористичних, сепаратистських та екстремістських структур, займаючись, на думку міністерства громадської безпеки Китаю, організацією змови з метою розколоту Китаю.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
власкор Укрінформу в Пекіні, спеціально для «Голосу України».

Фото СІНЬХВА/Укрінформ.

А ЯК У НИХ?

100 мільйонів євро, щоб врятувати малий бізнес

Європейська Комісія запропонувала створити новий інструмент мікрофінансування для надання мікрокредитів малому бізнесу та людям, які втратили роботу і хочуть розпочати власний невеликий бізнес. Початковий бюджет нового проекту — 100 мільйонів євро. Ще понад 500 мільйонів євро планують залучити через спільну ініціативу з міжнародними фінансовими інституціями, зокрема групою Європейського інвестиційного банку.

«Економічна криза спричинить втрату 3,5 млн. робочих місць цього року в ЄС. А фінансова криза закрила доступ до кредитів тим, хто хотів розпочати або розвивати свій бізнес», — сказав Комісар ЄС з питань зайнятості та соціальних справ Владімір Шпідла. Новий інструмент мікрофінансування має на меті допомогти тим, хто в нинішній ситуації обмеженого доступу до кредитних ресурсів стикається з труднощами під час пошуку фінансування для початку бізнесу.

Мікрокредит в ЄС означає позику у розмірі до 25 000 євро. Вона розроблена для мікропідприємств, які надають роботу менш ніж 10 особам (це 91% всього європейського бізнесу), а також для безробітних або неактивних людей, які хочуть розпочати власну справу, проте не мають доступу до традиційних банківських послуг. 99% нових компаній в Європі — це мікрокомпанії або малі підприємства, і третина з них заснована безробітними. Пропозиція Єврокомісії буде обговорена на Раді Міністрів та в Європейському Парламенті, повідомляє прес-служба Єврокомісії в Україні.

Вибірковість від СБУ дивує зарубіжні ЗМІ

СВІТ ПРО НАС

Останнім часом діяльність СБУ, що спрямована на відкриття нових фактів з історії ХХ століття, викликала значний резонанс серед іноземних засобів масової інформації.

Українське СБУ відкриває архіви КДБ вибірково, вважає «**Бі-бі-сі**». Київ відкриває частину старих архівів КДБ, розсекречуючи тисячі документів, що стосуються усього періоду СРСР. «Тисячі коробок — від підлоги й аж до стелі. Кожна коробка пронумерована і містить сотні документів: справи на ворогів колишньої радянської держави. За кожним номером — історія особистої трагедії. Але Служба безпеки України, яка нині завідує файлами, розсекречує їх досить вибірково. Адже ще одна перепона повному розкриттю — сама СБУ. Лише вона вирішує, яку інформацію розсекречувати».

«Польська поліція, німецьке гестапо та радянське НКВС мали спільну мету — знищити все українське», — така заява голови СБУ Валентина Наливайченка у Львові спровокувала низку критичних статей у польській пресі. «Польща не акцептує ставлення в одній площині діяльності польської довоєнної поліції з людовбивчим апаратом насилля нацистської Німеччини і сталінського Радянського Союзу», — цитує речника польського МЗС «Газета Виборча». Видання повідомляє, що «Наливайченко брав участь у відкритті Музею жертв окупаційних режимів, який міська влада Львова орга-

нізувала в будинку, відомому як «в'язниця на Лонцькій». Тут була розташована польська в'язниця у міжвоєнний період, згодом її використовувало НКВС, після вступу до міста Червоної Армії у 1939 році. Потім в'язницю використовувало гестапо, а потім — знову радянська влада».

Московські «**Известия**» провели власне розслідування причетності бютівця Віктора Лозінського до смерті 55-річного Валерія Олійника. «У п'яти годинах їзди від Києва депутат від БЮТ Віктор Лозінський, прокурор Голованівського району Кіровоградської області Євген Горбенко та начальник місцевого райуправління Михайло Ковальський полювали на людей. Як стверджують, позбавлений депутатської недоторканності Лозінський утік за кордон». Та чи вдасться спіймати його, розмірковує автор статті...

Українські діти й досі, 23 роки потому, страждають від «спадщини» Чорнобильської катастрофи пише британська «**Гардіан**». «Викид радіації під час Чорнобильської катастрофи 1986 року продовжує руйнувати здоров'я кількох поколінь людей». Часопис наводить слова доктора Тоні Тіколсона, віцепрезидента Королівського коледжу радіології про те, що «вплив аварії на здоров'я триватиме багато років і проявлятиметься в різних формах». Для когось цей вплив може бути фатальним, вважає фахівець, іншим знадобиться хірургічне втручання, але, в будь-якому разі, усе це впливатиме на якість життя дітей та дорослих. «Навіть якщо дитина з раком народилася у Польщі, неподалік від кордону з Україною, ви все одно не можете бути впевнені, що причиною цього — не Чорнобиль», — констатує пан Ніколсон.

Підготували
Анна БОЙКО, Тетяна ПАСОВА.

лю, розрахунки в іноземній валюті. Заявки від потенційних інвесторів на участь у реалізації цього проекту прийматиме, очевидно, міністерство економіки.

При цьому офіційний Мінськ пояснює, що він і не намагається скористатися ситуацією з обмеженням грального бізнесу в Україні та Росії. Представник міністерства спорту та туризму Білорусії повідомив, що в такий спосіб «влада країни просто розраховує залучити іноземних туристів».

Здолати бідність в Африці зможе освіта

У штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі завершується Всесвітня конференція з питань вищої освіти. На цьому зібранні більш як 1000 учасників, серед яких представники найкращих вузів планети, а також міністри освіти, аналізують сучасні тенденції — від швидкого зростання числа студентів до питань приватного фінансування вищої школи.

Особливу увагу організатори конференції приділили Африці. Адже число студентів вищих навчальних закладів на чорному континенті зростає швидше, ніж на будь-якому іншому: порівняно з 1999 роком воно зросло на 66%. Але це лише 5% від загального числа учнів. Таке становище утрудняє боротьбу з бідністю, послабляє здатність африканських країн проводити в життя політику розвитку і здійснювати реформи.

За даними Всесвітньої доповіді з питань освіти 2009 року, опублікованої Статистичним інститутом ЮНЕСКО, з 2000 року число студентів вищих навчальних закладів збільшилося на 51,7 мільйона. На даний момент 2,8 мільйона студентів навчаються за межами своїх країн, повідомляє прес-служба ЮНЕСКО.

ДЕНЬ

КАЛЕЙДОСКОП

Літайте стоячи!

Найбільша в Європі бюджетна ірландська авіакомпанія «Райнейр» планує в майбутньому ввести в літаках стоячі місця. Передбачається, що пасажирів будуть літати стоячи, пристебнутими до високих «барних табуретів» для гарантування безпеки. «Райнейр» уже провела переговори з американським авіавиробником «Боїнг» про створення нового літака зі стоячим салоном.

Глава компанії Майкл О'Лірі запозичив ідею створення стоячих салонів у китайської авіакомпанії «Спрінг», за розрахунками якої подібне радикальне нововведення дозволить збільшити пасажироперевезення до 50% і скоротити видатки на 20%.

Де найщасливіше місце на Землі?

Британські дослідники з аналітичного центру «Нью економік фондейшн» назвали Коста-Рику «найзеленішою та найщасливішою» країною світу. Про це повідомляється на сайті організації. Упорядники рейтингу найщасливіших країн урахувували такі чинники, як очікувана тривалість життя, вдовolenість жителів країни своїм способом життя, а також екологічна обстановка в країні. Так, 85 відсотків жителів Коста-Рики задоволені своїм способом життя, а очікувана тривалість життя місцевих мешканців становить 78,5 року. Цікаво, що Великобританія в рейтингу — на 74 місці, Австралія — на 102-му, а США — на 114-му.

Заборонили водити екскурсії до могили Саддама Хусейна

Уряд Іраку заборонив організовано відвідувати могилу Саддама Хусейна після того, як кілька шкіл у Тикриті організували до неї екскурсії для своїх учнів. Відповідні інструкції розіслані керівництву провінції Салах-ед-Дін (тут похований Саддам), а також чиновникам з міністерства культури. У них зазначено, що організатори відвідувань могили лідера скинутого режиму є неприпустимі.

Глава британської розвідки... у трусах на британських «Однокласниках»

У спецслужбах Великобританії розгорівся один із найбільших скандалів з моменту створення М16. Особисті дані про родину майбутнього керівника секретної розвідувальної служби потрапили в соціальну мережу Facebook — це щось на кшталт популярного в СНД сайту «Однокласники». Річ у тім, що, викладаючи сімейні фото в мережу, дружина Джона Сойєрса — Шеллі не встановила ніяких обмежень доступу. Їх міг побачити кожен з 20-мільйонів передплатників групи «Лондон». На світлинах — сер Джон Сойєрс — у трусах і з голим торсом під час відпочинку на пляжі. Сама Шеллі і її дочка зняті під час виконання танку на стільцях.

ФОТОФАКТ

Бронзову скульптуру жаби-мандрівниці встановили в білоруському Гродно біля входу в інформаційно-туристичний центр.

Фото
БЄЛТА
(Укрінформ).

В'їзд на територію ігрового комплексу під Мінськом буде безвізовим

У Кіровограді лише 15 відсотків житлових будинків готові до опалювального сезону (*Укрінформ*)

Харківський «Електроважмаш» інвестував три мільйони євро в нове обладнання (*Укрінформ*)

РЕГІОНИ

► ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ Хочуть зменшити забруднення навколишнього середовища

Луганська область входить до п'ятірки «лідерів» серед регіонів України за рівнем екологічного навантаження.

Промислові підприємства, автотранспорт і полігони твердих побутових відходів викидають у навколишнє середовище Луганщини близько мільйона тонн забруднюючих речовин на рік, що становить приблизно 230 кілограмів на кожного місцевого жителя. На думку керівників регіону, вихід із цієї ситуації можливий тільки в разі системного розв'язання екологічних проблем, що накопичилися. Так, в області розроблено й прийнято Стратегію економічного і соціального розвитку на період до 2015 року, в якій екологія та інновації належать до пріоритетних напрямів. Крім того, керівництво області підтримує процеси самоорганізації населення в усіх сферах життєдіяльності.

Алла АНТИПОВА.

► РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ Доїльні зали європейського зразка

Доїльні зали європейського зразка, що забезпечить дотримання високих вимог стосовно чистоти молока, створюють на Рівненщині.

На фермі фермерського господарства імені Т. Шевченка в селі Копитків Здолбунівського району такий комп'ютеризований доїльний зал облаштовують за кошти міжнародного гранту. Його у сумі 590 тисяч євро селянам допомогла вибороти агенція «Інвест-Рівне».

— Цей комплекс будується за аналогією з тими, що вже є у трьох господарствах області, — розповідає заступник начальника Головного управління агропромислового розвитку Рівненської ОДА Микола Петрук. — Вони займаються великотоварним виробництвом молока і орієнтовані на переробні заводи, які купують сировину лише високої якості без найменшого бактеріального забруднення.

Схожа система, що унеможливорює контакт продукції з людиною і зовнішнім середовищем, а відтак забезпечує ідеальну чистоту молока під час транспортування його від корови трубопроводами до пункту збору, вже діє у приватному підприємстві «Хлібороб» цього само Здолбунівського району. Тут у спеціальних кабінах, куди по черзі заходить худоба, один оператор за допомогою комп'ютеризованого обладнання може видіти за годину двісті корів. Апаратура визначає рівень жирності молока, вміст білка, кислотність, інші споживчі якості, знімає бактеріологічні дані. Загалом комп'ютер тут виконує дев'ятнадцять контрольно-вимірвальних операцій.

Такі цехи незабаром введуть у дію ще у двох аграрних структурах області. Заохоченням до цього може стати те, що згідно з державною програмою сприяння технічній модернізації бази тваринницької галузі тим, хто витратить на це власні кошти, будуть надані часткові компенсації.

Віктор ДЕНИСЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Контракти не передбачають закачуванням газу до

ТОЧКА ЗОРУ

З початку року керівництво Російської Федерації регулярно видає «прогнози», що Україна не зможе розраховуватися за отриманий природний газ, оскільки «Нафтогаз України» — банкрут». І хоча за газ ми розраховувалися вчасно, це не заважало російським керманічам знову протягом місяця принижувати Україну перед усією Європою та світом. А нині голова правління ВАТ «Газпром» Олексій Міллер та прем'єр РФ Володимир Путін додали до старого звинувачення нову «фішку» — тепер вони ще й залякують європейських споживачів: мовляв, якщо Україна не закачує газ до підземних сховищ, то це призведе до перебоїв з його транзитом узимку. Про те, що насправді криється за цими звинуваченнями, наша розмова зі знаним фахівцем у газовій сфері, радником Президента Іваном ДІЯКОМ (на знімку).

— Здається, вже й дітям зрозуміло, що російське керівництво веде проти України відкриту газову та, відповідно, інформаційну війну. Для прикладу: у фахівців сьогодні немає сумнівів, що в січні 2009 року поставки газу до України і Європи перекрила саме Росія. Урешті-решт, відкрита демонстрація закручування газового вентилі на кордоні з Україною транслувалася по телебаченню. Проте це не завадило Росії подати в Міжнародний суд у Стокгольмі позов до «Нафтогазу України» за «зрив поставок газу до країн Європи» в

цього зазначу, що з 2001 року в зимовий період із підземних сховищ ми відбирали від 11 до 15 мільярдів кубометрів.

— Чому ж тоді Росія продовжує невпинно наполягати на тому, щоб Україна збільшила обсяги закачування газу до ПСГ, котрий, мовляв, потрібен для нормального забезпечення європейських споживачів у зимовий період?

— Прагнення російського керівництва очевидне: примусивши нас погодитися на найнижчий тариф за транзит газу територією України до Європи (порівняно з транзитними ставками європейських країн), також примусити Україну вже нині провести надлишкове закачування газу. При цьому затрати на його зберігання також покладатимуться на Україну. Іншими словами, Росія прагне за рахунок України компенсувати недобір газу Західною Європою цього року.

— Але ж ще не так давно, до 2004 року, закачування газу до українських ПСГ обсягом 10—14 мільярдів кубометрів щорічно проводив «Газпром» з метою згладити нерівномірності у споживанні природного газу в зимовий період та не допустити зриву його експортних поставок до Європи. Мало того, «Газпром» ще й доплачував «Нафтогазу» за ці послуги.

— У 2004 році керівництво Кремля заявило, що ВАТ «Газпром» не має потреби накопичувати газ в ПСГ України для забезпечення європейських споживачів, оскільки більшість із них мають власні підземні сховища для регулювання сезонної нерівномірності газопостачання. А нині російське керівництво, заявляючи, що не закачуватиме газ у ПСГ, прагне покласти всю відповідальність за це на Україну. Дійшло до того, що вони ще й указують, який об'єм газу нам треба закачати! Саме так вони намагаються перекласти на Україну відповідальність за зрив закачування газу до ПСГ. Але до чого тут Україна? Добре відомо, що закачування газу до наших ПСГ насамперед потрібно «Газпрому», тому що в його контрактах з європейськими споживачами чітко записано, що саме він і тільки він відповідає за доставку газу в Європу. Наголосую: не Україна і не європейські покупці! Але у своєму прагненні очорнити Україну в очах Європи

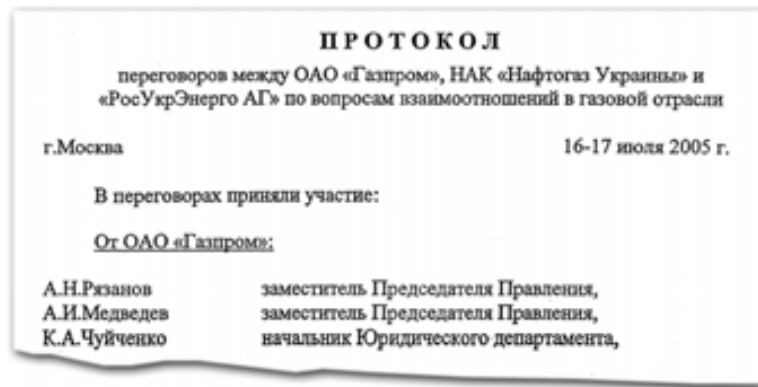
«Газпром» не гребує жодними засобами. Візьмемо хоча б останній приклад такого очорнення. 24 червня цього року під час прес-конференції в Москві заступник голови правління ВАТ «Газпром» Олександр Медведев заявив: «На жаль, ми зіткнулися з тим, що доволі великі обсяги газу — близько 8 мільярдів кубометрів, — безслідно пропали із ПСГ України. Ми цілу зиму безуспішно намагалися хоча б один кубометр газу підняти за нашими заявками». А далі він зауважив, що саме після цього випадку й було вирішено відмовитися від зберігання газу в ПСГ України. Також Медведев заявив, що за чинними угодами вся відповідальність за заповнення ПСГ газом лежить на «Нафтогазі України». Він зазначив, що хоч економічна криза негативно вплинула на ситуацію, проте це не звільняє Україну від виконання своїх зобов'язань як країни-транзитера, та нагадав, що керівництво РФ не раз звертало увагу керівників ЄС на необхідність докласти загальних зусиль для розв'язання цієї проблеми, щоб унеможливити технологічні ризики під час поставок газу.

— І що в цій заяві правда?

— Заява Медведева взагалі не містить жодної правди і є відвертим цинізмом. Саме в таких випадках кажуть: перекласти із хворої голови на здорову, бо загалом весь обсяг російського природного газу, що надходить на територію України, в повному обсязі транспортується до споживачів країн Європи. А що стосується нічим не підтверджених звинувачень, що в ПСГ України зникло близько 8 мільярдів кубометрів газу, то такі, так само нічим не підтверджені звинувачення, вже лунали у 2005 році — тоді «Газпром» звинуватив «Нафтогаз» у тому, що з підземних сховищ України зникло 7,8 мільярда кубометрів газу. Проте комісія у складі 23 представників ВАТ «Газпром» за участю на той час заступника голови правління «Газпрому» Медведева підтвердила наявність газу в ПСГ в повному обсязі. Щоправда, представники «Газпрому» навіть не вибачилися за ту неправду, яку півроку використовували, звинувачуючи Україну в крадіжжках газу. Але в пункті 1 протоколу 16—17 липня 2005 року чітко зафіксовано, що «в даний час в ПСГ України знаходиться на зберіганні 7,8 мільярда кубометрів природного газу ВАТ «Газпром». (Див. витяг із копії протоколу. — С.Л.). За цим само протоколом сторони домовилися, що 5,25 мільярда кубометрів газу в липні 2005 року буде продано «Росукренерго», а 2,55 мільярда кубометрів — передано в рахунок оплати послуг за транзит природного газу територією України у 2005 році.

А після цього інциденту, починаючи з 2006 року, в українських підземних сховищах взагалі не зберігався будь-який газ ВАТ «Газпром», тож із 2006 року і до сьогодні «Газпром» взагалі не може пред'являти жодних претензій стосовно відбору газу із ПСГ України.

— Хіба личить такому російському висо-

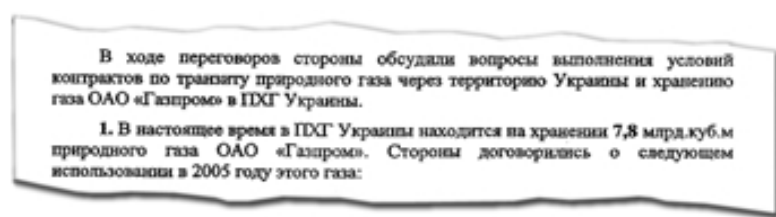

січні 2009 року. Тож після цього дивуватися діям, які вчиняє Росія для дискредитації України, не доводиться. Отож маємо весь час бути готові до можливих провокацій та не давати жодного приводу для проведення нових «газових» атак.

А стосовно останніх заяв з боку РФ, то принагідно зауважу, що її керівництво наполягає на тому, щоб Україна уже нині додатково закачала до своїх ПСГ 19 мільярдів кубометрів газу. Мало того, Росія навіть запропонувала Європі надати нам кредит для закупівлі в «Газпрому» необхідних об'ємів газу.

— Водночас Володимир Путін якось заявив, що Україна може для цих цілей використати кошти з валютного резерву Нацбанку України. Проте виникає логічне запитання: скільки все-таки газу нам потрібно мати у своїх підземних сховищах та який це має стосунок до транзиту російського газу до країн Європи?

— Казав це раніше і нині продовжую стояти на тому, що обсяги закачування газу до ПСГ, які нам потрібні для покриття дисбалансів у зимовий період, — це винятково українська справа. Підраховуємо ми ці обсяги на основі балансу річного споживання газу з урахуванням пікових навантажень в осінньо-зимовий період. До речі, сьогодні в наших ПСГ уже зберігається 20 мільярдів кубометрів природного газу, і щодоби ці обсяги зростають на 100 мільйонів кубометрів. Але нам просто не потрібні такі його запаси, котрі становлять більше половини обсягу річного споживання природного газу. На підтвердження

копосадовно, як Медведев, так безсовісно оббріхувати Україну та компанію, з якою «Газпром» уже багато років співпрацює та співпрацюватиме в майбутньому?

— Мало того, таку підступну брехню застосовано до компанії, яка протягом десятків років забезпечувала безперебійний транзит російського природного газу до Європи, що приносило «Газпрому» великі прибутки. А що в січні 2009 року цю безперебійність було порушено, то міжнародна експертна група давно довела, що саме російська сторона на декілька днів повніс-

тю перекрыла надходження газу до української газотранспортної системи. До того ж ніде продавці не чинять так зі своїми покупцями, а я нагадаю, що Україна є одним із найбільших покупців російського газу.

Повертаючись до останніх звинува-

теплокомуненерго за спожитий у поточному році газ становить 3,7 мільярда гривень. Загалом рівень оплати — близько 60 відсотків. Окрім того, заборгованість АЕК «Київенерго» перед «Нафтогазом» сягає 590 мільйонів гривень, промислові споживачі заборгува-

номічно обґрунтованими затратами. Вважаю, що ця проблема можна було б розв'язати, якби тарифи затверджувались централізовано. До того ж у статті 6 Закону «Про житлово-комунальні послуги» заборонено відключати в опалювальний сезон об'єкти теплопоста-

час. Тим паче що такого розвитку подій не можна виключати з огляду на постійне прагнення Росії дискредитувати Україну перед Європою та, подавши нашу державу як ненадійного транзитера, домогтись якнайшвидшого будівництва газопроводів в обхід України («Північний потік», «Південний потік») або взяти в управління нашу газотранспортну систему. А оскільки Росія вже підняла всю Європу проти України, то нашому уряду необхідно терміново усунути цей «козир» у діях російського керівництва.

Бесіду від
Сергія ЛАВРЕНЮК.

Р.С. Коли матеріал було підготовлено до друку, прес-служба Єврокомісії поширила інформацію, що під час засідання газової координаційної групи ЄС наголошувалося на потребі мати заповнені сховища газу та знайти потрібні регіональні рішення на випадок припинення його поставок. Водночас зазначалося, що ця рекомендація спричинена непевною ситуацією в Україні із заповненням підземних сховищ газу. «У світлі невизначеної ситуації із наявністю газу в підземних газових сховищах України Комісія рекомендує державам—членам ЄС якнайліпше підготуватися до майбутнього зимового періоду та заповнювати їхні газові сховища з будь-яких доступних джерел», — ідеться в інформації газової координаційної групи ЄС. Мало того, на засіданні групи також було схвалено рішення про проведення спеціальних навчань персоналу на випадок припинення постачання російського газу до ЄС через Україну. Це вказує на те, що масована інформаційна кампанія Росії проти України починає давати результати, бо хоча «Нафтогаз» і не має перед європейськими споживачами жодних контрактних зобов'язань ані стосовно транзиту російського газу, ані стосовно його закачування до підземних сховищ, маніпулятори послідовно формують негативне інформаційне тло для майбутніх звинувачень на адресу нашої держави.

прямої залежності між підземних сховищ і транзитом

чень російського керівництва, які стосуються закачування газу до ПСГ, зазначу, що в чинних контрактах між НАК «Нафтогаз України» та ВАТ «Газпром» не передбачена пряма залежність між закачуванням «Нафтогазом» газу

ли мільярд гривень. Як бачимо, саме несплата за спожитий газ є основною причиною ускладнень розрахунків «Нафтогазу» з «Газпромом». Зауважу: одним із найголовніших чинників накопичення заборгованості в теплокомуненерго є бездіяльність місцевої влади, яка, щоб сподобатись виборцям, дуже часто затверджує тарифи, котрі навіть не покривають собівартості. Крім того, дуже поганий технічний стан всієї теплокомуненергетики також призводить до значних втрат теплової енергії. На жаль, цими

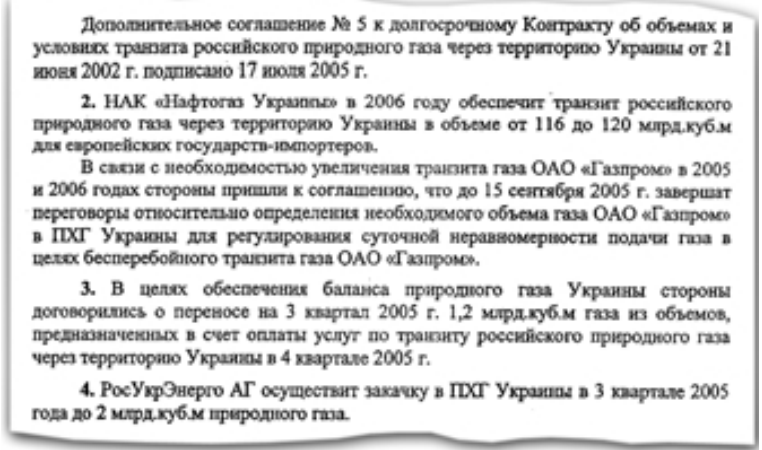
чання від газопостачання, тож місцева влада тим користується і не поспішає розраховуватись за спожитий газ. Проте інший закон — «Про нафту і газ» — визначає природний газ як товар, реалізація якого не може проводитись безплатно, та що невчасна оплата тягне за собою кримінальну відповідальність, оскільки такі дії розцінюються як крадіжка товару.

Як бачимо, у двох чинних законах є суперечності, котрі потрібно врегулювати на рівні Верховної Ради.

Водночас маємо продовжувати роботу зі скорочення споживання імпортованого блакитного палива, а натомість збільшувати видобуток власного.

— Однак тут знову може виникнути проблема з Росією, оскільки чинний контракт передбачає серйозні санкції за недобір законтракованих обсягів газу.

— Щоб уникнути нових спроб Кремля застосувати до України санкції за недобір визначених згідно з контрактом між «Газпромом» та «Нафтогазом» від 19 січня 2009 року обсягів газу, маємо врегулювати це питання відповідно до статті 6.6 цього контракту, котра передбачає можливість скорочення поставок. І зробити це потрібно письмово, бо, незважаючи на всі домовленості між прем'єрами України та Росії, поки що штрафні санкції за недобір законтракованих обсягів природного газу можуть бути пред'явлені «Нафтогазу» в будь-який

до підземних сховищ і транзитом російського природного газу.

— **Тобто Україна вправі сама визначати, скільки газу їй потрібно закачати та коли це має бути зроблено?**

— Безумовно. А у зв'язку з тим, що у II кварталі ціна російського газу становить 270,95 долара за тисячу кубометрів, то нам, очевидно, вигідніше закупити російський газ для закачування в ПСГ у III кварталі, коли його ціна становитиме 194,8 долара за тисячу кубометрів. Тобто, виходячи з інтересів власної енергетичної безпеки, маємо планувати запаси газу у вітчизняних ПСГ залежно від власних потреб та можливих непередбачених дій північного сусіда. А щоб уникнути розмов стосовно можливостей нашої держави розраховуватись за російський газ, уряду треба навести лад з платіжною дисципліною.

— **Що саме має зробити уряд, щоб боржники нарешті почали вчасно розраховуватись за спожитий газ?**

— Зазначу, що станом на 1 липня 2009 року заборгованість підприємств

питаннями місцева влада практично не опікується. Для прикладу: по Донецькій області борги за спожитий газ сягають 484 мільйони гривень, у тому числі «Донецьктеплокомуненерго» заборгувало 153,3 мільйона гривень, проте керівників міської ради більше цікавить надумана боротьба з українізацією.

— **Можливо, це ще й тому, що керівники областей і міст фактично жодним чином не відповідають за стан розрахунків за газ?**

— На жаль, це так. Тим паче що зрив розрахунків тепловиків за газ у багатьох випадках пов'язаний саме з боргами місцевої влади перед підприємствами теплокомуненерго, яка мала б компенсувати різницю в тарифах. Адже у статті 31 Закону «Про житлово-комунальні послуги» чітко передбачено, що в разі затвердження тарифів на теплокомунальні послуги нижче економічно обґрунтованих витрат, органи місцевого самоврядування зобов'язані компенсувати з місцевого бюджету різницю між затвердженими тарифами та еко-

Вантажі пішли мимо

НЕ ЧЕКАЛИ

Залізниці зазнають збитків — на 15 відсотків з початку року зменшилась прибутковість від транзитних перевезень, на 35 — обсяги транзитних вантажів. «За окремими видами падіння досягло 40 відсотків», — заявив генеральний директор «Укрзалізниці» Михайло Костюк.

В абсолютних цифрах збитки не називаються — немає підсумків червня, коли масово вантажі пішли мимо України через Новоросійськ і в інших напрямках. «Ми зіштовхнулися нині навіть із такою проблемою: в нас падіння перевезення вугілля — 33 відсотки, а латвійський порт Вентспілс тоді ж додав в обсягах переробки 20 відсотків. Дійшло до того, що вантаж до Італії перевалюється через балтійські порти!» — зізнається перший заступник начальника головного комерційного управління «Укрзалізниці» Юрій Меркулов.

Відправники вантажів пов'язують падіння обсягів транзит-

них перевезень із негнучкою тарифною політикою залізничної адміністрації. «Російські продавці вугілля під час нещодавньої зустрічі запропонували нам зробити доступніші ціни на перевезення цього товару в напрямку азово-чорноморських портів, і ми готові розглянути їхні заявки на спеціальному засіданні тарифної комісії, але з урахуванням достатніх гарантованих для цього обсягів», — каже Юрій Меркулов. Іншого шляху, як регулювання цін за правилами нового тарифного збірника, де преференції передбачено тільки в разі великих обсягів поставки, у чиновників «Укрзалізниці» немає.

«Держмонополія не може демпінгувати, оскільки наші залізничні існують винятково за рахунок грошей, зароблених вантажними перевезеннями», — зазначає керівник експертної групи консорціуму Менеджмент консалтинг груп Дмитро Подтуркін. На його думку, звинувачувати залишається лише український уряд, який навіть у кризовий період не розробив заходів підтримки тих-таки транзитних перевезень.

«Навпаки, на початку червня весь транзит обклали 20-відсотковим ПДВ, причому узаконили рішення без узгодження із транспортним комітетом Верховної Ради і транспортним міністерством, до того ж у нас зовсім неприйнятні митні правила — оформлення безлічі дозвільних документів дороге для відправників вантажу, а нескінченні огляди відбивають бажання везти будь-що через Україну», — вважає генеральний директор Асоціації міжнародних експедиторів України Юрій Приходько.

Українські експерти транс-

портного ринку кивають на російський досвід: «Там чітка ідеологія — передавати на Україну лише ті вантажі, які технологічно не в змозі переробити російські порти, а через те, що криза підірвала вантажооборот у всіх країнах, нам у таких умовах взагалі дістануться крихти», — вважає Дмитро Подтуркін. І наводить приклад: у червні 900 тисяч тонн казахстанської нафти пішло мимо України.

«Залишається сподіватися на інтерес відправників вантажу до наших глибоководних портів і технічних можливостей наших магістралей», — констатує головний інженер головного управління перевезень «Укрзалізниці» Михайло Семенюк. — У лічені місяці поточного року — з квітня по червень — ми побудували власним коштом понад 50 кілометрів других колій у напрямку Долинська—Миколаїв».

Зі свого боку, комерційна служба відомства заявляє, що вже провела низку переговорів з російськими компаніями «Роснефть», «Металлоінвест»,

вугільними трейдерами про гарантовані додаткові обсяги транзиту в напрямку українських південних портів. Так, замість 620 тисяч тонн залізничного концентрату вже задекларовано 850 тисяч тонн на місяць, обіцяно 350 тисяч тонн нафтопродуктів, але тільки з жовтня на зимові місяці, коли в Росії завершиться навігація. «В інший час цей вантаж іде річками — коштує дешевше. Але якщо зима буде сувора, то весь російський мазут залишиться на внутрішньому ринку», — побоюються українські залізничники.

«Єдине, в чому ми сьогодні впевнені, то це у старих добросусідських зв'язках», — зазначає Юрій Меркулов. І ділиться найближчими планами: відновити вантажопотік хоча б у докризових обсягах шляхом співробітництва з колегами сусідніх країн, домовляючись у кожному окремому випадку про спрощення супровідних перевізних документів і застосування паритетних наскрізних тарифів.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

В абсолютних цифрах збитки не називаються

Незалежності потрібно... сонце

Українець монтував сонячні батареї в першому британському «екологічному місті». У власній державі його ще мало розуміють

Гість із недавнього минулого

На міжнародній науковій конференції «Енергоефективність бюджетних будівель і світовий досвід для України», що відбувалася в Кам'янці-Подільському, в групі іноземців Володимира Грицанчука спочатку ніхто із земляків не впізнав. Ще в 90-х він був депутатом міськради першого скликання, далі заснував приватне підприємство «Володимир», згодом надовго зник із міста...

— Час тоді був складний, — розповідає він. — То там, то тут пострілював рекет, підприємців трясали, відбираючи останні гроші, майно непокірних злітало в повітря, ставало попелом. Я вирішив залишити Україну. Опинився в Лондоні. Я, український

енергетик із чималим стажем, який до своєї професійної діяльності завжди ставився з обожненням, у туманному Альбїоні знайшов себе в рідній галузі. Тут здобув і освіту, і практику з обладнання мереж для так званого «екологічного житла», яке й довелося споруджувати в місті Уотфордї.

Усі бояться ціни на газ

Володимир Грицанчук повернувся додому через сімейні обставини. Знову занурившись у життя рідної землі, він, однак, зазначив: змінилося не так багато. Особливо відчув він це під час нещодавніх «газових воєн» із Росією. Усі — від перших осіб держави до найменшого споживача — бояться ціни на газ, бідаються, чи не зросте вона надміру?! Для того, щоб позбутися загальнонаціонального страху,

зроблено дуже мало. «В інших країнах є державні програми для розвитку енергетики, яка залежна лише від сонця чи вітру, — каже пан Володимир. — А в нас серед тих, хто складає державні програми з енергозбереження, часом трапляються люди, які не можуть відрізнити кілограм від кіловата». Його дивує деяка ворожість до корисних новацій. Ось чув, що чоловік у Запоріжжі поставив на власне авто сонячну батарею, то в ДАІ не хочуть реєструвати такий автомобіль. «Не положено», — пояснюють.

У страху справді великі очі. Але чому ці очі не бачать, що в наших дитсадках досі стоять морально застарілі електроплити з дуже низьким коефіцієнтом корисної дії? На смаження якихось 25 котлет щодня на цих «електропательнях» доводиться витратити 25 кіловат електроенергії. А світло, яке горить в садочках цілодобово?! А тепло, яке «вивірюється» через погано ізольований дах?! Хоч

ІЗ ПУБЛІКАЦІЙ У БРИТАНСЬКІЙ ПРЕСІ

«Так звані «зелені будинки» будуть виділяти в атмосферу мінімальну кількість шкідливих речовин. Кожен із них обладнаний сонячними батареями, а всі туалети використовуватимуть дощову воду. «Екобудинки» буде виставлено на ринок нерухомості до 2010 року. Будівництво «екоміст» почалося завдяки ініціативі уряду. Прем'єр-міністр Гордон Браун оголосив про плани звести п'ять таких міст, однак через активні відгуки людей було вирішено збільшити їх кількість до десяти».

би скільки пластикових вікон та дверей поставили ви в такому приміщенні — у ньому все одно буде холодно. То ж хіба з цього слід починати заходи з енергозбереження?!

Коли Грицанчук поділився своїми думками з Григорієм Вальковським, той спочатку подумав: чи не повернувся Володимир із Лондона хворим. Сам технар, але твердо знав: котлів із ККД 107 відсотків у природі бути не може. Бо ж це все одно, що перпетум мобіле — вічний двигун. З'ясувалося, є. Навіть на 113. Тепер їх уже продають і в Україні. І пробувають виробляти на вітчизняних підприємствах. Але чому держава мляво підтримує такі виробництва? Чому вони животіють замість процвітати? Такі технології роблять нас незалежними від чужого газу. То кому вигідно тримати українців у страху?!

Від холодної Англії до гарячої Італії

Наші люди, виявляється, великі консерватори. Невже значно більші за британців? Ще й нині деякі села послають ходоків до райдержадміністрації з проханням продовжити газифікацію сіл, на що вже збирали з двору по 200—300 гривень. А проект роками не йде, хоч плач. Замість перебудуватися та подумати про інші джерела енергії дехто зациклився на тому, що буде, як рак свисне. Тим часом обласна влада вже веде активну роботу щодо переходу на електроопалення. У багатьох бюджетних закладах його успішно впроваджено, що

дало змогу істотно економити. Якщо навантаження на трансформаторний парк області, за даними ВАТ «Хмельницькобленерго» сьогодні становить лише 50 відсотків, то за електроопаленням — неабияке майбутнє. Шоправда, передусім там, де вже є потужні мережі. Що ж робити там, де їх немає? Чекати, як колись чекали газу? Грицанчук та його колеги пропонують землякам досвід британців. Він упевнений, що ті, кого

переконає, вже за короткий час йому дякуватимуть.

В області зацікавилися технологіями, які привіз з Англії Володимир Грицанчук. Він запрошений до участі в розробці програм у цьому напрямі. У Кам'янці-Подільському поки що новітній котел встановлено лише на одному об'єкті — у філії відомої фірми «НІБУЛОН», де знають ціну всьому передовому. Звісно, це обладнання ще досить дороге. Але воно дає повну свободу від джерел, за які слід платити, до того ж ніколи немає гарантії,

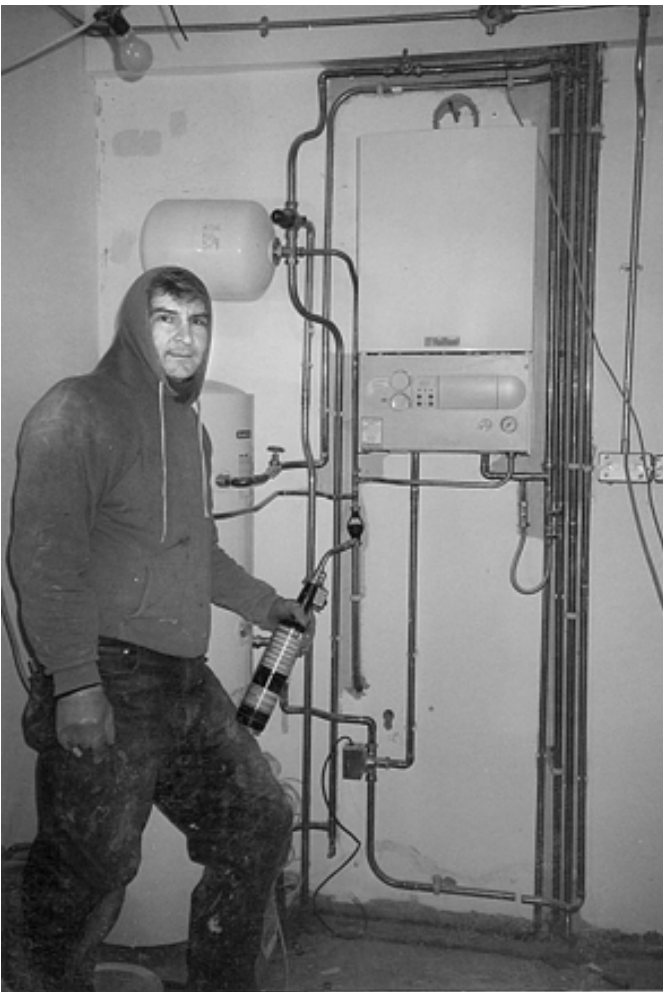
РОЗРАХУНОК

У 2008 році бюджетні організації Кам'янця-Подільського спожили близько 17000 тисяч гікалорій тепла за ціни 630 гривень за одну, що становило 11 мільйонів гривень. 2,2 мільйона гривень втрачається під час транспортування тепла від котельні до об'єкта. Якщо на об'єкті (дитячий садок) встановити індивідуальне опалення, вартість таких робіт становитиме 400 тисяч гривень. Лише за кошти, зекономлені в разі уникнення згаданих втрат, можна обладнати таким опаленням чотири-п'ять об'єктів бюджетної сфери. Строк окупності автономного опалення — 2,5—3 роки.

що ціну на традиційні енергоносії — електрику, тверде паливо — не підвищать. На енергію сонця та вітру ще ніхто не встановив тариф. За останньою інформацією ЗМІ, італійці буквально погрузили в кредитах, яких набрали з метою встановлення сонячних батарей. А де ж ми — між італійцями та британцями? Адже неправда, що все нове нам чуже?!

Віра ШПИЛЬОВА.

Фото з архіву
Володимира ГРИЦАНЧУКА.

Криза не означає демонтажу незавершених газопроводів, — вважає голова Запорізької обласної ради Олександр Нефьодов

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

У новому скликанні Запорізька обласна рада пріоритетним напрямом своєї роботи визначила облаштування сільської місцевості. Насамперед це газифікація віддалених населених пунктів, кредитування індивідуальних забудовників, будівництво водомереж, ремонт шляхів та об'єктів соціальної сфери, освітлення вулиць. Запорукою успішного виконання обласних соціальних програм були відчутні зрушення в економіці, а відтак — і позапланові надходження до бюджетів усіх рівнів. Але нині ситуація змінилася, регіон переживає гостру економічну кризу, і можливостей допомогти селянам стало менше.

Настільки це вплинуло на життя запоріжців і що робиться для того, щоби скрута минула якнайшвидше, розповідає кореспондентові «Голосу України» голова обласної ради Олександр НЕФЬОДОВ (на знімку).

— Ситуація і справді непроста. Загальний обсяг промислового виробництва в області за п'ять місяців скоротився порівняно з відповід-

ним періодом минулого року на 39 відсотків (по Україні — на 31,9). У сільському господарстві спад не такий відчутний, тож сподіваємося, що після жнив там щось вдасться поправити. Але з наповненням бюджетів усіх рівнів виникли великі проблеми — тільки в загальний фонд державного бюджету за півріччя ми не змогли мобілізувати більш як 900 мільйонів гривень! Тож хочеш чи не хочеш, а треба простягати ніжки по видяганці...

— Тобто, Олександр Степановичу, доводиться відмовлятися від раніше прийнятих соціальних програм і уповати на кризу? Тим паче що нині на рівні держави пріоритети змінилися, і ставка робиться на впровадження альтернативних джерел енергії.

— Я не був би таким категоричним, як деякі урядовці, котрі домовилися до того, що, виявляється, газифікація сільської місцевості — несусвітна дурниця. Бо, мовляв, газ дорожчатиме й дорожчатиме, а отже, треба переходити на опалення соломомою. А хто впевнений, що солома в умовах ажіотажного попиту не стане золотом? Та й совість, врешті-решт, треба мати, бо так ми ніколи село не піднімемо. А те, що уряд згорнув програму газифікації, не означає, що на ньому світ зійшовся клином — будуть вибори, і люди скажуть, що думають про таку владу. Нам же несоромно перед земляками — тільки за три останні роки в області газифіковано 12 відсотків населених пунктів, тоді як за всі попередні роки — лише 20. Ось буквально кілька тижнів

тому отримали блакитне паливо жителі найбільшого в Пологівському районі села Чапаївка. Але на даний момент в області налічуються 52 населені пункти, де роботи з газифікації виконано на 70—96 відсотків. Знову-таки в найбільшому в Оріхівському районі селі Кіровому мешканці на власні кошти збудували газопровідну мережу, залишилося тільки підвести сюди газопровід середнього тиску. Ціна питання — 800 тисяч гривень. Цих грошей з державного бюджету тепер не буде, тому доведеться виділяти їх з обласного, переглянувши інші видатки. Тобто все, що ми розпочали, незважаючи ні на що, доведемо до пуття. І не тільки газопроводи, а й водомережі, артезіанські свердловини тощо. Де — з бюджету, де — за кошти інвесторів. На найближчій сесії приймемо ще одну програму «Сільський клуб». Для чого вона, пояснювати не треба. Бо тільки-но в селах життя налагоджується, різко підвищується їхня капіталізація та інвестиційна привабливість, а отже, з'являється перспектива для молоді.

— Усе це чудово, але ж і справді потрібно займатися пошуком альтернативних джерел енергії!

— І в першу чергу — енергозбереженням, бо ми таки, дійсно, великі марнотратники. Щодо цього в області діє комплексна програма, яка приводить у відповідність з вимогами часу. Але я хочу сказати не про те, скільки встановлено котлів, що опалюються солом'яними тюками, а про зовсім новий напрям — вітрову енергетику. Будівництво першого парку вітро-

вих електростанцій має розпочатися вже восени в Якимівському районі. Тут ми попереду всієї України, бо тільки реалізація заявлених проєктів дасть змогу вийти на сумарну потужність, що еквівалентна потужності найбільшої в Європі Запорізької атомної електростанції.

— А чому останнім часом не чути про «народну дипломатію», якою славились запоріжці, підтримуючи дружні відносини з різними регіонами України, Росії і Білорусі? Забрало пороху?

— Пороху вистає, хоча, треба сказати, що після позачергових виборів до Тернопільської обласної ради зв'язки з цим регіоном стали не такі інтенсивні. Але, думаю, все налагодиться дуже скоро. І з лівів'янами ми оформимо стосунки на рівні угоди, бо цього хочуть люди. Піднімаючи економіку своїх регіонів, ми разом підніматимемо й Україну. А що стосується підписання договору про дружбу і співробітництво з Московською областю, то виникли несподівані бюрократичні перешкоди, бо тепер проєкт нашого спільного документа мають завізувати в обох міністерствах закордонних справ. Такий нині порядок завели. Хоча, як на мене, завданням політиків є саме зняття штучних бар'єрів у міжнародних відносинах.

— Спасибі за цікаву розповідь, успіхів вам і всім запоріжцям!

Бесіду вів Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Фото автора.

Індивідуальна система опалення: конкурент, руйнівник чи рятівник?

Кожен, хто живе в багатоповерхових будинках, які обігріваються центральним опаленням, пам'ятає незрозумілі для здорового глузду ситуації. Восени, коли несподівано похолодало, батареї залишаються холодні: не настав час запланованої подачі тепла. А весною, коли вже пригріває сонечко, а батареї ще гарячі, — у квартирах задуха. Через відкриті двері, вікна, дорого вироблене тепло, гріє атмосферу. І в багатьох із нас виникає слушно-обурливе запитання: навіщо ж вони, марнотрати, даремно спалюють газ чи інші паливні ресурси? Тепловиробники і його постачальники пояснюють: з різних технічних причин оперативно регулювати температуру обігрівальної води за нинішніх централізованих систем неможливо. Інша річ сучасні індивідуальні системи опалення. Їх дедалі більше почали встановлювати чи то в підвальних приміщеннях, чи на горищах. І в житлових будинках, і в службових приміщеннях. Автоматика без втручання людини сама регулює температуру обігріву будівель. Навіть у зимові дні, коли за вікнами плюсова температура, і весною, коли нараз похолодало.

І в бізнес-центрі, і в клініці задоволені

Автор цієї кореспонденції на власні очі бачив працюючі системи індивідуального опалення (на знімку) в Києві. Зокрема, в бізнес-центрі «Подол-Плаза» по вулиці Спаській, у клініці «Оберіг» по вулиці Зоологічній і в 24-поверховому житловому будинку по вулиці Предславинській та в інших будівлях. Скрізь господарі розповідають про очевидні переваги. Температура води для обігріву регулюється автоматикою, залежно від погодних умов. У приміщеннях, де встановлено опалювальні установки, чисто, ледь чути шум газових горілок кондиційних котлів різної потужності німецького виробництва. Запустити в дію таку установку можна швидко, як пізньої весни, так і ранньої осені, навіть улітку, коли раптово дуже похолодає. Мінімальні витрати на підведення нагрітої води до батарей, бо відстань вимірюється не кілометрами, а метрами. Теплоізолювані труби розташовані тут, у

приміщеннях, а не під землею. А звідси — велика економія газу.

Таке лише в Києві?

— Ні, — каже Олександр Мурзін, директор з маркетингу компанії, яка представляє в нашій країні німецького виробника, — торік ми встановили 5 котлів по 100 кВт кожний на горищі Львівської філармонії. Коефіцієнт використання енергії тих котлів становить 109 відсотків. Унаслідок споживання газу зменшилося в 4 рази. Ми вважаємо, що модернізація системи опалення цієї установи окупиться через 3 роки. Схожі ефективні опалювальні системи встановили в різних приміщеннях в Одесі, Узині, Чернігові.

Вітати й радіти б...

Здавалося б, й інші наведені факти аргументовано переконують: такі системи опалення мають бути схвалені й підтримані всіма органами влади з низу до верху. Та ось в інтерв'ю журналістам перед відкриттям міжнародної науково-практичної конференції «Ресурс», на якій йшла мова про енерго- та ресурсозбереження в житлово-комунально-

му господарстві (відбулася у травні цього року в Києві), міністр з питань ЖКГ України Олексій Кучеренко не висловив особливого захоплення ними. Навпаки, він зауважив, що це треба ще ретельно дослідити.

Вимре, як динозаври

Справді, тут є підстави для роздумів, глибокого аналізу. Бо ж якщо на одній із вулиць, скажімо, зі 100 будинків буде запроваджено індивідуальне опалення в більшості з них, то чи доцільно тоді зберігати й утримувати центральну теплотрасу і, зрештою, всю стару систему? Проте, на думку голови асоціації теплотехнічних компаній України Віталія Яковенка, нинішня система опалення вимре, як вимерли динозаври. Бо вона не прилаштована до наявних ринкових умов і жорсткої економії енергії. І хоч би як держава прагнула обнови парк котлів, замінити на нові сотні кілометрів теплотрас, підтримка її життєздатності все одно коштуватиме державному бюджету мільярди гривень.

Голова асоціації вважає, що

докорінно поліпшити систему опалення в країні можна лише шляхом упровадження індивідуального автономного опалення як головного конкурента підприємствам теплокомуненерго.

А що передбачено в новій програмі?

Днями прес-служба Міністерства з питань житлово-комунального господарства розповсюдила пост-реліз про брифінг, який провів Олексій Кучеренко на тему: «Загальнодержавна програма реформування житлово-комунального господарства України: нова стратегія та тактика». На ньому міністр зазначав, що це питання «є одним із першочергових завдань у нашій державі, адже від стану та якості роботи галузі залежить рівень життєзабезпечення громадян». Далі називаються стратегічні напрями такого реформування, а це різні форми фінансування програми. І навіть згадки немає про запровадження нових систем опалення. Уточнюю: у прес-релізі прес-служби Мінжитлокомунгоспу, який назвали пост-релізом.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Фото з архіву «Голосу України».

ПОДРОБИЦІ

► ЗАПОРІЖЖЯ

На Запорізькій АЕС побудують четверту ЛЕП

Хоча Запорізька АЕС може виробляти й видавати в енергетичну систему 6000 мегаватів електроенергії, сьогодні її потенціал повністю ще не задіяно. Через недостатню пропускну спроможність трьох наявних ліній електропередач станція забезпечує передачу лише 5300 мегаватів. Тому питання будівництва ще однієї, четвертої за рахунком, ЛЕП виникло давно, однак реалізувати його не вдалося через брак коштів. І лише тепер до здійснення цього проекту наблизилися впритул завдяки домовленості з Європейським банком реконструкції та розвитку. На відкритому розподільчому пристрої АЕС розпочалася екологічна експертиза за маршрутом проходження лінії.

Нова ЛЕП проляже на 186 кілометрів від Запорізької АЕС до Каховки і дасть змогу поліпшити електропостачання Херсонської, Одеської областей та Автономної Республіки Крим. Крім того, введення в

експлуатацію нової лінії допоможе вирішити низку технічних проблем і для самої електростанції, зокрема, видачу повної її потужності та ефективніше виведення обладнання в ремонт. Однак спеціалістам необхідно визначити вплив її будівництва на навколишнє середовище та спрогнозувати мінімальні збитки для сільськогосподарських товаровиробників.

Під час спорудження нової ЛЕП передбачається використання найсучаснішого обладнання, що експлуатується на енергетичних об'єктах. Зміниться навіть вигляд опор лінії електропередач — вони будуть без розтяжок, що дасть можливість зменшити площу відчуження земель та поліпшити експлуатаційні умови. Згідно з планом будівництва пуск нової ЛЕП передбачено на 2015 рік. Однак у зв'язку з великою зношеністю обладнання теплової генерації та з важкою економічною ситуацією в Україні ця лінія потрібна вже сьогодні. Тому, за словами генерального директора ВП «Запорізька атомна електростанція» В'ячеслава Тищенко, енергетики постараються впоратися з проектом до кінця нинішнього року, а саму ЛЕП ввести в дію в 2012-му.

Вл. інф.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПРИГОДИ

Згоріла вся побутова техніка

Протягом однієї ночі у сім'ї пенсіонерів Сребченків із Вінниці згоріли три телевізори, холодильник, мікрохвильова піч, комп'ютер, двоконтурний електрокотел, тюнер від супутникової антени. За словами господаря будинку пана Валерія, «врятувалася» тільки пральна машина, яка була відключена від електрики. — Я прокинулася вночі від якогось загадкового тріску, — каже Лариса Сребченко. — Потім запахло горілою пластмасою. Щойно ввімкнула світло, лампочка «вистрелила» під стелею. У підприємстві «Вінницькі міські електромережі» потерпілим пояснили, що коротке замикання в мережі спричинила блискавка. З такими ж проблемами тієї грозової ночі зіткнулися сусіди Сребченків — жителі вулиці Гліба Успенського у Вінниці. Нині вони пишуть заяви в різні інстанції — управління захисту прав споживачів, страхові компанії, енергетикам — з надією, що бодай частково їм відшкодують збитки. «Причина не тільки у блискавці, — каже пан Валерій, — електричні дроти, по яких подають напругу в будинки, давно вже дихають на ладан, їх на моїй пам'яті ще не міняли».

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Японці знають, як севаستопольцям заощадити газ на обігріві квартир

Представник японської компанії «Mitsubishi Heavy Industries Ltd» приїжджав до Севастополя у супроводі директора Інституту із проблем екології та енергозбереження Олександра Тесленка. Візитери прибули з конкретною пропозицією, завдяки якій в Україні загалом значно поліпшиться екологічна ситуація і зменшиться залежність від традиційних джерел енергії. Зокрема, для реалізації в місті була запропонована японська технологія, котра дає змогу використовувати тепло моря для нагрівання води і яку можна використовувати і для гарячого водопостачання, і для обігріву домівок городян.

Об'єктом для впровадження пілотного для України проекту була обрана одна з найбільших у нашій країні Камишовська котельня. Саме тут японці готові довести ефективність своїх технологій. А вже «обкатана» на практиці схема має стати базовою для інших приморських міст.

Теплові насоси японського виробництва, за розрахунками фахівців, зможуть забирати в морської води тепла на 50 гікалорій. Це покриє половину нинішньої продуктивності котельні, котра працює на природному газі. Гості знайшли в місті не лише

розуміння, а й усебічну підтримку. Мирослав Сагайдак, заступник голови Севастопольської ДМА, запевнив їх, що міська влада вже підготувала техніко-економічне обґрунтування із застосування нових технологій на Камишовській котельні, що передбачають, в тому числі, й використання теплових насосів. Тим паче що уряд України, ухваливши відповідні рішення із розвитку міжнародного співробітництва, значно полегшив організацію процесів із впровадження на місцях нових енергозберігаючих технологій.

Особливий інтерес до зустрічі з гостями виявив Владимир Хібученко — начальник головного управління ЖКГ міськдержадміністрації. І запропонував розширити рамки співробітництва: з огляду на те, що Крим відчуває дефіцит електроенергії, то було б цілком по-хазайськи «брати» в моря не тільки тепло, а й електрику. Тим паче що в розробленому техніко-економічному обґрунтуванні севастопольські фахівці прорахували варіант, за яким можна встановити спецобладнання й отримувати не менш як 18 мегават електроенергії.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

У Кам'янець–Подільському районі (Хмельницька область) селяни обурені тим, що майже утричі скоротилася дотація за кілограм живої ваги великої рогатої худоби. Нині вона становить одну гривню, а ще торік — 2,90, *повідомляє наш власкор Віра ШПИЛЬОВА*

В Україні зібрано 4,375 млн. тонн зерна нового врожаю — МінАП (Укрінформ)

Чи зміцнить нове зерно старий бюджет

Цьогорічний зерновий урожай для Хмельниччини надзвичайно важливий. Зниження економічних показників у промисловості, фінансах та будівництві примусило зробити ставку на хліборобські успіхи. Виплати зарплати, пенсій, надходження до бюджетів значною мірою залежатимуть саме від щедрості ниви, і чи зуміють цими щедротами скористатись хлібороби. Доки колос набирає стиглості, на всіх рівнях активно готуються до жнив. Що збирати, де зберігати, яку техніку використовувати — у кожного керівника питань більше, ніж відповідей.

Комбайн дорогий, а хліб дорожчий

Зернозбиральні комбайни вже стоять на лінійці готовності. Їх близько двох тисяч. Для області це не так і багато. Особливо коли врахувати, що майже третина з них — в індивідуальному секторі, а це значить, що на великі поля вони можуть і не вийти, працюватимуть переважно на присадибних ділянках. Тож зібрати збіжжя у максимального короткі строки буде доволі важко. Вже підраховано, що середнє навантаження на комбайн становитиме понад 240 гектарів. А в окремих районах цифра ця у півтора-два рази вища. У Городоцькому, приміром, на одиницю наявної техніки припаде понад 400 гектарів. Справитись з такими площами самостійно навряд чи вдасться, тому вже підшуковують додаткову техніку.

До свого парку області непогано було б долучити ще зо три сотні комбайнів. Однак оренда швидкої та продуктивної техніки коштує немало. В Ярмолинецькому районі підрахували, що із наявних 128 комбайнів в поле зможе вийти менше сотні. Та й ці, серед яких є і старі, давно зношені комбайни, навряд чи стовідсотково зможуть відпрацювати без поломок та простоїв. Отож щоб зібрати хліб за два тижні, району доведеться орендувати не менше двох десятків одиниць техніки. Не всяке господарство готове до таких витрат. Хоча теорія підказує: не жнива не варто шко-

дувати кошти, бо вигравши час, виграєш і великий хліб. Та практика дає зовсім інші уроки. Керівники господарств ще пам'ятають, як за гектар обмолоту заїжджим комбайнерам доводилось платити близько двохсот гривень. Тепер ціни зросли ледь не в два рази. А це серйозно вдарить по собівартості.

Щоб і кошти зекономити, і хліб швидко зібрати, і зерно не просипати в полі, кожен складає свою стратегію. Хто має потужну техніку, вже відправив її у південні регіони, де жнива починаються раніше. Коли настане час вийти на свої поля, сподіваються на підтримку тамтешніх комбайнерів.

Домовляються про раціональне використання техніки і сусідні господарства, і райони, і навіть області: хлібороби розуміють — покладатись доведеться на власні сили, тож від взаємовиручки залежатиме чимало.

Урожай той — що в коморі

Ця приказка добре відома. Але якщо раніше акцент робився на першій її частині, то тепер важлива друга. Торішній високий вал зерна показав, що підшукати місце для його зберігання не так просто. Хто не мав власної комори, змушений був збувати збіжжя за надзвичайно низькими цінами.

Проблема зберігання так і не розв'язана остаточно. В області залишилось понад 370 тисяч тонн минулорічного врожаю. Такий запас — не тягар для господарств, адже саме він в період фінансової кризи замінює всяку валюту. Але на порозі вже новий, якому теж потрібні добрі сховища.

Ярмолинецькому району, здавалось б, немає чого переживати, не так давно тут став до ладу один з найпотужніших елеваторів області. Та місцевим господарствам від того користі мало. Адже елеватор належить потужній приватній аграрній компанії, котра засипала його своїм збіжжям, а чужому дорого туди була просто закрита. Парадокс: маючи потужне зерносховище, район залишився практично без пункту, де б приймалось і зберігалось зерно.

Навчені торішнім гірким досвідом, господарства взялись облаштовувати свої зернотоки. А кому це не під силу, змушений буде везти свій урожай у сусідні Дунаєвський та Хмельницький райони. А це знову додаткові витрати.

Щоб не втрачати важко зароблену

копійку, в районі знайшли свій варіант виходу із глухого кута. Тут планується спорудити потужний тваринницький комплекс на двадцять тисяч голів худоби. Тоді кожному центнеру зерна знайдеться застосування у себе на місці. Однак все це лише плани. Будівництво комплексу думають розпочати лише восени. Поки там з'явиться перша худоба, доведеться чекати ще кілька місяців. І лише тоді вигідно можна буде збувати зерно. А до того кожен мудруватиме сам, як його зберегти.

Дещо інші проблеми в Білогірському районі. Тут на підтримку селян вдалось залучити близько п'яти мільйонів гривень із Аграрного фонду. Але він ніяк не може укласти відповідні угоди з місцевим елеватором. Де і за якими розцінками зберігатимуть новий урожай, поки що точно невідомо. Для тамтешніх господарств це важливо, бо досі вони мають ще близько одинадцяти тисяч тонн торішнього врожаю.

Обвалу цін не буде

У це хоче вірити кожен, хто виростив колос. Але чи станеться так? Якими б не були прогнози щодо майбутнього врожаю, але керівники змушені їх робити. І поки що надто обнадійливими їх не назвеш.

В області обмолочені перші площі раннього ріпаку. Середня врожайність — близько 15 центнерів з гектара. До торішньої, яка була в два, а на окремих площах і в три рази вищою, навряд чи дотягнутись. Отже, кожному господарю треба добре поміркувати, як найвигідніше продати зібране.

Обласна влада наполегливо закликає не поспішати із продажем, не віддавати

зерно за безцінь прямо з поля, як нерідко траплялось раніше. Від такої поспішливості багато хто втратив, це правда. Але ж не заперечиш, що декому швидка реакція принесла і більші гроші. Адже ціна за торішні перші обмолоти ріпаку доходила до 2,7 тисячі гривень за тону. А хто не встиг на ярмарок зі своїм крамом вчасно, пізніше віддавав і по півтори тисячі, а то й дешевше.

Тепер поговорюють, що і ріпак буде коштувати до трьох тисяч гривень за тону, і ячмінь та фуражна пшениця менше як за дев'яност — тисячу гривень не піде. Але усе це лише сподівання. І навіть задекларована урядом ціна на зернові не дає селянину жодних гарантій на стабільні прибутки. Адже багато років поспіль бал на хлібному ярмарку правлять заїжджі зернотрейдери. А господарники змушені погоджуватись на їхні умови, бо як інакше заробити таку дефіцитну гривню?

В області багато і тяжко працюючи над врожаєм, досі не змогли зростити свого зернотрейдера, котрий міг би дбати не лише про власні прибутки, а й про те, як виручати господарства у скрутну хвилину, втримуючи належну цінову планку на хліб. Ідея визирала довго і проростає лише несміливими паростками. Сильні господарства подумують про кооперацію, про власний фонд, котрий би формував місцеву політику на ринку зерна. Але чи зможуть всі разом доглянути ці перші сходи і отримати врожай, сказати важко.

А поки що область чекає початку жнив. Новий хліб повинен стати потужним фінансовим вливанням до бюджетів всіх рівнів.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

День поля на Тернопільщині

Такого, як торік, не буде.

Зібрати б те, що земля вродила

У товариство з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром», що у Бучацькому районі на Тернопільщині, на День поля з'їхалися аграрії з усієї області. Були також господарники з інших областей: слава про товариство, яке очолює Петро Гадз, давно вийшла за межі Тернопільщини. До Бучача приїхали також заступник міністра аграрної політики Ярослав Гадзало, керуючий Аграрним фондом Володимир Іванишин, народний депутат, відомий аграрій Віктор Слаута. Питання одне: як жнивувати будемо?

На Тернопільщині треба зібрати майже 480 тисяч гектарів зернових. Ріпак вже почали збирати у Зборівському і Підгаєцькому районах, озимий ячмінь — у Бучацькому і Гусятинському. Ще день-другий — і жнивуватимуть повним ходом. Проте перші намолоти показали: такого врожаю, як торік, не буде.

— Зберемо на 15—20 відсотків менше, — каже заступник голови облдержадміністрації з аграрних питань Петро Вовчук. — Передусім через недостатнє фінансове забезпечення. Якщо торік на цей час область отримала 340 мільйонів гривень, то цього року лише 22 мільйони. Звісно, важко було витримати технологічні вимо-

ги. Малосприятливою була погода: суха й холодна навесні, а в червні зарядили дощі, грози, частина хлібів вилягла. Готовність техніки в основному висока. Забезпечення паливом — на рівні 70—80 відсотків. Добирати його доведеться, як мовиться, з коліс: продавати вирощений ріпак і купувати пальне.

— А як же обіцяне урядом дешевше пальне? — запитую Петра Богдановича.

— Області виділили його більше тисячі тонн, однак 300 з них, можна вважати, пропали. Рознарядка прийшла наприкінці червня, і пальне за короткий термін просто не було змоги забрати, тим більше, що їхати за ним треба аж у Суми. Якщо так буде й надалі, то розраховувати на так звану допомогу не доводиться. Щоб зібрати врожай, багато госпо-

дарників змушені будуть влазити в борги. Потужних господарств, які мають обігові кошти, в області не так багато.

Подивитися в «Бучачагрохлібпром» учасникам Дня поля було що. Господарство співпрацює з науково-дослідними інститутами України й зарубіжжя, випробовує нові сорти, тож може дати інформацію про те, як вони поведуться у західному регіоні. Тут збудували потужний насіннєвий завод, обладнаний за останнім словом європейської техніки, діє дві лінії. Підприємство пропонує для продажу високоякісне насіння пшениці, ріпаку, кукурудзи, соняшника. Техніка охорони праці, питання пожежної безпеки — все на найвищому рівні. Учасники Дня поля побували на полях, у тракторній бригаді, побачили в роботі нову техніку. Що

й казати, «Бучачагрохлібпром» — справжня школа хліборобства, яка переконливо доводить: і в Україні, працюючи на землі, можна добиватися чудових результатів. Однак це швидше всупереч, а не завдяки тій політиці, що проводиться в нашій державі стосовно аграрного сектора. Сильні господарства тримаються передусім на сильних особистостях. На Тернопільщині це Петро Гадз, Герой України Олег Крижовачук, Антон Білик, Йосип Гасюк... Обойма, в принципі, не така велика. Можливо, після побаченого на Дні поля у Бучачі вона збільшиться. Недарма кажуть: «Краще один раз побачити, ніж десять почути».

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото Олега СНІТОВСЬКОГО (Укрінформ).

Єлінські рятівники

РЕАЛІЇ

У селах Єлінської сільради живуть переважно пенсіонери. Безуглівка, Мостки, Млинок оточені лісами, віддалені на кілька кілометрів від Єліного. Ці населені пункти за останні два десятиріччя дуже обезлюдніли. Закрилися тут магазини. Нині в чотирьох селах проживає всього лиш 328 душ.

Добре, якщо отримувеш пенсію і маєш як її потратити. Інша річ, коли хліб, пральний порошок, цукор, борошно треба десь діставати за 4—7 кілометрів...

Як самостійно в Єліне добратися 96-річній Ганні Гончаренко із Мостків? Або іншим 70—80-річним мешканцям найвіддаленіших прикордонних пунктів?

Проблему цю зняли депутати Єлінської сільради подружжя Марини та Леоніда Морозів.

Коли в Єліне розпалося сільгосппідприємство, молоді спеціалісти вирішили відкрити магазинчик «Теремок». Він і сьогодні нагадує зовні гараж при дорозі. Колишня бухгалтер Марина та агроном Леонід піднатужилися зі здачею молока, телят, картоплі — та й склалися на тракторець, машину. Остання й курсує тепер віддаленими селами.

— Це наші справжні рятівники, — каже 77-річна Мотря Михайлівна Безборода з Безуглівки. — Хлібець нам приво-

зять, олію, сірники, крупи, все, що замовимо. Дай їм Бог здоров'я!

Хоч заметіль, хоч дощ — підприємці везуть у села за графіком товари першої необхідності.

— Це було 24 березня, — згадує Марина Мороз. — Везли ми хліб у Мостки, де живе 12 осіб. І ось за кілометр від села машина забуксувала в калюжі. І так, і сяк пробував чоловік її визволити з багнюки. Але вона ще більше сіла в розмокий ґрунт. Чоловік пішов у Єліне за трактором. А люди з Мостків занепокоїлись, що довго нас нема. Вийшли за село нам назустріч і побачили, що машина загрузла. Хотіли витягти — не вдалося. Тоді я відкрила багажник, у калюжу кинули якусь корягу — і так передала пенсіонерам хліб. А через якусь годину й трактор прийшов.

Хліб Морози купляють у пекарні у Щорсі. На кожен третій день беруть по 120 хлібин і розвозять їх по людях. Заробітки невеликі. Щорська райдер-

жадміністрація виділяє на рік Морозам на бензин 1800 гривень. Це вже щось. Хоча, звісно, недостатньо. Адже 30-кілометрова дорога від райцентру до Єліна і до сіл — стара, у вибоїнах...

Єлінські підприємці тому не тільки займаються торгівлею. Л. Мороз нині косить людям траву. Порають свої 70 соток. Обидва стараються, бо дочці Каті та сину Дімі необхідні вже добрі передачі. Перша навчається у Чернігові в університеті, а хлопець — у Щорсі в ПТУ.

На жаль, у підприємців нема оптимізму стосовно розвитку приватного бізнесу на території сіл сільради.

— Сьогодні поховали двох людей, — каже М. Мороз. — Ще з десятих років, і важко сказати, кому тут возитимемо хліб... Людей дедалі меншає і меншає...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Щорський район
Чернігівської області.

На знімку: депутат Єлінської сільради Марина Мороз сьогодні господарює вдома, а чоловік поїхав за хлібом у Щорс.

Фото автора.

Авторитет сільської «машинки»

Він був би значно вищим, якби держава про це дбала

Чи ви чули, щоб під час вступу до сільського профтехучилища складали іспити? Для мене це — відкриття, хоч колись сам пройшов через військкоматівські курси шоферів-трактористів при Чубарівському СПТУ № 8. Маючи повну середню освіту, ми вважали себе «дядьками» і поблажливо ставилися до «бурсаків», котрим судилося три роки скніти над тим, що нам давалося за шість місяців! Є в сільській «машинці» щось навіки привабливе. І все ж, щоб там складали письмові іспити з української мови та математики, це, мабуть, вищий пілотаж!

А в Михайлівському ВПУ № 52 — ще й реальний конкурс. Торік на місце майбутнього оператора комп'ютерного набору — обліковця бухгалтерських даних було по три претенденти, не пройшла відбору і третина бажаючих стати електромонтерами. Та й на кухарів-пекарів і водіїв-трактористів-машиністів тут будького не беруть. І ось що з того виходить. Із 180 минулорічних випускників училища 57 продовжили навчання у вузах Києва, Харкова, Дніпропетровська, Запоріжжя та інших міст, не кажучи вже про аграрні університети і академії, де таких абітурієнтів беруть охоче. А вступали вони на загальних підставах, пройшовши через незалежне оцінювання знань. Училище — вище, та чергова реформа освіти зламала вибудовану схему вузівської підготовки молодших спеціалістів. Тепер її відновили, й закладу знову доведеться проходити процедуру акредитації. А на це потрібен час.

Усе своїми руками

Жодне із сільських професійних училищ, а їх у Запорізькій області — 14, не зрівняється з Михайлівським. Та й по Україні таких, щоб з ним конкурували, лише кілька. Тут високий рівень підготовки й власний педагогічний почерк. У тому заслуга директора Віктора Удовиченка. Він очолює колектив двадцятиріччя, але з дев'ятирічного перервою. В радянські часи не сподобався комусь із начальства, хоч і мав орден «Знак Пошани». А в 1995 році його повернула на посаду нова влада, і невдовзі Віктор

Костянтинович став заслуженим працівником освіти України.

Річ, однак, не в нагородах, хоч у сільській глибинці вони з неба не падають, а в новаторстві освітньої роботи й організаторському та господарському хисті керівника. Те, що вдалося зробити Віктору Костянтиновичу в умовах залишкового фінансування закладів освіти, можна назвати дивом. Посадовці з профільного міністерства, котрі добре знають стан справ у своїй галузі, побувавши тут, не вірять побаченому. Навіть навчальний корпус, збудований ще в 1931 році, виглядає по-сучасному, не кажучи про інтер'єр, що не поступається кращим вузівським приміщенням. У Михайлівському ВПУ № 52 діє навчально-консультаційний пункт Сумського держуніверситету.

А матеріальна база викликає неординарне враження. Якщо говорити про підготовку операторів комп'ютерного набору, електромонтерів та кухарів-пекарів, то для них є все, чого душа бажає, причому найвищого гатунку. Недарма вихованці училища здобувають призові місця на всеукраїнських конкурсах професійної майстерності. Зокрема, торік стипендіатами Президента України стали Євгенія Сміхун та Дмитро Немикін.

А от майбутні механізатори вчаться працювати на сільгоспмашинах нашого, російського та білоруського виробництва, хоча в навколишніх господарствах давно працюють європейські й американські трактори, комбайни, ґрунтообробні комплекси. Їх учні теж бачать — на плакатах, екранах комп'ютерів, на екскурсіях. І це вже не смішно, бо перепідготовка механізаторів у навчальних центрах зарубіжних фірм коштує немало.

— Я б не назвав такий підхід до підготовки фахівців сільського господарства державним, — каже заступник голови Михайлівської райради Сергій Передерій. — Але про роль держави в освітньому процесі взагалі важко говорити, бо вона фінансує лише видатки на зарплату, стипендії та оплату енергоносіїв. І те, що у ВПУ № 52 за останню п'ятирічку надійшли зернозбиральний комбайн «Дон-1500», трактори МТЗ-82

і МТЗ-892, два автобуси, два обертові плуги, дискова борона, що тут щороку проводяться ремонти та реконструкція приміщень, оновлюється комп'ютерне і технологічне обладнання, винятково заслуга трудового колективу. Ці кошти заробляють викладачі та учні в навчальному господарстві та в навчально-виробничих майстернях. І хоча за врожайністю сільгоспкултур училище — одне з перших у районі, отриманої виручки не вистачає для купівлі трактора чи комбайна типу «Джон Дір». Про це має подбати Міністерство освіти і науки України, хоча б заради заохочення, однак завжди знаходиться хтось ближчий і рідніший, кому все й віддають...

Замість допомоги — побори

Злидненість держфінансування, руйнуючи слабких, примушує сильних боротися за виживання. ВПУ № 52 утверджувалося не один десяток років, і тут добре знають ціну трудової копійки, тому й бережуть усе, створене власними руками. На подвір'ї і в коридорах — ідеальна чистота, буяють квіти, падає у вічі дивовижна для нинішніх часів вихованість учнів. Так воно й має бути — тут працюють найкращі в районі педагоги і навчаються найсильніші випускники дев'ятих класів. З ними можна, як-то кажуть, і гори звернути, що й засвідчується на обласних предметних олімпіадах і конкурсах професійної майстерності, а також під час вступної кампанії до вузів.

Та скільки ж зусиль треба, щоб забезпечувати власним коштом навчально-виховний процес! А держава, переклавши свої обов'язки на плечі інженерно-педагогічних колективів, цього не тільки не цінує, а й намагається урвати, поставивши їх у гірші умови від реальних товаровиробників. Якщо сільгосппідприємства мають право акумулювати податок на додану вартість на спеціальних рахунках і витратити ці кошти на пальне і запчастини, то профтехучилища — лише за певних умов. Ще абсурдніше — транспортний податок з навчальних машин та податок за користування водними ресурсами, що є прямим порушенням конституційної норми про безкоштовність професійно-технічної освіти. За логікою ці податки держава має відмінити або закласти в бюджетне фінансування, але не робить цього. Не компенсується і витрати на ремонти приміщень та оновлення матеріально-навчальної бази, тому більшість сільських закладів профтехосвіти ледь животіє. А коли їх ще й передадуть на утримання місцевих бюджетів, як це планує уряд, вибудована десятиліттями система підготовки кадрів масових професій просто розвалиться або перейде на платну основу. Цього наше знекровлене економічною й демографічною кризою село не витримає.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

На знімку: під час практичного заняття в навчальному господарстві.

Фото автора.

У Херсонській області борг із зарплати за січень—травень збільшився на 33,7% — до 27,7 млн. грн. (Укрінформ)

Сьогодні Конституційний Суд у формі усного слухання розпочне розгляд справ щодо конституційності Закону України «Про організацію і порядок діяльності Верховної Ради України» та Регламенту Верховної Ради, а також конституційності окремих положень Регламенту Кабінету Міністрів (Прес-служба КСУ)

КРИМІНАЛ

► ЛУГАНСЬК

Податківці знищили фальсифікат

Під час операції «Бар'єр» працівники головного відділу податкової міліції Луганська виявили підпільний цех із виготовлення фальсифікованих алкогольних напоїв. Виробництво «паленки» налагодив в одному з боксів гаражного кооперативу мешканець обласного центру. Для розливу фальсифікату він використовував пляшки з етикетками торговельних марок «Графська», «Пшенічна», «Добірна». Під час обшуку вилучено 110 літрів спирту, 500 пляшок готової продукції, близько 200 порожніх емностей з горілочними етикетками та акцизні марки з ознаками повторного використання. Експертиза визнала підроблену горілку небезпечною для життя і здоров'я споживачів. За цим фактом порушено кримінальну справу за частиною 3 статті 204 Кримінального кодексу України, що передбачає позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією і знищенням підроблених товарів й обладнання для їхнього виготовлення.

Мати покинула новонародженого

Луганським лікарям вдалося врятувати немовля, якого психічно нездорова мати покинула на вулиці. У результаті пошуків заходів особу встановлено й її затримано. Жінка стверджує, що дівчинку зовсім не кидала, а просто попросила випадкову перехожу доглянути своє маля. Як було з'ясовано, вона страждає на психічний розлад, якийсь час перебувала на лікуванні в психіатричній лікарні. Саме тому після остаточного вердикту медиків і вирішуватиметься питання про притягнення її до відповідальності. Швидше за все, це будуть примусові заходи медичного характеру.

Ледь не став жертвою «полковника розвідки»

Співробітники управління карного розшуку ГУ МВС України в Луганській області затримали місцевого жителя, котрий «працював» полковником Головного розвідувального управління України. Вийти на нього правоохоронцям допоміг громадянин, який мало не став жертвою шахрая. Чоловік, котрий представився високопоставленим керівником зовнішньої розвідки України, пообіцяв йому допомогти у звільненні родича, котрий перебував в ізоляторі тимчасового тримання. «Полковник» зажадав 14,6 тисячі гривень для розв'язання «непростієї проблеми». Тільки прийшовши додому і зміркувавши, що Головного розвідувального управління в Україні не існує (це спецслужба РФ), луганчанин звернувся в міліцію. На прохання правоохоронців він погодився на умови «полковника» і передав гроші. Після одержання «гонорару» шахрая затримали на гарячому.

Під час затримання як речовий доказ в афериста вилучили гроші, підроблене посвідчення й візитні картки. Як з'ясувалося, довірливою приятелем «полковник» вручив в обмін на гроші сумнівну розписку, в якій йшлося про те, що він зобов'язується їх повернути в разі невдалої операції.

На допитах шахрай зізнався, що «посвідчення» придбав у підземному переході в районі центрального ринку за 250 гривень. Як з'ясувалося під час слідства, він, крім іншого, брав позики в банках, де не вимагали довідки про доходи, але повертати їх не збирався.

Алла АНТИПОВА.

Журналіст «районки» захистив честь і гідність, але вибачень не почує

Протягом двох років тривала судова тяжба між заступником головного редактора газети «Кривоозерщина» Станіславом Чиркою та посадовцями Кривоозерської райдержадміністрації. Нарешті, на шістнадцятому засіданні суду визнано правоту Станіслава Миколайовича.

Про цей інцидент у газеті «Голос України» 20 березня 2007 року вийшов матеріал «Розбірки в райдержадміністрації завершилися для журналіста лікарняним ліжком». Нагадаємо, про що йшла мова. Станіслав Чирка опублікував у газеті «Кривоозерщина» статтю «Блакитній вогник» наших мрій», де розповідав про газифікацію села Берізки. Абсолютно «невинний» матеріал викликав у місцевого керівництва гнів та неприховану злість. У день публікації автора викликали «на килим» в райдержадміністрацію, де колишній керівник району Борис Коловоротний, його колишній заступник Василь Натальчишин та ще один приватний підприємець буквально накинулися на журналіста з образливими висловлюваннями.

— Мене назвали «борзописцем», — розповідає Станіслав Миколайович, — газету — «жовтою пресою». Чиновники змушували мене написати заяву про звільнення, а глава району висловив недовіру від всієї райдержадміністрації і заборонив мені відвідувати заходи, які проводить районна влада. А приватний підприємець, який до речі, не мав жодного стосунку до районної влади, сказав: «Запорожець (колишній голова сільради) — мерзота, і ви з ним!»

Усе це «дійство» відбувалося в присутності колективу редакції та працівників райдержадміністрації. Після такого прочухана журналіст провів понад два тижні в лікарні, причому лікар підтвердив: причина хвороби — стрес, отриманий унаслідок образи.

Станіслав Чирка вирішив захистити свої честь і гідність у суді. До речі, це перший і поки що єдиний у Миколаївській області випадок, коли журналіст пішов проти районного начальства та відважився пройти всі складні етапи судової тяганини. Звісно, ні здоров'я, ні душевної рівноваги, ні сил для творчості йому це не дало.

Суди тривали більш як два роки, і причини того різні. То не з'являлися відповідачі, то розгляд справи переносили. Змінювалися відповідачі, змінювалися вимоги позивача. Незмінним залишалося єдине — бажання захиститися від нахаб і відстояти честь і гідність. Журналіст висунув свої вимоги: відшкодувати матеріальні збитки в сумі 615 гривень 15 копійок (саме стільки коштували ліки під час перебування в лікарні) та моральну шкоду — по три тисячі гривень з кожного відповідача. Ці кошти Станіслав Миколайович планував передати Березківській школі-інтернату.

Довелося бути присутньою на одному із судових засідань: 6 грудня 2007 року спра-

ву розглядав Миколаївський апеляційний суд. Утім, те, як вели себе в судовому засіданні відповідачі, сумнівів не залишило — чоловіки досконало володіють прийомами ненормативної лексики. Під час судових дебатів склалося враження, що вони ледве стримувалися, щоб не вставити як зв'язувальні «народні» вислови. Так вони «спіл-

кувалися» і в кабінеті голови райдержадміністрації. Сам колишній голова райдержадміністрації перед журналістом вибачився, мовляв, верх взяли емоції, а ці двоє і вибачитися не зуміли.

Нарешті, 20 лютого 2009 року Кривоозерський районний суд виніс рішення задовольнити позов частково. Зокрема, в рішенні визначено, що висловлювання Василя Натальчишина та приватного підприємця на адресу Чирки мали «образливий характер, порочать його честь, гідність та ділову репутацію». Також суд зобов'язав відповідачів

публічно вибачитися перед журналістом на зборах колективу редакції районної газети «Кривоозерщина». Єдина вимога, яку суд не задовольнив в повному обсязі, стосувалася розміру моральної шкоди. Згідно з рішенням її зменшено до однієї тисячі гривень з кожного відповідача.

Здавалося б, в історії поставлено крапку. Та ні, не змогли відповідачі «опуститися» до такого приниження — вибачитися та ще й по тисячі гривень заплатити. Кому, «борзописцю»? Отже, пишуть вони апеляційну скаргу, в якій пояснюють свою незгоду з рішенням суду першої інстанції. Мотиви незгоди гідні цитування.

Наприклад, «вважаю, що оцінка висловлена у пристойній формі, у виразах, які прийнятні у спілкуванні людей». Або ж таке: «... що-до висловлювання «Запорожець мерзота і ви з ним», то дане висловлювання не стосується позивача, тому що «ви» стосується не певної особи (позивача), а громадськості». Загалом відповідачі вважають, що «висловлена оцінка стосовно позивача не є відомостями, які принижують честь, гідність і ділову репутацію громадянина». А навіть навпаки, завдяки цьому випадку авторитет С. Чирки значно зріс в очах колективу.

Ось виходить яка логіка? І авторитет зріс, і «мерзота» — пристойне слово, і спілкування ненормативною лексикою зазвичай прийняте серед людей. Добре, що апеляційний суд Миколаївської області так не вважає. І скаргу задовольнив частково. Фактично рішення прийняті на користь журналіста. Визнано, що висловлювання стосовно нього є такими, що принижують честь, гідність та ділову репутацію. Також суд вищої інстанції залишив без змін рішення суду першої інстанції про відшкодування моральної шкоди та матеріальних збитків на користь Чирки. Єдине, що суд не може зробити — примусити відповідачів вибачитися. Як пояснили, Пленум Верховного Суду скасував таку міру застосування, як вибачення. Адже не можна реально примусити людину вибачитися. Хіба що фізичною силою.

Утім, Станіслав Чирка все-таки захистився від нахаб-чиновників і може святкувати заслужену перемогу. І його приклад став своєрідним попередженням бажаючим «виховувати» журналістів: краще цього не робити!

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Жорстокі «ігри» підлітків-сиріт

До восьми років позбавлення волі засудив Калінінський районний суд міста Донецька трьох неповнолітніх, 15, 16 і 17 років, які скоїли минулого літа кілька жорстоких злочинів. На рахунок старших із них є грабежі і розбої, «відпрацьовані» поодиночки. Групою вони позбавили життя людину, завдавши їй безліч тілесних ушкоджень, від яких та померла.

У міліцію про смерть 40-літнього чоловіка повідомив його батько, котрий дивом не розділив участі сина. Правоохоронцям він розповів, що приблизно два роки тому продав будинок у шахтарській столиці і переїхав в одне з невеликих містечок неподалік. Однак, приїжджаючи в обласний центр у справах, вони із сином нерідко ночували на старому подвір'ї, бо нові господарі там не проживали. Так було й того вечора. З настанням темряви, випивши, вони заснули в різних кімнатах. Се-

ред ночі хтось засліпив старшого променем ліхтарика (обличчя бандитів він не побачив) і почав завдавати ударів. Чоловік знепритомнів, а коли прийшов до тями ранком, знайшов жорстоко побитого вже мертвого сина.

— У ході розкриття цього злочину було встановлено свідків, що бачили того вечора трьох підлітків, які виходили з двору постраждалих, — розповів Ігор Новосельцев, котрий виконував на той час обов'язки начальника кримінального розшуку Калінінського районного відділу міліції Донецька. — За день до описаних подій на тій само вулиці було вчинено розбійний напад, причому знову групою неповнолітніх. Це звучило коло підозрюваних. Незабаром оперативники знайшли так звану «лежку» цієї групи, тобто місце нічліжки з залишеними там речами і, що показово, пакетами від клею. Для піймання волоцюг було організовано

засідку, а також «перекрито» кілька клубів з ігровими автоматами і найближчі магазини. У результаті підлітків удалося затримати.

Усі вони виявилися сиротами, що втекли з інтернатів. Причому двоє молодших училися в одному класі спецшколи для розумово відсталих дітей.

За словами старшого помічника прокурора Калінінського району Донецька Павла Зубицького, котрий представляв в суді з цієї справи державне обвинувачення, вироком неповнолітніх підсудних не злякав. Створювалося враження, що вони сприйняли його навіть з гордістю. Дивувала і їхня поведінка під час судових слухань. Хлопці могли з неприхованою посмішкою розповідати про те, як би сонного чоловіка: їм було цікаво, чи розколеться його голова, чи ні, і вони знову і знову били нею об підлогу. З того ж дитячого інтересу жертву кололи вилкою, розбивали об його

голову пляшку. У їхньому розумінні вина цього потерпілого полягала вже в тому, що він «бомж» (принаймні вони так думали). Причому себе до цієї категорії вони жодною мірою не зараховували, хоча теж віддавали перевагу бродячому способу життя.

— Згідно з судово-психіатричною експертизою, старший з даної групи виявляє «несоціалізований розлад поведінки», а двоє інших — легку розумову відсталість. Але всі троє визнані здатними усвідомлювати свої дії і керувати ними, — продовжив Павло Зубицький. — Проте, коли згадуєш їхню неопояснену жорстокість, напрошується визначення «вовчєнєтє», хоча в даному випадку воно не дуже підходить: вовки не знищують собі подібних.

Марина ГОЛДИНСЬКА.

Прес-служба Донецького МУ ГУМВС України в Донецькій області.

«Перед винахідниками поставлено шлагбаум, який завжди закритий», — вважає робітник з міста Ровеньки, електромеханік за освітою Микола Цибулевський

Хтось зазначив, що нинішній час більше любить багатих, а не технічно винахідливих людей. З цією думкою можна було б посперечатися, розібравшись у природі такого песимізму. Але після знайомства з Миколою Цибулевським настрої змінюється і мимоволі погоджуєшся з автором даного твердження: так, народні «кулібіни» сьогодні не в пошані. Чому?

Думка перша: кожен начальник бажає бачити свою вигоду

Головним джерелом натхнення для молодого Миколи Цибулевського, як, утім, і для більшості винахідників радянського часу, служили дуже популярні тоді видання «Техника молодежи» і «Юный техник». До одного з них юнак із шахтарської глибинки навіть зважився надіслати свій кращий проект. Йшлося про автономне джерело тепла для автомобільного салону. Але експертам журналу «Юный техник» винахід Цибулевського не сподобався, і вони надіслали свою відмову. Більше Микола своїх розробок нікуди не відправляв. Майже вісім років працював у групі раціоналізаторів і винахідників своєї шахти, подавши більш як 20 рацпропозицій. Одну з них — гідроноги для обрізання дерев'яних стовпів у лаві — було застосовано не тільки на своїй шахті, а й на інших вугільних підприємствах, що дало гарний економічний ефект. Який конкретно, Микола, на жаль, уже не пам'ятає, але те, що після цього його фотографію повісили на стенді «Кращі винахідники й раціоналізатори шахти», уже говорить саме за себе.

Сьогодні інший час, інші стосунки й пріоритети, що працюють не на користь таких людей, як Цибулевський. Остання його розробка була впроваджена в 2000 році. Він запропонував управління лебідкою терикона за допомогою динамічного гальмування, і це було зроблено. Але відтоді шлагбаум, поставлений на шляху втілення творчих задумів, так жодного разу і не піднявся перед винахідником, хоча він його наполегливо атакував.

Ідеї пропонує саме життя. Як відомо, в шахтарських селищах існує проблема води. З одного боку, шахтні води виходять на поверхню і пригнічують придатні для життєдіяльності людини території, з другого — мешканці гірняцьких регіонів страждають від відсутності не тільки питної, а й технічної води. Наприклад, городи та сади поливати немає чим. Як розповідає Микола Цибулевський, підземні води із шахти «Київської», де він працює, відкачують не в повному об'ємі. І на те є свої причини. Він пропонує варіант, що в однаковій мірі розв'яже водну проблему й самого підприємства, й населення селища Мирного.

— Приплив води на глибині 110 метрів становить 40—50 кубічних метрів на годину і значно перевищує потреби

шахти. Зайва вода скидається у водозбірник. Я пропоную керівникам шахти поставити ще один насос і видавати на поверхню усю воду. Економія електроенергії в цьому разі становитиме 365000 кВт/год. на рік. Видану на поверхню технічну воду пропоную використовувати для поливу городів, купання, прання жителям трьох вулиць селища Алмазного і п'яти вулиць Мирного, — ділиться ідеєю Микола Васильович. — У нас збереглася стара водопровідна система. Її відремонтувати — й можна користуватися. Люди згодні на таке обслуговування. Вважають, що це позитивно вплине на привабливість шахтарських селищ. А от керівники шахти надмірно обережні й наводять не зовсім переконливі аргументи: «А раптом хтось нап'ється шахтної водички? Хто за це відповідатиме?» Колишній генеральний директор ДП «Ровенькиантрацит» Сергій Петрович Князев підтримував мою ідею, але після того, як він пішов з посади, цією справою ніхто займатися не хоче. Напевно, керівники не бачать у цьому своєї особистої вигоди.

Складений договір про постачання селищ технічною водою між шахтою «Київської» і Цибулевським, як підприємцем, уже рік залишається непідписаним.

Думка друга: керівники не хочуть вкладати гроші в «соціалку»

Дочка Миколи Васильовича вважає свого батька трудоголіком, дружина, хоч і бурчить іноді, як усяка господиня, але винаходами чоловіка пишається. Він, наприклад, установив вдома міні-атс, об'єднавши телефонним зв'язком кілька будівель, у тому числі й будинку тещі. «Працюю як оператор», — з певною гордістю жартує Цибулевський. Крім того, він побудував біля свого будинку басейн, у якому ніколи не «цвіте» вода.

— Це просто, — видає секрет Микола. — На вході вода зі свердловини йде через магніт, тому півроку може не зеленіти. Я коли зливаю воду в басейні, навіть відкладень солей не бачу, незважаючи на те, що вода, як відомо, в наших краях дуже мінералізована. Принцип електромагнітного очищення води винахідник пропонує застосувати й в іншому випадку. Йдеться

ІЗ НЕПІДПИСАНОГО ДОГОВОРУ

«Шахта 81 «Київська» визнає й оформляє авторські права раціоналізатора Цибулевського М. В., як першого, хто подав раціоналізаторську пропозицію про використання шахтної води з 10 горизонтів в технічних цілях для потреб мешканців селищ Алмазного і Мирного, і без його згоди не підпише аналогічний договір з іншими підприємствами або організаціями протягом 5 років».

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Вугільних запасів шахти «Київської» вистачить на 25 років роботи. Саме стільки років і буде існувати проблема шахтної води.

знову-таки про полив дачних ділянок. Річ у тому, що Микола Цибулевський — завзятий дачник. Кілька років поспіль він очолював кооператив, і цей час використовував для вивчення законодавства про землю і надра, а також для пошуку джерел зрошення землі. У районі дачних ділянок ще з 1950-х років протікають шахтні стічні води. За задумом Цибулевського, частину стоків можна зібрати в створену водойму і за допомогою електромагнітів очищати воду, а потім використовувати її для поливу та інших потреб. Ще п'ять років тому він добирався виділення землі для «цільового призначення, а саме — будівництва ставка-відстійника за магнітною обробкою», але влада в цьому відмовила. Послалася на те, що земля ще не розпайована.

— А через три роки виділили цю ділянку одній фірмі, — із сумом зазначає Микола Васильович. — Скажіть, як сьогодні можна взяти землю в оренду таким простим людям, як я? Адже не для себе стараюся, для всіх. Сьогодні в нас усі ставки платні, ніде відпочити, рибку половити. Я вже не говорю про те, щоб люди могли поливати свої дачні ділянки. Не думають наші керівники про соціальні проблеми людей, не думають...

Хтось інший опустив би руки, але тільки не Цибулевський. Зараз він ставить на річці запуду й хоче зробити невеликий ставок. Мріє розводити раків, і щоб дітякам було місце для купання. Підрахував, що для цього йому тисяч п'ятнадцять потрібно.

— Нічого, — каже, — зароблю. І дочка в це вірить. Адже її тато — трудоголік.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

СУДОВИЙ ЛІКНЕП №16

копії оскаржуваних рішень (ухвал) судів першої та апеляційної інстанцій.

Одержавши касаційну скаргу, суддя-доповідач протягом десяти днів вирішує питання про відкриття провадження (постановляє відповідну ухвалу), витребує справу, надсилає копії касаційної скарги та доданих до неї матеріалів особам, які беруть участь у справі, й установлює строк, протягом якого можуть бути подані заперечення на касаційну скаргу. За наявності клопотання особи, яка подала касаційну скаргу, суддя-доповідач у разі необхідності вирішує питання про зупинення виконання рішення (ухвали) суду.

При цьому суддя-доповідач може відмовити у відкритті провадження, якщо:

- 1) справа не підлягає касаційному розгляду в порядку цивільного судочинства;
- 2) справа не переглядалася в апеляційному порядку;
- 3) є ухвала про закриття касаційного провадження у зв'язку з відмовою цієї особи від касаційної скарги на це саме рішення чи ухвалу;
- 4) є ухвала про відхилення касаційної скарги цієї особи або про відмову у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою цієї особи на це саме рішення чи ухвалу;
- 5) касаційна скарга є необгрунтованою і викладені в ній доводи не викликають необхідності перевірки матеріалів справи.

Особи, які беруть участь у справі, мають право приєднатися до касаційної скарги, поданої особою, на стороні якої вони виступали. Заява про приєднання до касаційної скарги може бути подана протягом десяти

днів від дня одержання копії касаційної скарги. За подання такої заяви судовий збір не сплачується.

Касаційну скаргу можна доповнити чи змінити її протягом строку на касаційне оскарження або відкликати до початку розгляду справи в суді касаційної інстанції.

Також особа, яка подала касаційну скаргу, має право відмовитися від неї до закінчення касаційного провадження. Однак зверніть увагу, що в разі закриття касаційного провадження у зв'язку з відмовою від касаційної скарги повторне оскарження цих рішень, ухвал цієї особою не допускається.

Підготовка і розгляд справи

Після отримання справи суддя-доповідач протягом десяти днів готує доповідь, у якій викладає обставини, необхідні для ухвалення рішення суду касаційної інстанції, з'ясовує питання про склад осіб, які беруть участь у справі.

За наслідками розгляду скарги на ухвалу суд має право:

- 1) постановити ухвалу про відхилення касаційної скарги і залишення ухвали без змін;
- 2) скасувати ухвалу і передати питання на розгляд суду першої або апеляційної інстанції;
- 3) змінити або скасувати ухвалу і вирішити питання по суті;
- 4) скасувати ухвалу і залишити в силі ухвалу, що була помилково скасована апеляційним судом.

Рішення і ухвала суду касаційної інстанції набирають законної сили з моменту їх оголошення. Також з моменту оголошення рішення або ухвали судом касаційної інстанції скасовані рішення та ухвали суду першої або апеляційної інстанції втрачають законну силу.

КРИМІНАЛ

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Замість хабара — судові рішення

З початку року слідчими органів прокуратури області направлено до суду 24 кримінальні справи про злочини з ознаками корупційних діянь, сім справ — про хабарництво. До різних видів відповідальності вже притягнуто майже три десятки посадових осіб, серед яких працівники міліції, керівники органів місцевого самоврядування та інших установ.

Наприклад, прокуратура затримала на гарячому головного лікаря однієї з медичних установ Нетишина. Він вимагав та отримав хабара в три тисячі доларів за те, що пообіцяв залишити на посаді свого підлеглого, котрому неодноразово безпідставно погрожував звільненням.

Ірина КОЗАК.

► ЧЕРНІГІВЩИНА

Хлопець відрубав собі палець у школі

У Менському районі травмував двох підлітків, які займалися рубанням дров у школі. Семикласник ненавмисне вдарив себе сокирою по носі, а дев'ятикласник — відрубав палець. Хлопці виконували згадані роботи за вказівкою вчителя праці, який також отримував у школі ставку робітника. Прокурором Менського району з цього приводу порушено кримінальну справу за фактом неналежного виконання професійних обов'язків вчителями та керівництвом освітнього закладу. Навчальними шкільними програмами не передбачено рубання дров, що входить до затвердженого Міністерством охорони здоров'я переліку важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Ватра на озері.

Козацький час.

Кобзар з Одеси Павло Равенко.

Козацька ліра

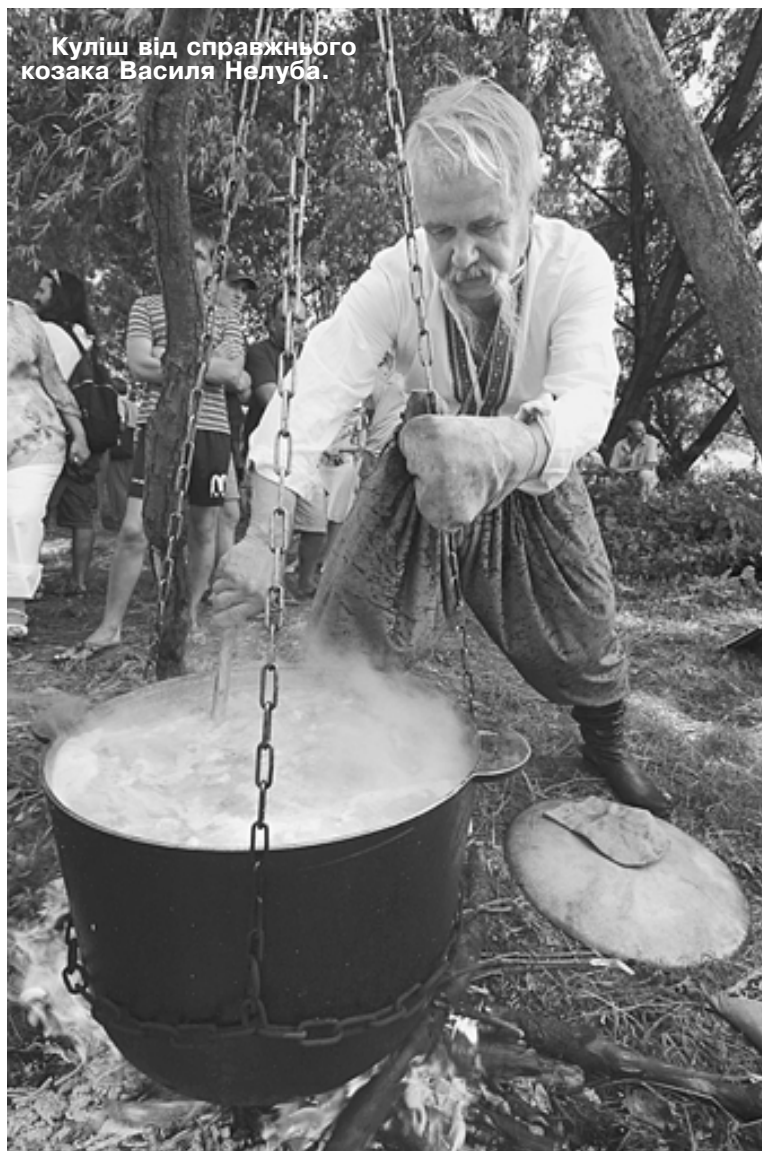
Фестиваль «Козацька ліра» зібрав на березі озера села Стрітівка Кагарлицького району на Київщині кобзарів з усієї України. Приводом для такої зустрічі став 20-річний ювілей єдиної в Україні школи кобзарського мистецтва.

Родзинкою фестивалю, організованого благодійним фондом «Єдиний світ», було одночасне виконання 176 співаками-кобзарями пісні на слова Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий», що й було записано у Книзі рекордів України.

До самого вечора серед мальовничих стрітівських пагорбів звучали бандура і ліра. Запашний димок справжнього козацького кулешу лоскотав ніздрі, і душа раділа. Для дітей влаштували мішечні бої, з яких кожен виходив переможцем. Були танці під гуцульську скрипку й на завершення — палаюча ватра на озері. «Швидко розгорівся вогонь — гарна прикмета, рік врожайним буде», — сказали з натовпу. І то правда.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.

Фото автора.

Куліш від справжнього козака Василя Нелуба.

Мішечний бій — весела забава.

Зліва-направо: народні депутати Володимир Макієнко, Едуард Прутник і голова Національної спілки кобзарів України Володимир Єсіпак.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Сонячний і тепловий удар: як допомогти потерпілому?

Одні люблять спеку, отримують задоволення від сонця й обожують загоряти. Інші все літо ховаються в тіні. Але й ті, й інші однаково піддаються небезпеці отримати удар. Сонячний або тепловий.

Сонячний удар — це гострий хворобливий стан, що виникає через перегрів голови прямими променями сонця: кровonosні судини мозку розширюються, відбувається сильний приплив крові до голови. У деяких випадках виникають розриви дрібних кровonosних судин мозку, що може спричинити порушення центральної і периферичної нервових систем людини.

Основна причина сонячного удару — сонце, що нещадно палить вашу непокриту голову або оголене тіло. Також сонячному удару сприяють духота, безвітряна погода, переїдання, розпиття спиртних напоїв на пляжі. Небажано засинати під час загоряння.

Ознаки сонячного удару: почервоніле обличчя, сильний головний біль, запаморочення. Потім починає темніти в очах, з'являється нудота, у деяких випадках — блювота. Іноді виникають кровотеча з носа й розлад зору. Якщо не надати допомогу, потерпілий неприємно, у нього з'являється задишка, пульс частішає, порушується діяльність серця. Сонячний удар нерідко сполучається з опіками шкіри: почервоніння, пухирі тощо.

Тепловий удар — це хворобливий стан, що гостро виникає, спричинений перегріванням тіла. Унаслідок перегріву посилюються процеси теплотворен-

ня з одночасним зменшенням або утрудненням тепловіддачі в організмі людини, що призводить до порушення його життєвих функцій.

Перегріванню тіла сприяє все, що порушує виділення поту й утруднює його випарування: висока температура і вологість повітря, фізична робота в шкіряному, прогумованому або синтетичному одязі, перевтома, зневоднення організму, переїдання, тривалі походи у спеку. Одержати тепловий удар ще легше, ніж сонячний: сонце не є для нього необхідною умовою, досить посилено попрацювати в занадто теплому, через який не проникне повітря, одязі або декілька годин провести в душливому, погано вентильованому приміщенні.

Ознаки теплового удару: загальна слабкість, сонливість, головний біль, запаморочення. Потім обличчя червоніє, температура тіла підвищується, іноді до 40 градусів за Цельсієм, часто бувають диспепсичні розлади — понос, блювота. Якщо до цього часу не усунуто причини, що викликали перегрівання, у хворого починаються галюцинації, марення, потім потерпілий непритомніє, його обличчя блідне, шкіра стає холодною, іноді синюшною, потовиділення підвищене, серцева діяльність порушена, пульс частий і слабкий. У такому стані людина

може загинути, якщо їй не надати невідкладну медичну допомогу.

Перша допомога однакова в обох випадках. Потерпілого необхідно негайно винести на свіже повітря в тінь або прохолодне, добре вентильоване приміщення, розстебнути комір його одягу, а краще роздягнути до пояса, вкласти на спину з піднятою головою. На голову покласти холодний компрес, тіло обернути мокрим простирадлом або обприскувати холодною водою. Усередину — багато прохолодного питва. Добре допомагає звичайна настойка валеріани: 20 крапель на третину склянки води.

У разі розладу дихання ледь змочіть ватку нашатирним спиртом (він є в кожній автомобільній аптечці) і декілька разів обережно піднесіть до носа потерпілого. В екстрених випадках, коли людина непритомна, її дихання зупинилося, а пульс

не прощупується, — не чекайте медиків! Згадайте, чому вас учили в школі, починайте робити штучне дихання і закритий масаж серця.

Сонячний і тепловий удари легко виникають у дітей, підлітків і стариків, тому що через вік їхній організм має певні фізіологічні особливості, система внутрішньої терморегуляції в них недосконала. Також у групі ризику — люди, незвичні до спеки, які страждають ожирінням, серцево-судинними та ендокринними захворюваннями або зловживають алкоголем.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ (з архіву «Голосу України»).

Голки та п'явки для вашого здоров'я

Хмельничанці Марині Василівні варикоз дістався у спадок від мами. Останніми роками ноги в жінки почали боліти та набрякати. Прийти до лікувально-діагностичного центру МП «Альтернативна медицина» їй порадила знайома. У жінки була така само хвороба. Однак після трьох сеансів гірудотерапії (лікування п'явками) зникли почервоніння та набряки.

— Особливо сильно в мене боліла права нога. Нижче коліна почервоніла так, що ступити було тяжко, — розповідає пані Марина. — Одразу скажу, що звернулася до центру не випадково. Адже не секрет, що по-справжньому індивідуальний підхід легше забезпечити у приватній клініці, де порівняно невелика кількість пацієнтів дає

можливість уникнути «промислового» ставлення до лікування та діагностики.

— Люди знають про цілющий ефект гірудотерапії при цьому захворюванні, тому й звертаються. Слина п'явки розріджує кров, знищує тромб та має протинабрякову дію, — каже директор МП «Альтернативна медицина» Віктор Собчук. — Також гірудотерапія має цілющий ефект при багатьох недугах серцево-судинної системи. Із допомогою п'явок у нас відновлюються й після інсульту. Однак перш ніж розпочати курс лікування ми обстежуємо весь організм. Проводимо комп'ютерну функціональну діагностику всіх органів і систем за допомогою найсучаснішої комп'ютерної програми, котра методом зняття електропровідності біологічно активних точок може визначити функціональний стан усіх органів і систем.

За словами В. Собчука, в центрі лікують також захворювання опорно-рухового апарату, суглобів, м'язів, периферійної нерво-

вої (радикуліти, неврити, головні болі), дихальної, ендокринної систем та багато інших. Крім того, пацієнти після обстеження мають можливість пройти комплексне лікування в медичному кабінеті, включаючи лікувальний масаж, точковий масаж, голкотерапію, мануальну терапію, квантову терапію, інгаляцію та інші процедури.

Олександр ПЕКНИЙ.

ЗЕЛЕНА АПТЕКА

Оздоровлення за допомогою селери

Завдяки хімічному складу селера має неабиякі лікувальні властивості: позитивно впливає на серце і судини, сприяє поліпшенню кровообігу, заспокоїливо діє на нервову систему, нормалізує обмін речовин. У разі постійного його вживання підвищується життєвий тонус, організм омолоджується, що важливо для людей похилого віку.

Це сильний сечогінний засіб, затримує відкладання солей у нирках, суглобах, посилює функцію нирок. Сік селери корисний людям, схильним до надмірного вживання солодощів, до паління. Сік знімає перевтому, посилює виділення і виведення шлаків з організму, сприяє очищенню крові.

Гіппократ радив: якщо розхитані нерви, селера має бути і їжею, і ліками. Таку властивість доводить і сучасна медицина. Наявність речовин, що стимулюють залози внутрішньої секреції, має велике значення для гармонійного розвитку організму людини.

Відомо, що американці кладуть шматочок селери в коктейль, а в Японії успішно застосовують «селерову дієту» для лікування ревматизму: протягом місяця хворі харчуються селерою, приготованою за різними рецептами. А за легендою, до складу напою кохання, який пили Трістан та Ізольда, входив і сік селери. Коріння і листя містять фурукумарин із протиракового активності.

Лікарі рекомендують вживати селеру в разі авітамінозу, людям, схильним до діабету, при артриті й ожирінні, а також тим, хто хоче мати струнку фігуру. Але медицина попереджає: не можна вживати в їжу селеру після укусів отруйних комах і тварин, оскільки це лише посилить дію отрути. Також вона шкідлива для матерів, які годують груддю, для немовлят та вагітних жінок. У народній медицині селеру вживають для посилення статевого потягу.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

На Полтавщині відкривають п'ять центрів замісної терапії

Про це повідомили представники добродійної асоціації допомоги ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД «Світло надії».

За їхніми даними, найближчим часом центри замісної терапії відкриють у Миргороді, Гребінні, Зінківці, Пирятині і Хоролі. Мета замісної терапії — поступово перевести наркозалежних на мінімальну дозу синтетичного наркотику, адже вони все одно не можуть відмовитися від його вживання.

— Нині такі центри вже діють у шести регіонах області: два — в Полтаві, по одному — в Лубнах, Кременчуці, Комсомольську, Гадячі, — повідомив керівник служби охорони материнства і дитинства Головного управління охорони здоров'я облдержадміністрації Ігор Пирогов. — Щоб розв'язати проблему наркоманії, необхідно мінімум 50 відсотків споживачів наркотиків охопити замісною терапією, а сьогодні реально в області охоплено 2 відсотки.

ТЕРМОМЕТР

Аборти подвоюють ризик передчасних пологів під час наступної вагітності

Аборт негативно позначається на здоров'ї жінки — це відомо всім. Цього разу вчені довели, що штучне переривання вагітності може вплинути і на здоров'я майбутніх дітей.

Представники Європейського товариства з репродукції людини та ембріології з'ясували, що два і більше абортів подвоюють ризик передчасних пологів під час наступної вагітності. Так, ризик народження дитини на 34-му тижні вагітності в жінок, що зробили понад два аборти, збільшується на 50 відсотків. У недоношених дітей часто виникають проблеми зі здоров'ям. Зокрема, в кожного десятого діагностують хвороби легенів, розвивається сліпота або глухота.

Американські вчені дослідили природу плачу

Психологи проаналізували тести 3000 добровольців, в яких вони описували, як плакали. В результаті з'ясувалося, що як така користь плачу повністю залежить від обставин — тобто від того, як і коли це сталося.

Більшість учасників опитування повідомили, що після плачу їм стало легше, приблизно 30 відсотків заявили, що плач не приніс їм полегшення, а ще 10 відсотків учасників сказали, що від плачу їм стало ще гірше. Психологи зазначають, що легше ставало переважно тим, хто знаходив відгук і співчуття в оточуючих. Також дослідники стверджують: плач надзвичайно корисний з точки зору фізіології. Він спричиняє розслаблення і сповільнення дихання. Утім, як зазначають американські фахівці, є категорія людей, яким плач просто протипоказаний. Це люди з різними афективними розладами і підвищеною тривожністю — їм сльози приносять лише обтяження внутрішнього стану.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА

Сторінка підготовлена за матеріалами власних кореспондентів та інформагентств.

У Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України проходить виставка архівних документів до річниці перемоги козацького війська в Конотопській битві

9 липня в Києві, біля витоку річки Либідь, буде відкрито козацьке селище «Мамаєва слобода»

Подяки від зцілених чудотворною іконою тепер можна побачити у храмі Пресвятої Трійці

Старовинні срібні воти (**на знімку**) у формі сердець, рук, ніг, очей вивісили з обох сторін чудотворної ікони Матері Божої Бережанської у храмі Пресвятої Трійці УГКЦ, що в райцентрі Бережани на Тернопільщині. Знайшли їх нещодавно під час ремонтних робіт у храмі, **про що повідомляв «Голос України»**. Перебираючи церковне начиння в ризниці, звернули увагу на почорнілі від часу фігурки, нашиті на шматок тканини в позолоченій рамці. Для того, щоб їх відчистити, з Італії привезли спеціальну рідину. Всього вот — 24, найдавніша з них у формі серця датується 1567 роком. Їх дарували віруючі чудотворній іконі Матері Божої на знак подяки за зцілення. Отець Михайло Бугай, який служить у храмі три роки (одночасно він є капеланом Бережанської виправної колонії для підлітків) і цікавиться його історією, каже, що, судячи зі стрічок, якими кріпилися воти, їх було 39. Але золоті зникли під час Другої світової війни.

Цікава історія і самої ікони. Її подарував місту Папа Римський, а привіз шляхтич Олександр із родини Сенявських, засновників Бережан.

Побудований у XVI столітті руським воеводою Миколою Сенявським оборонний замок нині відновлюють. Ікона спочатку була в зам-

ковій каплиці, а в листопаді 1831 року її разом з ватами урочисто перенесли до храму Пресвятої Трійці. Це одна з найдавніших пам'яток візантійського іконопису Галичини.

Вважається, що Бережанам було передано два образи Богоматері. Другий, відомий під назвою Фразька чудотворна ікона, знайшли у Рогатинському районі Івано-Франківської області, що межує з Бережанським. Вона зберігається у храмі села Фрага, яке нещодавно повернуло собі цю назву. За радянських часів село перейменували в Ягодівку, мабуть, для того, щоб люди забули дорогу до чудотворної ікони. Перейменування села і збивало з пошуків дослідників. Фразьку Богоматір привозили в Бережани для поклоніння.

У храмі Пресвятої Трійці є ще одна свята реліквія —

фрагменти мошей Івана Хрестителя. Вони оправлені в гільзу з написом грецькими літерами: «Це чесного предтечі Хрестителя Іоанна. Рік .7..» (далі нерозбірливо). Міститься вона у шкатулці з віконцем для огляду. Поруч — печатки східних патріархів та володарів, що засвідчують цю реліквію, а також пам'ятна грамота на воловій шкурі, датована 4 серпня 1720 року. Відомо, що фрагменти мошей Івана Хрестителя зберігаються також у Сербії та Середній Азії. Взагалі у храмі Пресвятої Трійці все дишає історією. Отець Михайло показує ікону Богоматері, яку привезли під час операції «Вісла» українці. На ній — сліди від куль. За словами переселенців, в образ стріляв п'ятий офіцер...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

Федір Мосійчук — живий очевидець першого атомного гриба

Федір Мосійчук з Дубровиці (**на знімку**) 60 років тому мимоволі став очевидцем випробування Радянським Союзом на Семіпалатинському полігоні (нині Казахстан) першої атомної бомби. Її потужність у півтора разу перевищувала ту, що американці наприкінці Другої світової війни скинули на Хіросіму. Федір Степанович народився в сорочці, адже, на відміну від більшості тодішніх очевидців, він залишився живий. І донині зберігає в пам'яті кожен мить того злочасного дня — 29 серпня 1949 року.

— У район Семіпалатинська мене заслали з політичних мотивів, — згадує Федір Мосійчук. — Там я влаштувався в МТС: зварював стояки, які використовували для тримання експериментальних ракет на Байконурі. Нас, поселенців-українців, залучали і до сільгоспробіт. А 29 серпня ми із самого ранку виїхали в радгосп імені Будьонного по сіно для худоби. Але щойно дісталися до межі Семіпалатинського полігону, як дорогу перекрив військовий патруль — наказав зупинитися і чекати.

— Неподалік побачив роту солдатів, які теж чогось чекали, — продовжує Федір Степанович. — З окремими вдалося навіть побесідувати. А ще краєм вуха почув, що «перекинули» їх у Семіпалатинськ з Прикарпатського військового округу. Втім, для чого саме, ніхто тоді не знав. Уже пізніше з'ясувалося, що, крім випробування атомної бомби, ставився експеримент із впливу вибухової хвилі та радіації на техніку і «живу силу». Отож приблизно о сьомій ранку стався різкий поштовх землі, далі почули оглушливої си-

«Коли я побачив атомний вибух, **К**оглянув місцевість і техніку після вибуху, подивився декілька разів кінострічку, яка зафіксувала до найменших деталей усе, що відбувалося внаслідок вибуху атомної бомби, дійшов висновку — війну із застосуванням атомної зброї ні за яких обставин вести не можна. Необхідно зробити все, щоб світ ніколи не використав ядерну зброю. Треба «зарубати» можливість її застосування всіма можливими засобами».

Маршал Радянського Союзу Г. Жуков.

ли удар. Тривало все це декілька секунд, потім знову настала тиша. Бачу на власні очі: гігантська блискавка прокреслила небо, і навіть густуваті хмари не зуміли приховати друге сонечко, що зажевроло над землею. А далі утворилася величезна грибоподібна хмара. Така картина, чесно кажучи, і жахала, і захоплювала. Принаймні доти, доки у вухах не стало тріщати, а голову давити так, ніби її в лещата взяли. Думав: здурію від такого стану. Солдати також стали як контужені. Закривають руками вуха, не розуміють, що коїться. Тим паче всі — без засобів захисту. Щоправда, весь цей жах тривав недовго. Поволі в очах почало «розвиднятися», а з вух — виходити «пробки». Коли ж нам дозволили об'їзною дорогою добратися до сели-

ща, то там ми побачили жахливу картину — жодної цілої шибки у вікнах... Зрештою, вікна невдовзі засклили. А ось щодо радіації, про яку ми ще до пуття нічого не знали, то вона залишила слід на кожному, хто тоді був у зоні її впливу. Усі вони — хто раніше, хто пізніше — померли від опромінення, якого «хапнули», коли випробовувалася перша атомна бомба. Тим часом, наскільки я знаю, генералів, які керували експериментом, рясно нагородили, надали їм багато всіляких пільг...

— А ось нам, жертвам того експерименту, наказали мовчати, — гірко зауважує Федір Мосійчук. — Радіація дуже підірвала моє здоров'я. Інколи навіть дивуюся, як мені вдалося вижити і дожити до 86 років. Можливо, менше від інших «хапнув» рентгенів. Можливо, організм переборов радіацією. А може, Бог змилосердився наді мною, зважаючи на неймовірно важку ношу, що звалилася на плечі ще в юному віці.

Федір Степанович з болем дивиться на фотокартки дружини та її батьків, які поховані на семіпалатинській землі. Далося взнаки опромінення... А ось він після реабілітації у 1988 році переїхав на батьківщину, в Дубровицю. Поселився в хаті, яку зводив ще його батько за часів панської Польщі.

Євген ЦИМБАЛЮК,

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА та з архівів.

Чи встоять золоті куполи?

Над пам'ятками Зимненського Святогорського Свято-Успенського Ставропігійного монастиря на-висла смертельна загроза. Фахівці радять, щоб не наражати людей на небезпеку, обмежити вхід па-рафіян до головного храму — Успенського.

Старіший за Києво-Печерську лавру

Якщо погожого дня їхати з Луцька, то кілометрів за 10—15 до Володимира-Волинського зліва на горизонті видно Зимненський Святогорський Свято-Успенський Ставропігійний жіночий монастир. Це одна з найстаріших і найшановніших в Україні православна обитель. Монастир виник 1001 року — за півстоліття до Києво-Печерської лаври. Збудував його хреститель Русі князь Володимир на високому березі річки Луга. Був тут зимовий княжий терем. Звідси і назва — Зимно. У 1495 році на місці дерев'яної церкви князя Володимира луцький князь Федір Чарторийський будує величний кам'яний Свято-Успенський храм. Відроджується Свято-Троїцька церква XI століття, над брамою зводять дзвіницю, фортечні мур зміцнюють вежами, щоб захистити обитель від татар. У повоєнні роки монастир закрили, на подвір'ї розмістили тракторну бригаду. Після досліджень, які почалися 1975 року, з'явилася надія, що святиню відновлять. Але 1990 року комплекс у Зимно рішенням Волинського облвиконкому передали УПЦ МП для жіночого монастиря. Відтоді генпроектувальника по комплексу монастиря — інститут «Укрпроект-реставрація» (Київ) від робіт фактично усунули, а нове монастирське керівництво, попри охоронно-орендний договір, мало й свої плани.

Краса, що приховала страх

Сьогодні споруди монастиря, його територія тішать око доглянутістю. Але, попри всю красу, тут витає тривога. Неспокій посилив і лист настоятельки ігумені Стефани від 26 травня 2009 року в облдержадміністрацію — з проханням надати дозвіл та погодження на ремонтно-відновлювальні роботи, щоб запобігти подальшому руйнуванню споруд монастиря. Як пише в листі до Держслужби з питань національної культурної спадщини начальник обласного управління культури та туризму Володимир Лисюк, проблеми, означені у зверненні керівництва монастиря — наслідок грубих порушень користувачем пам'яткоохоронного законодавства. Це засвідчив акт обстеження комплексу від 25 червня 2001 року. Під час огляду монастиря тоді вперше було зафіксовано ознаки незадовільного стану споруд. На думку фахівців, причина цього — поганий гідрогеологічний стан підземного господарства монастиря. Тим часом монастирське керівництво нехтувало порадами реставраторів. Ось хронологія його дій.

1991 рік. Зруйновано унікальну східну стіну у шойно відреставрований пам'ятці XV—XVI століть — трапезній, яка перетворюється на церкву. Тоді ж до розчищеної від малоцінної забудови західної куртини південної оборонної стіни прибудовується корівник та щільно забудовується гаражами так зване господарське подвір'я.

1993 рік. Без повідомлення проектувальника і погодження проекту (якщо такий був), під приводом прокладання локаль-

них інженерних мереж із застосуванням бульдозерів розрито все монастирське подвір'я. При цьому знищено культурний шар і в деяких місцях важкою технікою провалено древні печери.

1995 рік. Без наукового та інженерного обґрунтування зроблено масштабну надбудову пам'ятки XV—XVI століть —

Успенської церкви. При цьому не враховано ані геологічні умови, ані напруження «Укрпроектреставрації». Над церквою з'являється нічим не виправданий камуфляж — п'ять масивних кам'яних куполів. Без урахування інженерних рекомендацій інституту проводиться ремонт підпірної стінки, яка остаточно перестав виконувати свої спеціальні функції.

1999 рік. Без погодження з генпроектувальником у південно-західному куті монастирського двору будується чужорідний за архітектурою господарський корпус. При цьому демонтується значна частина бойового ходу на західній стіні і зносився частина давньої південної куртини. На нижній північно-західній ділянці схилу плато влаштовують штучний став, що не могло не вплинути на гідрологічний режим усього плато.

2000 рік. Усе монастирське подвір'я замощується штучним каменем, що суперечить історичній дійсності та додає проблем з відведенням дощової води.

2001 рік. На власний розсуд, без з'ясування причин обрушення частини підземних ходів під фундаментами Успенської церкви, без залучення професійних гідрогеологів, спелеологів та археологів робиться спроба укріпити ці підземні ходи цегляним тунелем. На відміну від предків, які для цього брали міцну перепалену цеглу, використали звичайну червону, за пас міцності якої в умовах вологості обмежений.

У складеному вісім років тому звіті зазначалося: для виявлення ситуацій, що склалися внаслідок спекулятивно-споживацького ставлення до пам'яток Зимненського Святогорського монастиря, необхідно провести ретельні гідрогеологічні дослідження й розробити проект ліквідації аварійного стану підземного господарства та споруд комплексу. Рекомендовалося також демонтувати штучний «архітектурний камуфляж». Окремий пункт: «Треба провести археологічне та спелеологічне обстеження печер монастиря, більшість яких — тисячолітньої давності. Якщо все це на догоду

сьогоденній кон'юктурі буде знехтувано, ризикуємо остаточно втратити одну з найяскравіших пам'яток української національної культури» — підсумувалося у звіті.

Бар'єр на церковній підлозі

Те й сталося, чого боялися фахівці, — руйнування тривало. Урешті, страх за майбутнє монастиря пройняв і монахинь. Тепер уже ігуменія Стефана 26 травня 2009 року звернулася в облдержадміністрацію з проханням провести укріплювальні роботи схилу плато. 22 червня прибула комісія на чолі з першим заступником голови Держслужби з питань національної культурної спадщини Яковом Дігтярем, директором «УкрНДІпроектреставрації» Анатолієм Антоном, головним архітектором проектів цього інституту Євгеном Осадчим, відповідальними працівниками ОДА та управління МНС у Волинській області.

від схилу просідає. Це, напевно, пов'язано з підмивом ґрунтів під храмом. Там є мережа печер, окремі з них колись відводили воду. Тепер, швидше за все, порушено гідрологічний режим і води проникають в печери.

Комісія зауважила, що Успенський храм мав бути відновлений у готичному стилі, але релігійна громада на це не зважила. Натомість над храмом зведено п'ять куполів, а це додаткове навантаження на фундамент. Не досліджено, як передбачалося, і печери монастиря. Тому комісія вважає за потрібне сканувати територію георадаром, встановити

проект укріплення схилу, не має ліцензії на роботи з пам'ятками архітектури. Кому і для чого це потрібно? Хочуть деше-визни? Отримують варіант, який знову вилізе боком.

— А чи прийняла комісію ігуменія Стефана?

— З нею розмовляли троє наших керівників, інші чекали на дворі. Я навіть не хочу на цю тему вести мову. Закон про охорону культурної спадщини чітко регулює процеси, пов'язані з такого роду користуваннями. Вони просто повинні своїм коштом ліквідовувати ті втрати, які було завдано пам'ятці.

— На жаль, в монастирі і нині не дослухаються до порад фахівців, — зауважує Микола Томчук. — Сьогодні проводять на Успенській церкві оздоблювальні роботи, тинькують фасади. Там були тріщини, які пішли по тиньку. Так, храм мусить мати гарний вигляд. Але, на жаль, вони використовують полістирол. А він негативно впливає на стіни, вони перестають «дихати».

— Проблем з пам'ятками у нас з кожним днем більше, — констатує Василь Ворон. — А коштів, які давали б нам можливість підтримати пристойний рівень ремонтно-реставраційних робіт, уже два роки немає. За сімнадцять літ незалежності лише з 2005-го по 2007-й ми в середньому на рік отримували по чотири мільйони гривень. І змогли з держбюджету залучити на пам'ятки 14 мільйонів. І то все. Невідомо, коли так буде знову. Турбує і те, що нема кому наглядати за збереженням архітектурно-історичних шедеврів. Спеціально уповноважені органи в райдержадміністраціях не створено. При облдержадміністрації мало б працювати управління з охорони культурної спадщини з одинадцяти осіб, а є лише троє, які розриваються між усіма цими клопотами. Мусить, нарешті, бути принципова позиція «УкрНДІпроектреставрації» щодо Успенського собору. Залишати на ньому куполи

контроль за розвитком тріщин у храмах і за несучими конструкціями колон, визначивши чи відхиляються вони від вертикалі. Микола Томчук продовжує: — Колись монастирське подвір'я було земляним, і ґрунт

ЦЕ ЦІКАВО

24 вересня 1995 року, під час торжеств з нагоди 500-річчя Свято-Успенської церкви і повернення святій обителі тисячолітньої Зимненської ікони Божої Матері, сталося диво: опівночі від Троїцької церкви до небес спалахнув вогненний стовп, а із зачиненого на замок храму залунала Херувимська пісня.

не допускав просочення води в печери. Мощення території штучним каменем вплинуло на водостік, зменшило випаровування, земля перестала «дихати». Крім того, під бруківкою прокладено комунікації в коробах, де також збирається вода, яка може текти під фундаменти монастирських будівель.

Успенська церква — п'ятикупольна, а раніше була з чотирма куполами. Потім два зняли. Ймовірно, вже тоді вона відчувала зайве навантаження. І в XIX столітті церкву укріпили. Саме північну стіну, над схилом плато, було підперто. Потім знято ще два куполи, замінено на легкі конструкції.

Але із самого початку фахівці «УкрНДІпроектреставрації» пропонували відновити її в первісному вигляді, а вона будувалася в готичному, без куполів. Дах церкви мав бути гостроверхим і накритий гонтою.

— І це був найрозумніший варіант, який у монастирі відкинули в 1991 році, — долучається до розмови заступник начальника управління культури та туризму ОДА Василь Ворон. — Важливо, щоб ніхто не піддавав сумніву авторитет інституту, досвід його фахівців. Бо організація, яка запропонувала свій

чи демонтувати? Над спорудою, яка, судячи із спостережень, не стоїть на місці, навішено 60 тонн. Це страхотливо! Це дамок-лів меч!

— Аварійний стан зафіксовано комісією, але будь-коли може статися непередбачене. Краще попередити аварію, — додає Микола Томчук. — Зважаючи на обставини, керівництво УПЦ і насамперед Зимненського монастиря, повинно прислухатися. Пропозиція комісії така: «Встановити інструментальні спостереження за деформаціями всередині й на оточуючій території (зокрема, провести проміри вертикальності колон і стін собору, деформації підлоги, характерних тріщин і зсуву ґрунту в бік нижньої тераси). На час проведення робіт обмежити перебування людей всередині церкви».

Сподіваємося, що і держава не буде осторонь проблем монастиря. І ще не одне століття він гордо стоятиме на Святій Горі над Лугою.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

На знімку: головний храм Зимненського монастиря — Успенський найбільше постраждав від природних умов та людської легковажності.

Фото автора.

Те й сталося, чого боялися фахівці

Сьогодні Київ прощається з Богодаром Которовичем — видатним українським музикантом, диригентом, професором Національної музичної академії, Шевченківським лауреатом. 68-річний Маестро раптово помер 4 липня

ПОДРОБИЦІ

Романс до ювілею

До 70-річчя заснування Сумської обласної філармонії тут завершено масштабні реставраційно-ремонтні роботи.

У 90-х роках ХІХ століття в будівлі нинішньої філармонії, на земельній ділянці відомих у Сумах меценатів Кондратьєвих, розташувалось Дворянське зібрання. У його концертному залі, що славився чудовою акустикою, звучали голоси Федора Шаляпіна, Леоніда Собінова, Сергія Лемешева. Після 1917 року тут був Клуб металістів, а в 1939-му, після утворення Сумської області, відкрилась філармонія.

У роки війни колектив евакуювали до Киргизії, свою діяльність у Сумах філармонія відновила в 1944-му. За ці роки тут виступили десятки творчих колективів та видатних музикантів сучасності. Непересічною подією для Сумщини стало встановлення органа, перенесеного із Троїцького собору у 2007 році. Філармонія здобула статус культурно-мистецького центру регіону — тут постійно проводять міжнародні фестивалі органної, камерної, джазової музики, виставки робіт скульпторів і художників, благодійні концерти.

На жаль, із часом храм мистецтва почав руйнуватись, тож декілька років тому тут почали масштабні ремонтні роботи, для проведення яких обласна влада залучила 16 мільйонів гривень бюджетних і спонсорських коштів. Роботи до ювілею вдалося завершити, тож на урочистостях з нагоди 70-річчя сумську публіку порадувала не лише нова програма «Ода романсу», а й відроджена будівля старовинного Дворянського зібрання в архітектурному стилі нео-ренесанс.

Ірина ВЕРТИКОВА.

Суми.

Щоб до музею — як до храму

18 червня музею Тараса Шевченка на Чернечій горі в Каневі виповнилося 70 літ. Ювілей зустріли за зачиненими дверима.

На початку літа 1939 року поріг меморіалу переступили перші відвідувачі. Поважний ювілей, котрий нинішні працівники Кобзарєвого дому мріяли відзначити на достойному рівні, довелося відкласти на невизначений термін. З 2003 року споруда музею — на реконструкції.

«На свято зібрався лише наш колектив, — розповідає генеральний директор Шевченківського національного заповідника Мар'ян Піняк. — Та ще запросили кількох старших людей, колишніх працівників, що стояли біля витоків створення меморіалу. Їх залишилося небагато... Та якщо ми з ними не зустрічатимемося і не запишемо їхні спогади про той день, хто ж нам згодом про ту історію розповість?» — зауважує Мар'ян Володимирович. А про музей каже, що нині його реконструкція ледь жевріє. Працюють лише декілька осіб від корпорації «Укрреставрація».

Як зазначає директор, основні будівельні роботи на Чернечій горі практично завершено. Інша річ — опоряджувальні. Досі не визначено, згідно з якою концепцією буде оформлено зали та експозиції. Відомо лише, що київські фахівці мають намір змінити декор музею, започаткованого видатним українським архітектором Василем Кричевським, за проектом якого побудовано й оздоблено Кобзарєвий меморіал. Опоряджувачі планували «раціонально закрити патріархальні розписи» сірими фальш-стінами, всюди будуть мультимедійні пристрої, штучне світло, дерев'яні віконні блоки закриють фальш-вікнами.

— Мінкультури створило робочу групу, яка займається розробкою нової, модерної концепції. Днями має бути представлено остаточний результат їхньої роботи, — повідомляє Мар'ян Піняк.

Наукові працівники музею Шевченка категорично проти такого оновлення. Вони переконані, що Кричевському вдалося високохудожньо й точно передати у своєму оформленні меморіалу Тарасів дух, неповторний національний колорит, життєствердуючу атмосферу Кобзарєвого дому. Тому змінювати українське класичне оформлення залів та експозицій на «середньоевропейське» не тільки недоцільно, а й, вважають тут, неприпустимо. Урешті, чому до їхньої думки не прислухаються столичні дизайнери? Адже хто як не вони, багаторічні дослідники-хранителі

поетової спадщини та пам'яті, знають і тонко відчувають душу музею!

— Мені не раз доводилося чути, — розповідає заступник генерального директора з наукової роботи Олександра Солопченко, — слова іноземців про те, що тільки тут, у музеї на Чернечій горі, вони зрозуміли наш менталітет — ліризм, чуттєвість, душевність. Осягнули трепетне ставлення до поета-пророка. Бувало, люди, вперше переступивши поріг музею, зупинялися вражені у вестибюлі й казали: «Ми зайшли немов до храму...». Краса вітражів, розписів, ліплення, виконаних за ескізами Василя Кричевського, шоразу чарувала красою і вишуканістю. А тепер, — не стримує емоцій науковець, — з ошатного, світлого, мистецьки розкішного приміщення Кричевського нам пропонують зробити похмурий склеп...

Занепокоєний ідеями щодо «супермодерного» облаштування музею й колишній генеральний директор Шевченківського національного заповідника, експерт культури і туризму України, а нині Надзвичайний і Повноважний Посол

України у Білорусі Ігор Ліховий. Свого часу Ігорю Дмитровичу вдалося налагодити зв'язок із родиною Кричевських в Аргентині. Звідти передали частину творчої спадщини Василя Кричевського. Там були й невикористані ескізи оформлення споруди і залів Шевченкового меморіалу. Як відомо, архітектору та його співавторові Петрові Костирку через недофінансування будови у 1939 році, а також через утиски комуністичного режиму не вдалося сповна здійснити задум національного музею-світлиці. Зокрема, в зовнішньому оформленні не було використано чудові майолікові орнаменти, створені Кричевським, у приміщенні музею — дерев'яні інкрустації та чимало розписів.

«Кричевський, — каже Ігор Ліховий, — продумав до найменших дрібниць інтер'єри вестибюлю і залів. Він залишив навіть ескізи порт'єр, плафонів на світильниках, килимів. Усе це пречудово, гармонійно поєднувалося з простором, з теплою колористикою стін, загалом із приміщенням і природою Чернечої гори. Ми, співробітники національного заповідника, мріяли, що коли настане час реконструкції музею, всі оригінальні задуми Василя Кричевського нарешті будуть здійснені...»

— Я також прихильник класичної концепції. З нетерпінням чекаю рішення робочої групи міністерства, — підкреслює Мар'ян Піняк. — А

ще турбуюся: коли, нарешті, надійдуть кошти на завершення реконструкції музею? Адже постанова уряду про виділення 37,4 мільйона гривень є, а грошей досі не перерахували. Дуже сподіваюся, що завершення робіт не відкладатимуть надовго, адже ціни на матеріали постійно зростають. Тож якщо гроші не надійдуть найближчим часом, цілком імовірно, що доведеться коригувати кошторис.

За належного фінансування реконструкцію вдалося б завершити за півроку. Тим часом кількість туристів на Чернечій горі постійно зменшується.

— У середньому відвідуваність впала на 65 відсотків. Раніше щороку в національному заповіднику ми приймали 120—130 тисяч відвідувачів, а нині — 40, — каже Мар'ян Володимирович. — Люди телефонують, питають, коли можна буде побачити відновлений музей, а ми й самі не знаємо, коли це станеться.

Лідія ТИТАРЕНКО,
Неля РАЙНА.

Черкаська область.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На виставці — лише пейзажі

Під час відкриття виставки.

Фото автора.

Ірина ОЛЬШАНСЬКА.

Світло мистецтва в кінці «Арт-лабіринту»

Публіка, котра звикла до академічного стилю роботи Севастопольського художнього музею імені М.П. Крошицького, була трохи здивована новим проектом.

Новий він був і за віком учасників, і за формою. «Арт-лабіринт» складається з установлених, а також підвішених посередині зали об'єктів та інсталяцій, відгороджених одне від одного прозорими поліетиленовими стінами.

Особливість виставки в тому, що вона цілком «місцева». Всі автори — Володимир Новіков, Олена Вільчукова, Нана Деменкова, Ганна Садовнікова, Ольга Корчагіна, Анастолій Димант, Наталя Грезіна і Віктор Цатрян — уроджені севастопольці й у музеї імені Крошицького до мистецтва долучалися змалку. Самі кажуть, що роль музею у виборі

ними життєвого шляху переоцінити важко.

Куратор виставки Вікторія Данилюк основне завдання «Арт-лабіринту» визначила декількома напрямками. Основне — через використання «молодіжного севастопольського художнього ресурсу» побудувати в реальному просторі абстрактний. Друге — довести, що «містком» від повсякденності у світ творчості може бути не тільки класичне мистецтво. А для деяких «Арт-лабіринт» може стати «підказкою» для переосмислення місця і ролі актуального мистецтва в сучасному світі.

Утім, на думку найбільш скептично налаштованих критиків, адміністрація музею такою формою роботи залучає молодь не тільки до творчості, а й до відвідування музею.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Розмова про «мову» і «язык»

ПОЛЕМІКА

Цієї весни севастопольська міськрада на «Програму розвитку регіональної російської мови, російської культури» виділила з міського бюджету мільйон гривень. Народні обранці за рішення проголосували, вважайте, одностайно.

Тож на розвиток «регіонального языка» надано, як для Севастополя, кругленьку суму. Котру, незважаючи на кризу, депутати в бюджеті знайшли. Про розвиток української — державної — мови в українському місті не йшлося зовсім. Те, що відбулося на сесії, супроводжувала потужна інформаційна підтримка. В одній програмі регіональної телерадіокомпанії депутат фракції «Русский блок» Геннадій Басов доводив, що «язык» стоїть значно вище «мови», що українська мова є «наречием», таким само діалектом російської, як рязанський чи костромський, а тому не може бути єдиною державною мовою українського народу.

Отже, частина севастопольців зневажливо ставляться до статусу мови нібито братнього народу. Натомість нав'язується верховенство в Україні «великого і могучого языка».

А тим часом історія питання — не на користь «языка». Зіставте перші згадки про сучасні «мову» і «язык» — і побачите, хто з них є «наречием» стосовно одне до одного.

Перші українські слова, які дійшли до нас без змін, записав ще візантійський дипломат Приск Ритор, відомий ще як Приск Понтійський, котрий у 447 році з посольством візантійського імператора Феодосія, їдучи до антського царя Атилли, відвідав нинішні українські землі. Це слова, які досі є в нашій мові і яких немає в російській: «їжа», «страва», «гонт». Розсип сучасних українських слів прикрашає оригінали «Повісті врем'яних літ», «Слова о полку Ігоревім», новгородські літописи, писані тодішньою літературною староболгарською (церковнослов'янською) мовою.

Дві грамоти польського короля Казимира за 1349 рік на підтвердження права власності написані «русскою», майже сучасною українською, мовою. У 1378 році вже король Владислав чомусь такою ж українською мовою пише розписку молдавському господарю Петру, позичивши в того 4000 карбованців фрязького срібла, і такою ж мовою — грамоту литовському князеві Скиргайлові, даруючи тому Тоцьке князівство. Українською мовою пишуть грамоти смоленський князь Юрій Святославович у 1386 році, рязанський князь Олег Іванович. Хан Золотої Орди Тохтамыш для написання у 1393 році ярлика до польського короля про підтвердження між ними миру послугується не польською, а українською мовою. Хто не вірить сказаному, той може взяти в бібліотеці із видрукуваної ще за радянських часів серії «Пам'ятки української мови» книжку «Грамоти XIV ст.» (Київ, 1974).

На «Сцені людства» зустрілися Мавка, Назар, Фігаро...

Вісім днів тривав у Черкасах IV міжнародний театральний фестиваль «Сцена людства» (організатори — Мінкультури і туризму, Черкаська облдержадміністрація та Черкаський академічний український муздрамтеатр імені Шевченка).

З великим успіхом на «Сцені людства» показали свої вистави театральні колективи з Росії, Білорусі та Литви. Окасою стали спектаклі столичного театру імені Івана Франка, Львівського молодіжного театру імені Леся Курбаса, Вінницького муздрамтеатру імені Миколи Садовського та київського Театру російської драми імені Лесі Українки. Різні за спрямуванням театральні школи піднесли шанувальникам Мельпомени чимало мистецьких сюрпризів. Комедія «Шалений день, або Одруження Фігаро» Бомарше у виконанні театру Юозаса Мильтініса з литовського Паневежиса, вистава «Трохи ніжності» Альдо Ніколаї, яку привезли актори з Кабардино-Балкарії, контрапункт роману «Злочин і кара» Достоевського, поставленого Брестським театром драми і музики, захопили глядачів новим прочитанням класики, високою акторською майстерністю.

— На п'яту міжнародну «Сцену людства», яка відбудеться наступного року, — сказав директор Черкаського театру і фестивалю Володимир Осипов, — ми чекаємо й старих наших друзів, і нових. Фестиваль у Шевченковому краї щораз відкриває нові імена й таланти, перетворюється на яскраве явище в культурному житті України.

Вл. інф.

На знімку: Лесь Задніпровський і Людмила Смородіна у виставі столичного театру імені І. Франка «Назар Стодоля».

Фото Владислава ФІЛІНА.

вважав темною, а тому, щоб увійти до Європи, за основу історичного розвитку своєї держави взяв європейський Київ і Древню Русь. Та в Європу не пускала мова Москви, яку навіть слов'яни за слов'янську не вважали.

Як мова койне перетворилася на «великий и могучий русский язык», можна простежити за словниками та працями російського професора Ігоря Улуханова «Разговорная речь Древней Руси» («Русская речь», №5, 1972). Цитуємо: «Круг славянизмов, регулярно повторявшихся в живой речи народа Московии, расширялся очень медленно. Записи живой устной речи, произведенные иностранцами в Московии в XVI — XVII веках, включают только некоторые славянизмы на фоне основной массы местной финской и тюркской лексики. В «Парижском словаре московитов» (1586) среди всего словаря народа московитов находим лишь слова «владыка» и «злат». В дневнике-словаре англичанина Ричарда Джемса (1618—1619) уже целых 16 слов («блага», «блажить», «бранить», «воскресенье», «воскреснуть», «враг», «время», «ладья», «немошь», «пещера», «помошь», «праздник», «прапорь», «раздробление», «сладкий», «храмь»).

В книге «Грамматика языка московитов» В. Лудольфа (1696) — их уже 41 (некоторые с огромным финским «оканьем») в приставках — типа «розсуждать». Остальная устная лексика московитов в этих разговорниках — финская и тюркская... И тот факт, что Московская церковь вещала на болгарском языке (на котором писались и государственные бумаги Московии), — ничего не значил, так как вся Европа тогда в церквях говорила на латыни и вела делопроизводство на латинском языке, и это никак не было связано с тем, что за народы тут проживают».

Не знав «государева языка» і національний герой нинішньої Росії мордвин Іван Сусанін із Костромського повіту. Про це свідчать чолобитні його рідних до царівни, писані після загибелі героя: їх довелося перекладати з фінської костромської на церковнослов'янську «государеву» мову.

Тепер ясно, для чого Богдан Хмельницький у своїх посольствах до Московського царя обов'язково тримав перекладача.

У 1778 році в Москві вийшла брошура російського лінгвіста Ф. Каріна «Письмо о преобразителях российского языка». Він так писав про рідну російську мову, яку сам називав «московским наречием»: «Ужасная разность между нашим языком и славянским часто пресекает у нас способы изыскания на нем с тою вольностию, которая одна оживляет красноречие и которая приобретает не иным чем, как ежедневным разговором».

Севастопольським мовознавцям варто знати, що першим реформатором «языка» був ректор Київського колегіуму Мелетій Смотрицький — український і білоруський просвітник. Це він

був автором виданої 1619 року в Євє «Граматіки словенскія правильное синтагма», що стала першою російською граматикою задовго до Ломоносова. Смотрицький створив наукові основи того, що сьогодні зветься російською мовою.

Подальшу роботу на вимогу Петра І надати московській мові слов'янський статус продовжили ректор Києво-Могилянської академії Феофан Прокопович, Михайло Ломоносов та Олександр Сумароков. Це завдяки їхнім спільним зусиллям Росія у XVIII столітті остаточно відмовилася від болгарської мови і перейшла на народну ослов'янену фіно-тюркську, яку назвали «настоящим русским языком». А мову, що була базою цих реформ — українську, — «так называемым русским»...

Проте у письменників і вчених тієї епохи ще довго не було підстав стверджувати, що мова москвичів є окремою слов'янською — російською — мовою. Саме тому перший в історії Росії тлумачний словник його автор Володимир Даль назвав «Толковый словарь великорусского наречия русского языка». А вже після його смерті назву промовисто переінакшили на «Толковый словарь живого русского языка».

Слід пригадати, що в допетрівські часи Московського царства і панування там народної мови койне «руска» (українська) мова в Москві висміювалася — вона не була народною, сприймалася як адміністративно привнесена ззовні «руськими» (українськими) книжниками — «чужестранной». Улуханов, посилаючись на Лудольфа, відзначив, що «чем более ученым кто-нибудь хочет казаться, тем больше применяет он славянских выражений к своей речи или в своих писаниях, хотя некоторые и посмеиваются над теми, кто злоупотребляет славянским языком в обычной речи».

Якби ж то тільки посміювалися! Першодрукарю «литовцю» Івану Федорову Федоровичу, який так високо нині цінується в Росії, довелося з Москви втіати, хоч книжки друкував він «государевою» церковнослов'янською мовою.

І був «русский язык» ненародним у Московії-Росії доти, доки російське село його не освоїло. А процес засвоєння був особливою турботою всіх царів та імператорів.

Освоїти освоїли, але й нині легко відрізнити жителів Орла, Рязані, Костроми, Твері за їхніми місцевими говірками. Власне кажучи, літературною російською мовою, відшліфованою Пушкіним, у російській глибинці не користуються й досі. Однак вихідці з Московії-Росії висміюють українську мову. І в Росії, і в Україні. Севастополь тут не виняток. Видно, так уже в них склалося історично. Що ж за цим стоїть?

Очевидно, ностальгія за колишнім статусом імперії не дозволяє російським політикам-лінгвістам та їхнім добровільним помічникам в особі севастопольських депутатів визнати: насправді російська є «наречием» української і білоруської мов. Тож «Бисмилля Рахман Рахим», шановні севастопольські депутати!

Мирослав МАМЧАК.

Севастополь.

Турнірна
хроніка

Теніс. Позобланко (Іспанія). Жіночий турнір ITF. Призовий фонд — 50 тисяч доларів. Парний розряд. Фінал. **Ольга Савчук (Україна)/Хлавакова (Чехія)** — Братчикова (Росія)/Жатмарі (Румунія). 6:3, 6:3.

Будапешт (Угорщина). Жіночий турнір WTA. Призовий фонд — 220 тисяч доларів. Перший раунд. **Олена Бондаренко (Україна)** — **Кароліна Шпрем (Хорватія)**. 4:6, 7:5, 6:1.

Хокей. У тренувальному зборі команди НХЛ «Баффало Сейбрс», на який запрошено 41 гравця, візьме участь і кандидат до національної збірної України Ігор Гонгальський.

Минулий сезон 22-річний нападник провів у Східній хокейній лізі (США). У квітні цього року Гонгальський дебютував у складі української збірної у матчах проти «Нефтехіміка» (Росія). Також минулого сезону Ігоря викликали до складу команди АХЛ «Сан-Антоніо Ремпейдж».

Шахи. Сан-Себастьян (Іспанія). Учора там стартував міжнародний турнірі 18-ї категорії (середній рейтинг учасників — 2682) Сан-Себастьян Європіан Калчерел Сіті 2016 Тонамент.

Десять учасників — Петро Свідлер (Росія, рейтинг 2739), Руслан Пономарьов (Україна, 2727), Сергій Мовсесян (Словаччина, 2716), Гікару Накамура (США, 2710), Максим Вашье-Лаграв (Франція, 2703), Франсиско Вальего (Іспанія, 2693), Рустам Касимжанов (Узбекистан, 2672), Гуліо Гранда (Перу, 2647), Анатолій Карпов (Росія, 2644), Пабло Сан Сегундо (Іспанія, 2570) — змагатимуться за одноколовою системою у дев'яти турах. Контроль часу — 90 хвилин на 40 ходів із додаванням 30 секунд на хід, починаючи з першого. Турнір завершиться 16 липня.

У футболі
почалися суди

Як повідомили електронні ЗМІ, об'єднання професіональних футбольних клубів України «Прем'єр-ліга» визнано недійсним і буде призупенено шляхом ліквідації. Таке рішення позавчора ухвалив Окружний адміністративний суд міста Києва, а саме суддя Кочан Володимир Мартинович, який розглядав цей спір. Суд частково задовольнив позов Товариства з обмеженою відповідальністю «Футбольний клуб «Дніпро» до Печерської районної у Києві державної адміністрації, яка зареєструвала юридичну особу «Об'єднання професіональних футбольних клубів України «Прем'єр-ліга».

Також суд надав десять днів відповідачу та третій особі, якою і є Прем'єр-ліга, на підготовку та подачу апеляції. Суди судами, а вчора у касах стадіону «Ювелейний» у Сумах розпочався продаж квитків на матч за Суперкубок України між київським «Динамо» і полтавською «Ворсклою» (призначений на 11 червня). Ціни від 50 до 200 гривень. Однак вартість переважної більшості квитків не перевищує 60 гривень.

Табло Універсіади

Плавання. Другу золоту медаль для України виборов Ігор Борисик на дистанції 100 м брасом — 59,53. «Срібло» дісталось Фабіо Скоzzолі (Італія) — 59,85, «бронза» — Гіромаша Сакімото (Японія) — 59,90.

Стрибки у воду. Українка Юлія Прокочук здобула «бронзу» у стрибках із 10-метрової вишки — 338,05. Першою була Паола Мілагрос Еспіноса (Мексика) — 354,45, другою — Чен Ні (Китай) — 339,25.

Фехтування (шпага). Чоловіча збірна України виграла бронзові нагороди. У півфіналі Анатолій Герей, Ігор Рейзлін, Віталій Медведєв та Ростислав Херцюк з рахунком 42:45 програли італійцям. А у мат-

чі за третє місце українці перемогли команду Росії — 45:35.

На ранок учорашнього дня в скарбниці української команди було дві золоті, срібна і чотири бронзові медалі.

Пенальті
виконуємо
віртуозно

Футбол. 1/4 фіналу. **Україна — Корея. 1:1. Голи:** Піскун, 34 — Парк Джін Су, 68. **Післяматчеві пенальті — 4:1.**

Україна: Кисилиця, Запорожан, Піскун, Гребинський, Башлай, Гордя (Гунченко), Шевчук, Крохмалюк (Худоб'як), Микуляк (Місяйло), Бобаль (Чорний), Монахов.

Корейці мали день відпочинку. Наші грали два дні поспіль. Але після дискваліфікації в нашому складі з'явилися провідні виконавці — Матвій Бобаль і Антон Монахов.

АКЦІЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Шанувальники нашої газети стали чемпіонами

Фінал міського чемпіонату зі стрітболу «Виклик вулиці»—2009», котрий відбувся минулих вихідних, визначив найсильнішу п'ятірку Черкас з вуличного баскетболу. У напруженій боротьбі кубок турніру здобула команда шанувальників газети «Голос України» — «Спікер».

На знімку: щасливі чемпіони (зліва направо — у фірмових футболках «Голосу України») Назар Панасюк, Сергій Криштоф, Артем Петренко, Богдан Титаренко, у другому ряду — Ярослав Усатов зі своїми друзями-вболівальниками, курсантами Черкаської академії пожежної безпеки.

Фото Лілії ТИТАРЕНКО.

«Сокіл»
готується
і поповнюється

Хокей. Як уже повідомлялося, чемпіон України київський «Сокіл» розпочав підготовку до насиченого сезону. Наш найсильніший клуб, окрім національного чемпіонату, виступатиме ще й у Відкритому чемпіонаті Республіки Білорусь і Кубку Європи. Паралельно з тренуваннями ведеться серйозна селекційна робота. Днями «Сокіл» поповнить свої лави одним із лідерів ХК «Дмитров», нападником Максимом Овчинниковим. 28-річний хокеїст у 66 матчах за підмосковний клуб набрав 53 очка (25 шайб + 28 передач). Також стало відомо, що воротар національної збірної України Костянтин Симчук дав принципову згоду на продовження кар'єри у складі рідного клубу.

Алмейда —
на лікарняному

Футбол. У понеділок ранком захисник «Динамо» **Леандро Алмейда** провів у Бельгії в клініці професора Мартинса поглиблене обстеження й консультацію із приводу травми коліна. Підтвердився діагноз, раніше постановлений клубними лікарями — ушкодження медіальної бокової зв'язки коліна. Було вирішено вибрати консервативний шлях реабілітації, що займе від шести до восьми тижнів. Таким чином, новачок «Динамо» зможе розпочати тренування орієнтовно в другій половині серпня.

Спростування
від президента

Останнім часом ширилися чутки про нібито інтерес московського «Локомотива» до гравців київського «Динамо» і збірної України Артема Мілевського та Олек-

сандра Алієва. Але з клубу залізничників надійшло спростування. Його президент Микола Наумов заявив:

— Ці трансфери до наших плани не входять. Юрій Павлович Сьомін — дуже порядна людина, і одразу дав зрозуміти, що з його боку неетично так чинити стосовно своєї колишньої команди та й самих гравців...

Контрольні матчі

«Янг Бойз» (Швейцарія, Берн) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 2:1. 6 липня. Гренген. Швейцарія. Стадіон «Брюгль». 5 085 глядачів. 27 градусів. **Арбітр** — Кирило Цимерман (Швейцарія). **Голи:** Думбія, 53, 90 — Агахова, 46. Нереалізований пенальті — Гофтрассер, 47.

«Янг Бойз»: Вельфі, Дудар, Думбія, Шутер (Лігті, 62), К. Шнеулі (Ді П'єро, 81), Афольтер, Деген, Гофтрассер (Траоре, 59), Регаццоні (Фрімпонг, 46), М. Шнеулі (Паші, 62), Мардассі (Гезаль, 64). **Тренер** — Мартін Андерматт.

«Шахтар»: П'ятов (Худжамов, 46), Кобін (Срна, 46), Кучер (Чигринський, 46),

Рівненські
міліціонери —
кращі гравці Європи

Команда УМВСУ у Рівненській області з мініфутболу «Зірка», випередивши п'ятнадцять команд суперників, стала чемпіоном тридцять четвертого міжнародного турніру серед спортивних клубів поліції Європи, що проходив в Італії.

Тож, крім кубка як найтехнічніший та найкоректніший команді турніру, рівненським футболістам на чолі з граючим тренером підполковником міліції Ігорем Федорчуком було вручено ще й приз глядацьких симпатій.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото автора.

Сторінку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

АТ "Фінвест"

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 1 вересня 2009 р. о 10.00 за адресою: 61070, м. Харків, вул. Ак. Проскури, 1, корп. 8.

Порядок денний.

1. Затвердження порядку денного та регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Вибори робочих органів загальних зборів акціонерів.
3. Розгляд фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за попередній період.
4. Вирішення питань, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю товариства, віднесених до виключної компетенції загальних зборів.
5. Визначення основних напрямків діяльності товариства на наступний період.

Постановою Господарського суду м. Києва від 30.06.2009 у справі № 15/307 6 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Вулкан Сервіс» (03128, м. Київ, вул. Берковецька, 6, код ЄДРПОУ 30398590) та відкрито ліквідаційну процедуру, направлену на виявлення активів підприємства, необхідних для погашення боргу.

Ліквідатором банкрута призначено ініціюючого кредитора — Товариство з обмеженою відповідальністю «Штудіан» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 12, код ЄДРПОУ 36147815).

Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору впродовж тридцяти днів від дня опублікування оголошення. Установчі документи та печатку Банкрута вважати втраченими.

Постановою Господарського м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 05.06.2009 р. по справі № 50/345 було визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ЄВРОІНТЕРМЕДІА» (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького/М. Коцюбинського, буд. 66/2, п. п. 51, код ЄДРПОУ 34355042) та відкрито ліквідаційну процедуру боржника.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Ткачука Олександра Вікторовича (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серії АВ № 397362 від 26.11.2008 р.).

Заяви з кредиторськими вимогами до Банкрута, а також документи, що їх підтверджують прошу надсилати ліквідатору ТОВ «ЄВРОІНТЕРМЕДІА» за адресою: 02218, м. Київ, пр-т. Генерала Ватутіна, буд. 2, кв. 95.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам **Відкритого акціонерного товариства "Комерційний банк "Причорномор'я"** здійснюються з **01 липня до 25 серпня 2009 р.** через установи семи банків-агентів Фонду.

Вкладникам необхідно звертатись до установ вказаних нижче банків - агентів, залежно від першої літери прізвища вкладника та відповідно до розподілу, наведеному у таблиці 1:

Таблиця 1						
БАТ "Сведбанк"	БАТ "Ерсте Банк"	ПриватБанк	АТ "БРОК-БІЗНЕС-БАНК"	"Райффайзен Банк Аваль"	БАТ КБ "Хрещатик"	АКБ "ПРАВЕКС - БАНК"
А Б В	Г Д Е	К	Ж Л Ц	Н О П Ф	Р С Х Щ	І Т У Ч Ю Я

Довідкова інформація про номери телефонів інформаційних центрів та назви Інтернет - сторінок банків - агентів Фонду наведені у таблиці 2:

Таблиця 2

Назва банку	Телефон	Інтернет - сторінка
БАТ "Сведбанк"	8 800 504 00 00	www.svedbank.ua
БАТ "Ерсте Банк"	8 800 501 00 00	www.erstebank.ua
ПриватБанк	8 800 500 00 30	www.privatbank.ua
АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	8 800 502 10 00	www.bankbb.com.ua
"Райффайзен Банк Аваль"	8 800 500 50 00	www.aval.ua
БАТ КБ "Хрещатик"	8 800 500 21 20	www.xcitybank.com.ua
АКБ "ПРАВЕКС-БАНК"	8 800 500 45 00	www.pravex.com

Для отримання гарантованої суми відшкодування у банку-агенті Фонду потрібно пред'явити паспорт та довідку органу державної податкової служби про присвоєння ідентифікаційного номера фізичної особи - платника податку.

У разі зміни прізвища вкладники звертаються до банку - агента Фонду, який вказаний у таблиці 1, відповідно до прізвища, на яке було укладено договір та разом з паспортом та довідкою органу державної податкової служби про присвоєння ідентифікаційного номера фізичної особи - платника податку надають у відділенні банку-агента відповідний документ, що підтверджує зміну прізвища.

Відшкодування також виплачуватимуться банками-агентами іншим особам на підставі нотаріально посвідченої довіреності.

Для отримання відшкодування на підставі свідоцтва про право на спадщину необхідно письмово звертатися до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Адреса Фонду: 01034, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 32-А.

Довідки за телефоном 8-800-308-108-0
www.fg.org.ua

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, буд. 44-б) постановою № 15/73-б від 16.12.2008 року визнав банкрутом До-чірне підприємство «Тардіс» Товариства з обмеженою відповідальністю «Форум» (01021, м. Київ, вул. Інститутська, буд. 29-А, ід. код 30372939) і відкрив по відношенню до нього ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Со-ловйова Євгена Олександровича (ліцензія Міністерства економіки України серії АБ № 271610 від 26.12.2005 року, адреса: 04053, м. Київ, вул. Кудрявська, 11, тел./факс 494-19-19).

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) 26.05.09 р. порушено про-вадження по справі № 10/82-09 за по-зовом податкового органу м. Вінниці (м. Вінниця, вул. 30-річчя Перемоги, 21) про визнання банкрутом ТОВ «Виробничо-комерційного підприємства «Поділляресурс», код ЄДРПОУ 23101376 (м. Вінниця, вул. Ф. Кона, 60/17). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Голу-бенка Сергія Івановича с. Лозова, Хмельницький р-н, вул. 1-Травня, 13.

Господарським судом Чернівецької області, що знаходиться за адресою: 58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14, ухвалою від 26.05.2009 р. в по-рядку ст. 51 Закону України «Про від-новлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» поруше-но справу про банкрутство № 10/85/б товариство з обмеженою відповідальні-стю «Карол-ЛТД» (юридична адреса: 58007, м. Чернівці, вул. Заводська, 14-Б, код 31161479, розрахунковий рахунок 26008922352971 в ХОФ АКБ «Укрсоп-банк» у м. Хмельницький, МФО 315018). Постановою від 12.06.2009 р. дане підприємство визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражно-го керуючого Шевчука Тараса Ігоровича (ліцензія сер. АВ № 158302 від 19.10.2006 року), що мешкає за адресою: 58022, м. Чернівці, 2-й пров. Герцена, 6/13.

Претензії кредиторів приймаються ліквідатором в місячний строк з дня публікації оголошення.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

03 липня 2009 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду:

Учасник Фонду Товариство з обмеженою відповідальністю "Комерційний банк "Даніель" (м. Київ, реєстраційний номер у реєстрі Фонду №172) змінив назву на **Відкрите акціонерне товариство "Комерційний банк "Даніель"** (свідоцтво учасника Фонду № 162 від 03.07.2009 р.).

Учасник Фонду Акціонерний комерційний банк "Інвестбанк" (м. Одеса, реєстраційний номер у реєстрі Фонду № 035) змінив назву на **ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ІНВЕСТБАНК"** (свідоцтво учасника Фонду № 032 від 03.07.2009 р.).
8-800 3081080
www.fg.org.ua

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою по справі № 18/47/09 від 23.06.2009 року визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру підприємства «Злагода» Вознесенської міської організації «Союзу організацій ін-валідів України», юридична адреса: 56500, Миколаївська область, м. Вознесенськ, вул. Шмідта, 9, код ЄДРПОУ 31077466, п/р 260043080 в МОД АППБ Аваль, МФО 326182.

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г., ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел. 8 (0512) 47-34-64.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опубліку-вання оголошення.

Філія державної госпрозрахункової установи "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області організовує аукціон з продажу майна банкрута - Приватно-орендного агропромислового підприємства "Балковецьке" (с.Балківці Новоселицького району Чернівецької області): Лот 1. Нежитлова будівля - склад мінеральних добрив, літ.А, заг. пл. 331,30 м.кв., вул.Кобилянської 1-А, початкова ціна 11881,00 грн. Лот №2. Нежитлова будівля - кормоцех, літ.А, заг. пл. 359,00 м.кв., із залишками обладнання, вул.Фермерська 9, початкова ціна 23260,00 грн. Лот №3. Нежитлова будівля - вівчарник, літ.А, заг. пл. 672,30 м.кв., вул.Лісова 1, початкова ціна 27886,00 грн. Лот №4. Приміщення 1-1, пл.11,40 м.кв. та приміщення 1-2, пл. 12,00 м.кв. (7/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 3415,00 грн. Лот №5. Приміщення 2-1, пл. 32,30 м.кв. (10/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 4714,00 грн. Лот №6. Приміщення 3-1, пл. 27,90 м.кв. (9/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 4072,00 грн. Лот №7. Приміщення 4-1, пл. 27,70 м.кв. (9/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 4042,00 грн. Лот №8. Приміщення 5-1, пл. 63,10 м.кв. (20/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 10878,00 грн. Лот №9. Приміщення 6-1, пл. 98,50 м.кв. (31/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 13187,00 грн. Лот №10. Приміщення 7-1, пл. 45,80 м.кв. (14/100) в нежитловій будівлі - гараж, літ.А, вул.Головна 11-А, початкова ціна 6132,00 грн. Банкрут не є платником ПДВ.

Умови оформлення заявок та участі у аукціоні за телефонами (0372) 584368, 80952117377, 80672597622. Приймання заявок та проведення аукціону здійснюється в приміщенні Філії ДГУ "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області, м.Чернівці, вул. Головна, 44/24. Останній день подання заявок 4 серпня 2009 року. Аукціон відбудеться в 10 годин 7 серпня 2009 року.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Ми-колаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою по справі № 18/81/09 від 30.06.2009 року визнано банкрутом та введено лік-відаційну процедуру Приватного підприємства «Баріт», юри-дична адреса: 54000, м. Миколаїв, вул. Аляуди, 4, кв. 5, код ЄД-РПОУ 33772635, п/р 26002218769000 в відділенні № 354 АКБ «Укрсиббанк».

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г., ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Москов-ська, 54-а, тел. 8 (0512)-47-34-64.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва № 44/325-б від 30.06.2009 р. ТОВ «Еліт Сервіс Груп» (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код ЄДРПОУ 35136886) визнано банкрутом.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шевченко В. М. (02095, м. Київ, вул. Княжий Затон, 12, кв. 199).

Заяви кредиторів приймаються в місячний термін.

Інформаційне повідомлення
про проведення Національним банком України
щорічного конкурсу
"Краща монета року України"

Національний банк України з 15 квітня до 1 червня 2009 року провів перший етап конкурсу "Краща монета року України" (далі - конкурс) в таких номінаціях:

- "Краща монета року";
- "Унікальне ідейне рішення";
- "Найкраще художнє рішення".

У конкурсі взяли участь понад 4 тис. осіб.

Анкети збиралися в спеціально облаштовані скриньки в територіальних управліннях Національного банку України (65%), надходили поштою та електронною поштою (1%), збиралися Асоціацією нумізматів України (34%). Найбільшу кількість голосів набрали такі монети:

В номінації "Краща монета року":

- "Ластівчине гніздо" (срібло, золото);
- "Хрещення Київської Русі" (срібло, нейзильбер);
- "Благовіщення" (срібло, нейзильбер).

Вищезазначені монети набрали загалом 53% голосів.

В номінації "Унікальне ідейне рішення":

- "Хрещення Київської Русі" (срібло, нейзильбер);
- "Тисячоліття монетного карбування у Києві" (срібло);
- "Благовіщення" (срібло, нейзильбер).

Вищезазначені монети набрали загалом майже 42% голосів.

В номінації "Найкраще художнє рішення":

- "Ластівчине гніздо" (срібло, золото);
- "Благовіщення" (срібло, нейзильбер);
- "Хрещення Київської Русі" (срібло, нейзильбер).

Вищезазначені монети набрали загалом 49% голосів.

Другий етап конкурсу проводитиметься 9 липня 2009 року. Комісія, до складу якої включені фахівці Національного банку України, Банкнотно-монетного двору Національного банку України, члени Експертної ради з питань дизайну пам'ятних монет України (заслужені художники, скульптори, історики, інші фахівці) та уповноважені представники Асоціації нумізматів України, шляхом таємного голосування визначить переможця конкурсу в кожній номінації (серед авторів трьох монет, що набрали найбільшу кількість голосів), результати якого будуть оголошені головою комісії на її засіданні та опубліковані в пресі.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Сво-боди, 5, Держпром, 8 під'їзд) ухва-лює від 02.07.2009 р. по справі № Б-24/62-09 визнав товариство з об-меженою відповідальністю "Торгі-вельний будинок "Харківхліб" (вул. Гвардійців Широнінців, буд. 1-А, м. Харків, 61153; код ЄДРПОУ 30236354; п/р № 26004213660011 в АКБ "Базис" МФО 351760) бан-крутом і відкрив ліквідаційну про-цедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Паркула-ба Володимира Григоровича (лі-цензія АВ № 307498 від 25.05.07р.; м. Харків, вул. Ак. Павлова, буд. 142, корп. В, кв. 36; адреса для листування: 61003, м. Харків, вул. Університетська, 9).

Господарський суд Харків-ської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) по справі № Б-19/54-09 від 21.04.09 р. порушив проваджен-ня про банкрутство сільськогос-подарської виробничої фірми "Калина" (ЄДРПОУ 23758780, м. Купянськ, вул. Титова, 2, п/р 26003036242300 в АКІБ "Укр-сиббанк"). Розпорядником май-на призначено арбітражного ке-руючого Чаговець Т. П. (ліц. АБ № 116164 від 24.12.04 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-А, к. 5-А, тел. 773-01-30). Претен-зії приймаються протягом трид-цяти днів.

Господарським судом Хар-ківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) по справі №Б-39/01-09 від 21.01.2009 КП "Регіональ-ний контракт "Дергачі" (код 31010066, Харківська обл., м. Дергачі, вул. Петровського, 159) визнано банкрутом та від-крито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено УП-ФУ у Дергачівському районі (62302, Харківська обл., м. Дергачі, вул. Залізнична, 31). Свідоцтво про державну реєс-трацію, статут, установчі доку-менти, печатки та штампи ви-щезазначеного підприємства вважати недійсними.

У найближчі дні в Україні не очікується різких змін погоди. На більшій частині території прогнозуються опади, місцями можливі грози й сильні пориви вітру. Середня температура повітря становитиме 14—18 градусів уночі і 25—30 градусів удень. На сході температура повітря може досягати 34 градусів. У Києві завтра збережеться імовірність грозових опадів. Уночі 13—18, вдень 22—27 градусів.

Суничні звання

У лянн Куопіо (ляни — адміністративно-територіальна одиниця у Фінляндії) ягідних місць безліч. В особливий пошані суниця. З числа збирачів ягоди щороку вибирають найвправніших і присвоюють їм почесні титули «Дівчини Суниці» і «Пана Суниці». Церемонія відбувається в першій половині літа — в суничний сезон. Домогтися високих титулів непросто. Треба зібрати або найбільший врожай ягід (а в Куопіо що не житель, то фахівець суничної справи), або продемонструвати особливі успіхи в розведенні садової суниці. Але якщо вже обійшов суперників, то цілий рік носиш високе «суничне» звання.

Плагіат з... нічого

Чи можна стати плагіатором, нічого не опублікувавши? «Так!» — вирішили одного разу у дирекції бельгійського видавництва «Пресс». І коли нью-йоркське видавництво «Робберс букс» випустило фоліант, що складається із сотні-другої чистих сторінок, під назвою «Порожня книга», дирекція «Пресс» відразу подала до суду. Річ у тім, що бельгійці раніше випустили книгу точно такого ж змісту, але під заголовком «Спогади безпам'ятного»...

Причепилися до сліпого

«Варто тільки захотіти, і тоді не страшні жодні перешкоди», — заявив поліцейському Том Рейнольдз, проскочивши на червоне світло три перехрестя на головній вулиці американського містечка Джексон у штаті Міссісіпі. Виявилося, що Рейнольдз ніколи до цього не сидів за кермом, оскільки був... сліпим від народження. Вів же він машину, слухаючи команди товариша, що у той вечір засидівся в гостях, а тому боявся сам керувати автомобілем і попросив Тома підкинути його додому.

У шатенових тонах

Надзвичайним твором мистецтва можуть милуватися відвідувачі краєзнавчого музею в словацькому місті Топольчани. Мова йде про картину якогось Штерана Маглаї, яка зображає замок Бойніце. Сюжет, до слова сказати, — найпересічніший, і дивина не в ньому. Цілих шість років творив Маглаї картину, у якій замість фарб використовував... волосся різних відтінків — фарбоване і природне. Зазначимо, що Штеран не художник-модерніст і взагалі до абстракціоністського живопису не має стосунку. У своєму місті він досить заслуженою людиною, а професія в нього була найзвичайнісінька: Маглаї працював дамським перукарем.

Сторінку підготував
Валентин НІКОЛАЄВ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

БАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1306

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

□ **1709.** Полтавська битва. □ **1811.** Народився професор Володимир Караваєв, хірург-офтальмолог. Створив у Києві першу в Росії клініку очних хвороб (1844). □ **1904.** У Бориславі (Львівщина) спалахнув страйк робітників-нафтовиків. □ **1918.** В Україні створено Державний Сенат — вищу судову інстанцію. □ **1944.** В СРСР встановлено звання «Мати-героїня» і засновано орден «Материнська слава» та «Медаль материнства». □ **1956.** Введено в дію газопровід Шебелинка—Харків.

П'ять відсотків правди

НЕВИГАДАНИ ІСТОРІЇ

Що було, то було. Гомеопатична доза в «п'ять відсотків правди» дозволяла іншим авторам не червоніти за свою публікацію. Аби тільки ці п'ять відсотків «лили воду на наш млин». «Сталінське плем'я» наприкінці п'ятдесятих вибухнуло гнівною статтею — «Кінець літературної забігайлівки». На думку безіменних інформаторів газети, поганий заклад розташовувався у квартирі молодого філолога Мирона Петровського. Там під виглядом розмов про літературу збиралися професор київського держунівер-

ситету Олександр Білецький, випускник медінституту Юрій Шербак і ще кілька людей, чий прізвища мені ні про що не казали. За перерахуванням імен і місць роботи зловмисників ішли обвинувачення у всіх смертних гріхах: читають підозрілі вірші, носять штани-«сопліки», танцюють «буги-вуги». Чинять ці розпусні дії на тлі стіни, від підлоги до стелі обвішаної абстрактними картинами. Заздрив і заздро глобоким знанням Мирона Петровського, його тактовності у спілкуванні, виваженості суджень, невідривних від стилю його статей і книг. Мирон був першою людиною, у кого на полиці побачив

енциклопедичні словники. Довго був певний, що такі книжки можна взяти до рук лише в читальнях бібліотек. З Юрієм Шербаком познайомився заочно, з репортажів у багатотиражці медичного інституту. Його звіт про поїздку до Москви на перший Всесвітній фестиваль молоді (1957 рік) вразив з першої фрази: «Паровоз наткнувся на пальму в джунглі й зупинився...». Пальма ця довго ще росла під скляним ліхтарем перону Київського вокзалу в Москві. За доносом у республіканській молодіжній газеті пішли оргвисновки. Кого вигнали з роботи, а кого понизили в посаді. Але ми — про «п'ять відсот-

ків правди» у газетному матеріалі. Будете, як казали на Подолі, сміятися, але саме стільки вірогідності й ні копійкою більше було у викривальній статті. Полягали зазначені п'ять відсотків у маленькій абстрактній картині, що самотньо висіла у квартирі Петровського. На полотні справді був відсутній звичний сюжет. У брудно-сірі мазки вклинився яскраво-жовтий промінь. От і все. Але глянеш — і чогось настрий піднімається. Написав крамольну картину Юрій Миколайович Шербак, що став згодом доктором медичних наук, письменником, драматургом, громадським діячем, дипломатом. Наскільки мені відомо, він відтоді більше не брав пензлик до рук. А жаль...

Яків МАХЛІН.

КУНСТКАМЕРА

Димна справа

Проблема забруднення повітря, виявляється, не нова. Ще в середньовічній Європі накладали заборони на використання вугілля як палива. Наприклад, у Лондоні в 1273 році було оприлюднено указ, що оголошував спалення вугілля справою «шкідливою для здоров'я».

Перша пеня за промислове забруднення Лондона датується... 1365 роком. Щоправда, сума штрафу була незначною і справи охорони навколишнього середовища не дуже сприяла: запалювання олій, що давали дим з поганим запахом, каралося штрафом у 4 пенси. У середині XIX століття англійські хімічні заводи викидали в повітря величезну кількість газів, що містили соляну кислоту. Гинула рослинність, на білизні, розвішаній для сушіння в робочих селищах, з'являлися... діри. Нарешті хтось додумався пропускати дими через воду: соляна кислота абсорбувалася. Цей винахід було увічнено у першому в історії законі про промислове забруднення: він був виданий у 1863 році й одержав назву Лужного. Проблемам охорони довкілля найсерйознішу увагу приділяли не тільки на європейському континенті. Майже сімсот років тому, у 1309 році, якийсь індіанець Пульча Кіто, житель міста Теночтітлана, на місці якого розташоване тепер місто Мехіко, був страчений за те, що в межах міста випалював деревне вугілля, яке продавав потім городянам для домашніх жаровень. Настільки суворий вирок ґрунтувався на тому, що нікому не дозволено отруювати повітря міста димом.

навколишній світ своїми лускатими шишками. Невже в нього от такі очі? Дослідники підтвердили: так! Кільця з луски, наглухо «припаяні» до очних яблук, ховають їх усередині себе, дозволяють хамелеонові бачити довкілля, немов через трубу. Він може дивитися одним оком уперед, а іншим назад. Пристосування аж ніяк не зайве в хиткій світлотіні гілляччя, де кожний листок може стати надійним укриттям для «дичини», за якою полює хамелеон. Той самий принцип будови ока й у деревної жаби. Вона обдивляється своє листяне царство, наче крізь перископ. Коли жаба відпочиває — «перископи» втягуються усередину. При цьому за потреби вони проштовхують їжу по стравоходу. Нижнє віко деревної жаби відіграє роль маски: переплетіння прожилок на цій напівпрозорій завісі, не заважаючи баченню, маскує по-зрадницькому яскраві бурштинові кришталіки очей. Треба сказати, що над всім цим різноманіттям «технічних рішень» варто серйозно задуматися. Інші «оптичні конструкції» тварин діють надзвичайно зовсім у незвичайних умовах. І тому дива природи, подібні до описаних, можуть ще багато до чого підштовхнути дослідників.